

คู่มือ มาตรฐานการออกแบบ และติดตั้งป้ายจราจร

คำนำ

กรมทางหลวงเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการดำเนินงานก่อสร้าง งานบูรณะ และงานบำรุงรักษาทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงพิเศษ และทางหลวงสัมปทาน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ อำนวยความสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัยแก่ผู้ใช้ทาง จึงจำเป็นต้องมีระบบควบคุมการใช้ทางหลวงให้มีการใช้งานได้อย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเดินทางที่สะดวกและปลอดภัยจำเป็นต้องมีระบบการนำทางที่ดี ป้ายจราจรจึงเป็นส่วนสำคัญในการนำทางให้ผู้เดินทางถึงจุดหมายปลายทางได้อย่างรวดเร็วและปลอดภัย ปัจจุบันระบบโครงข่ายของกรมทางหลวงได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องการพัฒนาระบบการติดตั้งป้ายจราจรจึงมีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาควบคู่กันไปด้วย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ใช้ทาง

ป้ายจราจรเป็นอุปกรณ์งานทางที่ติดตั้งบนทางหลวงเพื่ออำนวยความสะดวกและเสริมสร้างความปลอดภัยในการเดินทางแก่ผู้ขับขี่ ประเภทป้ายที่สำคัญในการใช้งานทั่วไป ได้แก่ ป้ายบังคับ ป้ายเตือน และป้ายแนะนำ โดยป้ายแต่ละประเภทมีวัตถุประสงค์การใช้งานแตกต่างกัน

- **ป้ายบังคับ** ใช้เพื่อบังคับให้ผู้ขับขี่ รวมถึงคนเดินเท้าทราบถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเองบนท้องถนนหรือทางเท้า ซึ่งจะช่วยลดความขัดแย้งของการจราจร และหลีกเลี่ยงอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้น
- **ป้ายเตือน** ใช้เพื่อเตือนให้ผู้ขับขี่ทราบล่วงหน้าถึงสิ่งที่อาจจะเป็นอันตรายหรือสิ่งที่จำเป็นต้องเพิ่มความระมัดระวังมากขึ้น เป็นการเพิ่มความปลอดภัยบนทางหลวง
- **ป้ายแนะนำ** ใช้เพื่อแนะนำให้ผู้ขับขี่ทราบถึงข้อมูลที่สำคัญขณะใช้เส้นทาง เช่น จุดหมายปลายทาง ทางเข้า ทางออก และแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

การที่ป้ายจราจรมีอยู่ด้วยกันหลายประเภท และแต่ละประเภทมีอยู่ด้วยกันหลายชนิด จึงจำเป็นต้องมีการกำหนด รูปร่าง สี และลักษณะต่าง ๆ ของป้ายให้แตกต่างกัน เพื่อใช้แยกแยะลักษณะจำเพาะของแต่ละป้าย นอกจากนี้ ป้ายจราจรอาจถูกติดตั้งเป็นป้ายข้างทางหรือป้ายแขวนสูง โดยมีระยะติดตั้งตามแนวทางเดินรถตามแนวขวาง และตามแนวดิ่งที่แตกต่างกัน เพื่อประสิทธิภาพสูงสุดในการมองเห็น การรับรู้ และการปฏิบัติตามอย่างเหมาะสมตามหลักวิศวกรรมจราจร ด้วยความหลากหลายในด้านต่าง ๆ ของป้ายจราจรดังที่ได้กล่าวในข้างต้น กรมทางหลวงจึงได้จัดทำคู่มือและมาตรฐานป้ายจราจร โดยการกำหนดมาตรฐานด้านต่าง ๆ สำหรับป้ายจราจร และวิธีการใช้งาน เพื่อให้หน่วยงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 เป็นต้นมา และได้มีการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นมาโดยตลอด

คู่มือและมาตรฐานป้ายจราจรฉบับปี 2554 เป็นคู่มือฉบับล่าสุดที่ได้ปรับปรุงจากคู่มือเครื่องหมายควบคุมการจราจร ภาค 1 ฉบับปี 2531 ซึ่งเนื้อหาส่วนใหญ่ยังคงเนื้อหาเดิม เป็นเพียงการรวบรวมคู่มือเกี่ยวกับป้ายจราจรที่มีอยู่มาจัดทำหมวดหมู่ และมีการปรับปรุงเพื่อให้มาตรฐานเครื่องหมายจราจรและมาตรฐานป้ายของกรมทางหลวงเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2546 และประกาศคณะกรรมการจัดระบบจราจรทางบก เรื่องมาตรฐานเครื่องหมายจราจรลงวันที่ 16 มิถุนายน 2546

ดังนั้น เพื่อให้มาตรฐานการติดตั้งป้ายจราจรมีความเหมาะสมกับสภาพของทางหลวงในปัจจุบัน และเป็นไปตามมาตรฐานสากล สำนักอำนวยความปลอดภัย จึงได้จัดทำคู่มือการติดตั้งป้ายจราจรขึ้นมาใหม่ ให้มีความทันสมัย เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติให้เจ้าหน้าที่กรมทางหลวงที่ปฏิบัติงานสามารถนำไปใช้ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยเนื้อหาหลักของการปรับปรุงนั้น นอกจากเป็นการปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพทางหลวงในปัจจุบันแล้ว คู่มือชุดนี้จะเป็นการปรับปรุงจุดควบคุม (Control Point) เพื่อให้การบอกชื่อจุดหมายปลายทางมีความเหมาะสม ปรับปรุงมาตรฐานการติดตั้งป้ายบริเวณทางแยก เพื่อให้มีความชัดเจนทั้งในเรื่องตำแหน่งและรูปแบบ การเพิ่มเติมเนื้อหา รูปแบบและสัญลักษณ์ ให้ครอบคลุมลักษณะของการใช้ป้ายและอุปกรณ์จราจรในปัจจุบันอีกด้วย

เอกสารที่ได้จากการดำเนินการครั้งนี้มีทั้งหมด 4 เล่ม ประกอบด้วย

(1) คู่มือเล่มที่ 1 มาตรฐานป้ายจราจร

คู่มือฉบับนี้มีเนื้อหาครอบคลุม มาตรฐานป้ายจราจรประเภทต่าง ๆ ได้แก่ ป้ายบังคับ ป้ายเตือน และป้ายแนะนำ โดยมีรายละเอียดของรูปแบบ สี ขนาดป้าย ตัวอักษร สัญลักษณ์ หลักการติดตั้งโดยทั่วไป โดยมีระยะติดตั้งตามแนวทางเดินรถ ตามแนวขวาง และตามแนวตั้งที่แตกต่างกัน เพื่อประสิทธิภาพสูงสุดในการมองเห็น รับรู้ และปฏิบัติตามอย่างเหมาะสมตามหลักวิศวกรรมจราจร

(2) คู่มือเล่มที่ 2 คู่มือมาตรฐานการออกแบบและติดตั้งป้ายจราจร

คู่มือมาตรฐานการออกแบบและติดตั้งป้ายจราจร ครอบคลุมเนื้อหา การกำหนดชื่อจุดหมายปลายทางบนป้ายแนะนำ รูปแบบการติดตั้งป้ายและเครื่องหมายจราจรสำหรับทางหลวงที่อยู่ในกำกับของกรมทางหลวง และรูปแบบแนะนำการติดตั้งป้ายและเครื่องหมายจราจรบริเวณทางแยกแบบต่าง ๆ

(3) คู่มือเล่มที่ 3 คู่มือเครื่องหมายควบคุมการจราจร ในงานก่อสร้าง งานบูรณะ และงานบำรุงรักษาทางหลวง

คู่มือเครื่องหมายควบคุมการจราจร ในงานก่อสร้าง งานบูรณะ และงานบำรุงรักษาทางหลวง ครอบคลุมเนื้อหา ข้อกำหนดในการนำไปใช้ ระยะการติดตั้ง และรูปแบบแนะนำการติดตั้งป้ายและเครื่องหมายจราจรสำหรับงานก่อสร้าง งานบูรณะ และงานบำรุงรักษาทางหลวงในลักษณะงานแบบต่าง ๆ

(4) คู่มือเล่มที่ 4 คู่มือการติดตั้งป้ายจราจร และงานก่อสร้าง งานบูรณะ และงานบำรุงรักษาทางหลวงพิเศษ

คู่มือการติดตั้งป้ายจราจร และงานก่อสร้าง งานบูรณะ และงานบำรุงรักษาทางหลวงพิเศษ ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดของทางหลวงพิเศษ เพื่อความสะดวกต่อการใช้งาน โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วนคือ

- ส่วนที่ 1 มาตรฐานการออกแบบและติดตั้งป้ายจราจรบนทางหลวงพิเศษ
- ส่วนที่ 2 เครื่องหมายควบคุมการจราจร ในงานก่อสร้าง งานบูรณะ และงานบำรุงรักษาทางหลวงพิเศษ

สำหรับคู่มือเล่มนี้ เป็นคู่มือเล่มที่ 2 คู่มือมาตรฐานการออกแบบและติดตั้งป้ายจราจร โดยมีเนื้อหาของคู่มือประกอบด้วย

- บทที่ 1 บททั่วไป
เนื้อหาของบทนี้ จะเป็นการกล่าวแนะนำสิ่งที่ควรทราบเกี่ยวกับการติดตั้งป้ายจราจรในเรื่องทั่วไป ก่อนที่จะเข้าสู่เนื้อหาในบทถัดไป
- บทที่ 2 ประเภทของป้ายจราจรบริเวณทางแยก ประกอบด้วย ป้ายบังคับ ป้ายเตือน ป้ายแนะนำ และป้ายชุดสำหรับทางหลวง
- บทที่ 3 การกำหนดจุดหมายปลายทาง
- บทที่ 4 รูปแบบการติดตั้งบริเวณทางแยก ทั้งทางแยกระดับพื้นล่างและทางแยกต่างระดับ

(นายธานีทร์ สมบูรณ์)
อธิบดีกรมทางหลวง

ณ.ก. เลขที่รับ 4196 วันที่ 12 สิงหาคม 2556
เลขที่รับ 1631 วันที่ 12 สิงหาคม 2556
เลขที่รับ วันที่

บันทึกข้อความ

เลขที่รับ 15556
วันที่ 12 สิงหาคม 2556
เวลา 13.00 น.

ส่วนราชการ สำนักอำนวยการความปลอดภัย โทรศัพท ๒๕๑๐๘ โทรสาร ๐ ๒๓๕๔ ๘๗๑๗

ที่ สป.๑/ม/ ๔๕๖ วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุมัติยกเลิกคู่มือการติดตั้งป้ายจราจรของกรมทางหลวงฉบับเดิม และขอใช้คู่มือฉบับใหม่

เรียน อทล. ผ่าน วญป. (นายวันจักร ฉายาคุด)

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ สำนักฯ ได้ดำเนินการจ้างสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เป็นที่ปรึกษาโครงการจัดทำคู่มือการติดตั้งป้ายจราจร ตามสัญญาเลขที่ สป.๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๙ งบประมาณทั้งสิ้น ๙,๘๙๐,๐๐๐.- บาท (เก้าล้านแปดแสนเก้าหมื่นบาทถ้วน)

๑.๒ ที่ปรึกษาได้ส่งมอบงานเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และได้ส่งร่างคู่มือครั้งสุดท้ายที่ผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับการศึกษา และได้ปรับปรุงเล่มตามคำแนะนำของคณะกรรมการกำกับการศึกษา โดยคู่มือจะประกอบด้วยคู่มือ ๔ เล่ม ดังนี้

- ๑.๒.๑ คู่มือมาตรฐานป้ายจราจร
- ๑.๒.๒ คู่มือมาตรฐานการออกแบบและติดตั้งป้ายจราจร
- ๑.๒.๓ คู่มือเครื่องหมายควบคู่การจราจรในงานก่อสร้าง งานบูรณะ และงานบำรุงรักษาทางหลวงแผ่นดิน
- ๑.๒.๔ คู่มือการติดตั้งป้ายจราจรและงานก่อสร้าง งานบูรณะ และงานบำรุงรักษาทางหลวงพิเศษ

๑.๓ รายละเอียดเนื้อหาคู่มือทั้ง ๔ เล่ม มีการปรับปรุงแก้ไขคู่มือมาตรฐานเดิมที่กรมทางหลวงใช้อยู่ โดยนำแนวทางและหลักการของคู่มือการติดตั้งป้ายและอุปกรณ์จราจรของสหรัฐอเมริกา (Manual on Uniform Traffic Control Devices for Street and Highways : MUTCD) มาใช้ในการจัดทำคู่มือ เพื่อให้มีความเป็นมาตรฐานสากล

๒. เรื่องที่เสนอ

๒.๑ ปัจจุบันกรมทางหลวงมีคู่มือที่เกี่ยวกับการติดตั้งป้ายจราจรอยู่ ๔ เล่ม ดังนี้

- ๒.๑.๑ คู่มือเครื่องหมายควบคู่การจราจรภาค ๑ (๒๕๓๑)
- ๒.๑.๒ คู่มือการติดตั้งป้ายจราจรบริเวณทางแยก (กันยายน ๒๕๕๒)
- ๒.๑.๓ คู่มือการใช้อุปกรณ์ควบคู่การจราจรบริเวณพื้นที่ก่อสร้าง (กันยายน ๒๕๕๔)
- ๒.๑.๔ คู่มือการติดตั้งป้ายหมายเลขทางหลวงเอเชีย/อาเซียน (พฤษภาคม ๒๕๕๗)

๒.๒ คู่มือการติดตั้งป้ายจราจรที่ได้จัดทำขึ้นใหม่ ได้ผ่านการพิจารณาและกลั่นกรองจากคณะกรรมการกำกับการศึกษา โดยมีเนื้อหาที่ได้ปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมรายละเอียดให้มีความทันสมัยและมีความเป็นมาตรฐานสากลมากยิ่งขึ้นจากคู่มือมาตรฐานเดิมที่กรมทางหลวงใช้อยู่

/๓. เรื่องเพื่อพิจารณา...

คำสั่งกรมทางหลวง

ที่ บ.๑/ ๑๔๖ /๒๕๕๙

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับการศึกษา
โครงการจัดทำคู่มือการติดตั้งป้ายจราจร

ตามที่กรมทางหลวง ได้ว่าจ้างสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ดำเนินการในโครงการจัดทำคู่มือการติดตั้งป้ายจราจร ตามสัญญาจ้างเลขที่ สป.๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๙ นั้น

เพื่อประโยชน์แก่ทางราชการและเพื่อให้ผลการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ใน ข้อกำหนดการว่าจ้างที่ปรึกษา (Terms of Reference) จึงแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับการศึกษา ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	นายชัยพร บุญศิริ		ที่ปรึกษา
๑.๒	วิศวกรใหญ่ด้านอำนวยความสะดวก		ประธานกรรมการ
๑.๓	ผู้อำนวยการสำนักอำนวยความสะดวก		กรรมการ
๑.๔	นายอาณัติ ประทานทรัพย์	วิศวกรโยธาเชี่ยวชาญ (สบ.)	กรรมการ
๑.๕	นายสืบพงษ์ ไพศาลวัฒนา	ร.ก.วิศวกรโยธาเชี่ยวชาญ (สบ.)	กรรมการ
๑.๖	นายจักรภพ วัชรมนเฑียร	ร.ผอ.ขท.ชลบุรีที่ ๒	กรรมการ
๑.๗	น.ส.จิราพร โพธิ์ชัย	วิศวกรโยธาชำนาญการพิเศษ (สทล.๑๒)	กรรมการ
๑.๘	นายสมยศ อันทามา	วิศวกรโยธาชำนาญการ (สบ.)	กรรมการ
๑.๙	นายช่อฉัตร ชุมศรี	วิศวกรโยธาชำนาญการ (สบ.)	กรรมการ
๑.๑๐	นายรพี ตั้งทรงสุวรรณ์	วิศวกรโยธาชำนาญการพิเศษ (สทล.๑๕)	กรรมการ
๑.๑๑	นายปณิธิร์ เอื้อสุดกิจ	วิศวกรโยธาชำนาญการพิเศษ (สบ.)	กรรมการและเลขานุการ
๑.๑๒	นายเสน่ห์ เจริญวงศ์	วิศวกรโยธาชำนาญการ (สบ.)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๓	น.ส.เสาวภา มณีเย็น	วิศวกรโยธาชำนาญการ (สบ.)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๔	นายวันเสด็จ บุญยะวันดัง	วิศวกรโยธาปฏิบัติการ (สบ.)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

- ๒.๑ กำกับ ควบคุม และแนะนำการปฏิบัติงานของที่ปรึกษาให้เป็นไปตามขอบเขตโดยละเอียดของงาน อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๒.๒ พิจารณากลับกรองและให้ความเห็นชอบรายงานผลการศึกษา

/๒.๓ แต่งตั้งคณะ...

- ๒ -

๒.๓ แต่งตั้งคณะกรรมการ หรือคณะผู้ประสานงานเพื่อช่วยเหลือในการปฏิบัติงานได้ตาม
ความจำเป็น

๒.๔ ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ให้ยกเลิกคำสั่งกรมทางหลวง ที่ บ.๑/๑๑๕/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ คำสั่งใดที่ขัดหรือแย้งกับ
คำสั่งนี้ให้ใช้คำสั่งนี้แทน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๙

(นายธานินทร์ สมบูรณ์)
อธิบดีกรมทางหลวง

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บททั่วไป	1-1
1.1 วัตถุประสงค์ของการติดตั้งป้ายจราจร	1-1
1.2 การติดตั้งป้าย	1-1
1.3 การใช้ป้ายมากเกินไป	1-2
1.4 ประเภทป้ายจราจร	1-2
1.5 มาตรฐานการออกแบบป้ายจราจร	1-2
1.6 การติดตั้งป้ายจราจรโดยทั่วไป	1-3
1.7 ระยะติดตั้งป้ายจราจร	1-4
1.7.1 ระยะตามแนวดิ่ง	1-4
1.7.2 ระยะตามแนวนราบ	1-5
1.8 ตำแหน่งการปักป้ายจราจร	1-10
1.9 ป้ายจราจรแขวนสูง	1-12
1.9.1 ป้ายจราจรแขวนสูงแบบแขนยื่น (Overhang Signs)	1-12
1.9.2 ป้ายจราจรแขวนสูงแบบคร่อมผิวจราจร (Overhead Signs)	1-13
1.10 มุมเอียงของป้ายจราจร	1-14
1.11 เสাপ้ายจราจร	1-15
1.12 การบำรุงรักษาป้ายจราจร	1-16
บทที่ 2 ประเภทของป้ายจราจรบริเวณทางแยก	2-1
2.1 ป้ายบังคับ	2-1
2.1.1 ป้ายหยุด (บ.1)	2-1
2.1.2 ป้ายให้ทาง (บ.2)	2-3
2.1.3 ป้ายให้ชิดซ้าย (บ.40)	2-3
2.2 ป้ายเตือน	2-4
2.2.1 ป้ายเตือนหยุดข้างหน้า (ต.54)	2-4
2.2.2 ป้ายเตือนทางแยก (ต.11-ต.20)	2-4
2.2.3 ป้ายเตือนสัญญาณไฟ (ต.53)	2-5
2.2.4 ป้ายเตือนสิ่งกีดขวาง (ต.71-ต.73)	2-5
2.2.5 ป้ายเครื่องหมายลูกศรคู่ (ต.62)	2-5
2.2.6 ป้ายเสริมบอกระยะทาง (ตส.10)	2-6

	หน้า
2.3 ป้ายแนะนำ	2-6
2.3.1 สีป้ายแนะนำ	2-6
2.3.2 ป้ายหมายเลขทางหลวง (น.19)	2-7
2.3.3 ป้ายบอกจุดหมายปลายทาง (น.2)	2-7
2.3.4 ป้ายบอกระยะทาง (น.4)	2-7
2.4 ป้ายชุดสำหรับทางหลวง	2-8
2.4.1 ป้ายชุดระบุทิศทาง (น.23)	2-8
2.4.2 ป้ายชุดบอกรายละเอียดทางแยก	2-9
2.4.3 ป้ายชุดทางแยก	2-10
2.5 ป้ายแนะนำทางเข้า-ออกทางหลัก (Entrance-Exit Direction Signs)	2-18
2.6 ป้ายหมายเลขทางออก	2-19
2.7 ป้ายชื่อทางแยกต่างระดับ	2-20
บทที่ 3 การกำหนดจุดหมายปลายทาง	3-1
3.1 ประเภทของจุดควบคุม (Control Point Category)	3-1
3.1.1 จุดควบคุมหลัก (Major Control Point)	3-1
3.1.2 จุดควบคุมรอง (Minor Control Point)	3-2
3.1.3 จุดควบคุมย่อย (Local Control Point)	3-2
3.2 การกำหนดชื่อจุดหมายปลายทางในแผ่นป้ายจราจร	3-7
3.3 การจัดเรียงชื่อจุดหมายปลายทางบนแผ่นป้าย	3-8
3.3.1 กรณีติดตั้งเป็นป้ายข้างทาง	3-8
3.3.2 กรณีติดตั้งเป็นป้ายแขวนสูงแบบคร่อมผิวจราจร	3-8
บทที่ 4 รูปแบบการติดตั้งป้ายบริเวณทางแยก	4-1
4.1 หลักการติดตั้งโดยทั่วไป	4-1
4.2 การติดตั้งป้ายชุดบริเวณทางแยกระดับพื้นราบ	4-2
4.2.1 ประเภทป้ายชุด	4-2
4.2.2 รูปแบบการติดตั้ง	4-4
4.2.3 ตัวอย่างการติดตั้งป้ายชุดบริเวณทางแยก	4-5

	หน้า
4.3 ทางแยกต่างระดับ	4-13
4.3.1 ป้ายชุดก่อนเข้าทางแยก	4-13
4.3.2 ป้ายชุดหลังออกจากทางแยก	4-16
ภาคผนวก ก	รูปแบบการติดตั้งป้ายจราจรบริเวณสามแยก
ภาคผนวก ข	รูปแบบการติดตั้งป้ายจราจรบริเวณสี่แยก
ภาคผนวก ค	รูปแบบการติดตั้งป้ายชุดบริเวณทางแยกต่างระดับ

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 1-1	มาตรฐานระยะการติดตั้งป้ายจราจรบนทางหลวงทั่วไป (ในเมืองและนอกเมือง)
รูปที่ 1-2	มาตรฐานระยะการติดตั้งป้ายจราจรบนทางหลวงพิเศษ
รูปที่ 1-3	มาตรฐานระยะการติดตั้งป้ายแขวนสูงแบบคร่อมผิวจราจร
รูปที่ 1-4	มาตรฐานระยะการติดตั้งป้ายแขวนสูงแบบยื่นด้านข้าง
รูปที่ 1-5	ตัวอย่างมุมเอียงในการติดตั้งป้ายจราจร
รูปที่ 3-1	จุดควบคุมหลักในพื้นที่ภาคเหนือและภาคกลางตอนบน
รูปที่ 3-2	จุดควบคุมหลักในพื้นที่ภาคกลางตอนกลาง ภาคกลางตอนล่าง ภาคตะวันตก ภาคตะวันออก และภาคใต้ตอนบน
รูปที่ 3-3	จุดควบคุมหลักในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
รูปที่ 3-4	จุดควบคุมหลักในพื้นที่ภาคใต้
รูปที่ 4-1	การติดตั้งป้ายชุดบริเวณสามแยกระดับพื้นราบ แบบไม่มีสัญญาณไฟจราจร
รูปที่ 4-2	การติดตั้งป้ายชุดบริเวณสามแยกระดับพื้นราบ แบบไม่มีสัญญาณไฟจราจร กรณีใช้ป้ายแขวนสูงแบบยื่น
รูปที่ 4-3	การติดตั้งป้ายชุดบริเวณสามแยกระดับพื้นราบ แบบมีสัญญาณไฟจราจร
รูปที่ 4-4	การติดตั้งป้ายชุดบริเวณสามแยกระดับพื้นราบ แบบมีสัญญาณไฟจราจร กรณีใช้ป้ายแขวนสูงแบบยื่น
รูปที่ 4-5	การติดตั้งป้ายชุดบริเวณสี่แยกระดับพื้นราบ แบบมีสัญญาณไฟจราจร
รูปที่ 4-6	การติดตั้งป้ายชุดบริเวณสี่แยกระดับพื้นราบ แบบมีสัญญาณไฟจราจร กรณีใช้ป้ายแขวนสูงแบบยื่น
รูปที่ 4-7	การติดตั้งป้ายชุดบริเวณสี่แยกระดับพื้นราบ มีสัญญาณไฟจราจร กรณีใช้ป้ายแขวนสูงแบบคร่อมผิวจราจร

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1-1	ระยะสำหรับติดตั้งป้ายล่วงหน้าเพื่อให้ผู้ขับขี่ลดความเร็ว	1-11
ตารางที่ 1-2	ค่าระดับการสะท้อนแสงขั้นต่ำ (Minimum Maintained Retroreflectivity Levels)	1-17

บทที่ 1

บททั่วไป

บทที่ 1

บททั่วไป

1.1 วัตถุประสงค์ของการติดตั้งป้ายจราจร

ป้ายจราจรเป็นอุปกรณ์สำหรับควบคุม บังคับ เตือน แนะนำ และให้ข่าวสารการเดินทางแก่ผู้ขับขี่ เพื่อให้ยานพาหนะสามารถเคลื่อนที่ไปถึงจุดหมายได้ถูกต้อง รวดเร็ว และปลอดภัย โดยมีข้อความ สัญลักษณ์ และลูกศร เป็นสื่อในการถ่ายทอดข้อมูลให้กับผู้ขับขี่

ป้ายแนะนำมีประโยชน์ในหน้าที่ต่าง ๆ ต่อไปนี้

- 1) ชี้ทิศทางไปยังจุดหมายปลายทาง หรือทางหลวง หรือถนน ที่บริเวณทางแยกหรือทางแยกต่างระดับ
- 2) แจ้งข่าวสารล่วงหน้าก่อนถึงทางแยกหรือทางแยกต่างระดับ
- 3) แนะนำผู้ใช้ทางให้ใช้ช่องจราจรที่เหมาะสมล่วงหน้าก่อนถึงบริเวณที่การจราจรเข้าร่วมกันหรือแยกออกจากกัน
- 4) ระบุทิศทางหรือเส้นทาง
- 5) แสดงระยะทางไปสู่จุดหมายปลายทาง
- 6) แสดงทางเข้าออกของสถานบริการผู้ใช้รถ
- 7) ให้ข่าวสารที่มีคุณค่าต่อผู้ใช้ทาง

1.2 การติดตั้งป้าย

การที่จะกำหนดตำแหน่งการติดตั้งป้ายให้เป็นมาตรฐานเดียวกันข้างจะเป็นเรื่องยุ่งยากในทางปฏิบัติ เนื่องจากความหลากหลายของสถานการณ์ และข้อจำกัดต่าง ๆ ทางกายภาพ ปัจจัยสำคัญอันหนึ่งในการติดตั้งป้ายจราจรคือ ความเร็วสำคัญของการจราจรในบริเวณนั้น ซึ่งจะส่งผลต่อการตัดสินใจได้อย่างปลอดภัยของผู้ขับขี่

1.3 การใช้ป้ายมากเกินไป

สำหรับป้ายบังคับและป้ายเตือนควรจะมีการใช้ป้ายตามจำนวนที่มีความจำเป็น เนื่องจากหากมีการใช้ป้ายเหล่านี้มากเกินไปจะเกิดความจำเป็น จะทำให้ประสิทธิภาพในการสื่อสารของป้ายกับผู้ใช้ทางลดลง อย่างไรก็ตาม การติดตั้งป้ายแนะนำประเภทป้ายบอกจุดหมายปลายทางเป็นระยะ ๆ เพื่อให้ผู้ใช้ทางทราบทิศทางในการเดินทางอย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งที่เหมาะสมควรกระทำ ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ใช้ทางหลวงมากขึ้น

1.4 ประเภทป้ายจราจร

ประเภทของป้ายจราจรแบ่งออกตามหน้าที่ได้ดังนี้

- 1) **ป้ายบังคับ** เป็นป้ายจราจรที่แสดงกฎจราจรเฉพาะที่นั้น ๆ เพื่อบังคับให้ผู้ใช้ทางปฏิบัติตามความหมายของเครื่องหมายจราจรที่ปรากฏอยู่บนป้ายจราจรนั้น ซึ่งมีผลบังคับตามกฎหมาย โดยผู้ใช้ทางต้องกระทำเว้นการกระทำ หรือจำกัดการกระทำในบางประการหรือบางลักษณะตามป้ายจราจรนั้น ๆ
- 2) **ป้ายเตือน** เป็นป้ายจราจรที่ใช้เตือนผู้ใช้ทางทราบล่วงหน้าถึงลักษณะสภาพทาง หรือทางข้างหน้ากำลังจะมีการบังคับควบคุมการจราจรบางอย่างที่อาจก่อให้เกิดอันตรายหรืออุบัติเหตุขึ้นได้ เพื่อให้ผู้ใช้ทางเพิ่มความระมัดระวังในการขับขี่มากยิ่งขึ้น
- 3) **ป้ายแนะนำ** เป็นป้ายจราจรที่แนะนำให้ผู้ใช้ทางทราบข้อมูลอันเกี่ยวกับการเดินทาง การจราจร และการนำไปสู่จุดหมายปลายทาง เช่น เส้นทางที่จะใช้ ทิศทาง ระยะทาง สถานที่ รวมถึงข้อมูลอื่น ๆ เป็นต้น เพื่อประโยชน์ในการเดินทางได้ถูกต้อง สะดวก และปลอดภัย

1.5 มาตรฐานการออกแบบป้ายจราจร

รูปร่าง สี ขนาด เครื่องหมาย สัญลักษณ์ ตัวอักษร ตัวเลข ของป้ายจราจรที่ได้ออกแบบไว้นั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ใช้ขับขี่บนทางหลวงมองเห็นได้อย่างชัดเจน สามารถอ่านได้ง่าย ทำความเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว และมีเวลาในการปฏิบัติตามอย่างเพียงพอ เจ้าหน้าที่งานทางที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องนำไปปฏิบัติใช้อย่างถูกต้องและให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

1.6 การติดตั้งป้ายจราจรโดยทั่วไป

- 1) ต้องติดตั้งป้ายจราจรที่จำเป็นตามจุดที่เหมาะสมให้เรียบร้อยก่อนเปิดใช้ทางหลวงใหม่ ทางเบี่ยง หรือทางชั่วคราว
- 2) การติดตั้งป้ายจราจรต้องคำนึงถึงมาตรฐานการออกแบบการติดตั้งป้ายตลอดจนความสม่ำเสมอในการใช้ป้ายจราจร ให้ติดตั้งป้ายแบบเดียวกันเมื่อสภาพจราจรและประเภททางหลวงเป็นแบบเดียวกัน
- 3) โดยทั่วไปทางหลวง 2 ช่องจราจร จะติดป้ายจราจรทางซ้ายของผิวจราจร ยกเว้นป้ายเขตห้ามแซง ที่ติดตั้งทางด้านขวา
- 4) สำหรับทางหลวงหลายช่องจราจรที่วิ่งไปในทิศเดียวกันตั้งแต่ 3 ช่องจราจรขึ้นไป โดยมีเกาะกลาง (Median) แบ่งทิศทางการจราจร หรือทางหลวงที่จัดให้รถเดินทางเดียว (One Way Roadway) ควรพิจารณาติดตั้งป้ายเพิ่มในเกาะกลางแบ่งแยกช่องจราจร (Channelizing Islands) หรือเกาะกลาง (Median) หรือฉนวนทางด้านขวา (Median Separator) เนื่องจากผู้ขับขี่ที่อยู่บนช่องจราจรด้านขวาไม่สามารถมองเห็นป้ายจราจรทางด้านซ้ายชัดเจน เพราะถูกรถทางด้านซ้ายบังสายตา
- 5) สำหรับทางหลวงที่มีช่องจราจร 2 ช่องจราจรในทิศทางเดียวกัน ให้ติดตั้งป้ายจราจรเสริมด้านขวาทางได้ในกรณีที่มีสัดส่วนของรถบรรทุกร้อยละ 30 ขึ้นไป และหรือบริเวณทางแยกที่มีปริมาณการจราจรในทางหลักมากกว่า 8,000 คันต่อวัน
- 6) ป้ายจราจรจะต้องติดตั้งให้อยู่ในแนวตั้ง นอกจากในกรณีเป็นทางขึ้นเขาหรือทางลงเขา แผ่นป้ายจราจรอาจจะติดตั้งทำมุมกับแนวตั้งเล็กน้อย เพื่อช่วยให้ผู้ขับขมองเห็นป้ายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น
- 7) การติดตั้งป้ายสำหรับการจราจรในทิศทางหนึ่ง
 - (1) ห้ามติดตั้งป้ายแนะนำร่วมกับป้ายประเภทอื่นนอกจากป้ายที่กำหนดไว้โดยเฉพาะ
 - (2) ไม่ควรติดตั้งป้ายบังคับหรือป้ายเตือนเกิน 1 ป้าย ยกเว้นป้ายเตือนความเร็วที่ใช้ร่วมกับป้ายเตือนอื่น ๆ
 - (3) การติดตั้งป้ายบังคับและป้ายเตือนร่วมกันจะต้องเป็นป้ายที่มีความหมายเสริมกัน
 - (4) ป้ายหยุดให้ติดตั้งเดี่ยว

1.7 ระยะติดตั้งป้ายจราจร

1.7.1 ระยะตามแนวดิ่ง

- 1) สำหรับป้ายจราจรที่ติดตั้งข้างทางนอกเมือง ส่วนล่างของป้ายอันล่างสุดที่ติดตั้งบนเสาต้นเดียวกันไม่ว่าจะเป็นป้ายเดียวหรือมากกว่า 1 ป้าย จะต้องสูงจากระดับผิวจราจรไม่น้อยกว่า 1.50 ม.
- 2) สำหรับป้ายจราจรที่ติดตั้งข้างทางในเมือง หรือในที่ซึ่งคาดว่าจะมีสิ่งกีดขวางในระดับสายตา ส่วนล่างของป้ายอันล่างสุดที่ติดตั้งบนเสาต้นเดียวกันไม่ว่าจะเป็นป้ายเดียวหรือมากกว่า 1 ป้าย จะต้องสูงจากระดับทางเท้าไม่น้อยกว่า 2.20 ม. ในกรณีทางแยกที่มีเสาไฟจราจรอนุญาตให้ติดตั้งข้างใต้สัญญาณไฟจราจรได้
- 3) สำหรับป้ายชุด ซึ่งประกอบไปด้วยป้ายหมายเลขทางหลวงและป้ายร่วมชุดหรือป้ายเสริม ที่ติดตั้งข้างทางนอกเมือง ส่วนล่างของป้ายด้านล่างสุดที่ติดตั้งบนเสาต้นเดียวกัน จะต้องสูงจากระดับผิวจราจรไม่น้อยกว่า 1.50 ม.
- 4) การติดตั้งป้ายเตือนสิ่งกีดขวาง (ต.71-ต.73) ให้ขอบล่างสุดของป้ายอยู่สูงจากระดับผิวจราจร 5.00 ม.

ต.71

ต.72

ต.73

1.7.2 ระยะตามแนวยาว

- 1) กรณีติดตั้งป้ายข้างทางสำหรับถนนทั่วไปนอกเมือง
 - (1) ไหล่ทางมีความกว้างน้อยกว่า 2.50 ม. ให้ติดตั้งป้ายข้างทางห่างจากขอบผิวจราจรไม่น้อยกว่า 3.60 ม.
 - (2) ไหล่ทางมีความกว้างตั้งแต่ 2.50 ม. ให้ติดตั้งป้ายข้างทางห่างจากขอบไหล่ทาง ไม่น้อยกว่า 1.10 ม.
- 2) กรณีติดตั้งป้ายข้างทางสำหรับถนนทั่วไปในเขตเมือง หรือนอกเขตเมือง ที่มีข้อจำกัดของเขตทางหรือโครงสร้างอื่นบดบังป้ายจราจร ให้ติดตั้งป้ายจราจรข้างทางห่างจากขอบไหล่ทาง หรือหน้าคันหิน ไม่น้อยกว่า 0.60 ม.
- 3) สำหรับทางหลวงพิเศษ ให้ขอบป้ายจราจรที่ติดตั้งทางด้านซ้ายห่างจากขอบผิวจราจรอย่างน้อย 3.60 ม. และขอบป้ายจราจรที่ติดตั้งทางด้านขวาห่างจากขอบผิวจราจรอย่างน้อย 3.00 ม.
- 4) สำหรับทางในเมือง ขอบป้ายจราจรจะต้องมีระยะห่างจากสันขอบทาง ไม่น้อยกว่า 0.60 ม.
- 5) ในกรณีที่ต้องใช้ราวกันอันตรายเพื่อป้องกันเสาป้ายจราจรแขวนสูง ราวนั้นจะต้องห่างจากขอบผิวจราจรอย่างน้อยที่สุดเท่ากับความกว้างของไหล่ทาง หรือห่างจากสันขอบทางอย่างน้อย 0.30 ม.

ระยะการติดตั้งป้ายจราจรข้างทางและป้ายแขวนสูงบนทางหลวงประเภทต่าง ๆ สามารถสรุปเป็นตัวอย่างมาตรฐานการติดตั้งป้ายจราจรได้ดังนี้

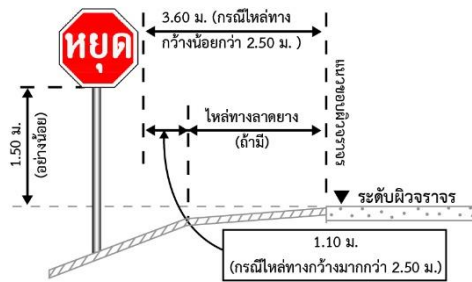
- 1) มาตรฐานระยะการติดตั้งป้ายจราจรบนทางหลวงทั่วไป ในเมือง/นอกเมือง (รูปที่ 1-1)
- 2) มาตรฐานระยะการติดตั้งป้ายจราจรบนทางหลวงพิเศษ (รูปที่ 1-2)
- 3) มาตรฐานระยะการติดตั้งป้ายแขวนสูงแบบคร่อมผิวจราจร (รูปที่ 1-3)
- 4) มาตรฐานระยะการติดตั้งป้ายแขวนสูงแบบยื่นด้านข้าง (รูปที่ 1-4)

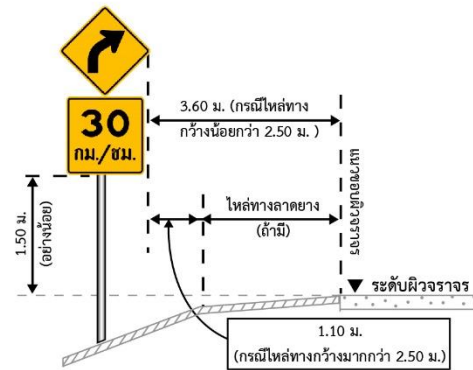
ทางในเมืองหรือนอกเมืองที่มีทางเท้าหรือมีที่จอดรถ
(กรณีป้ายเดียว)

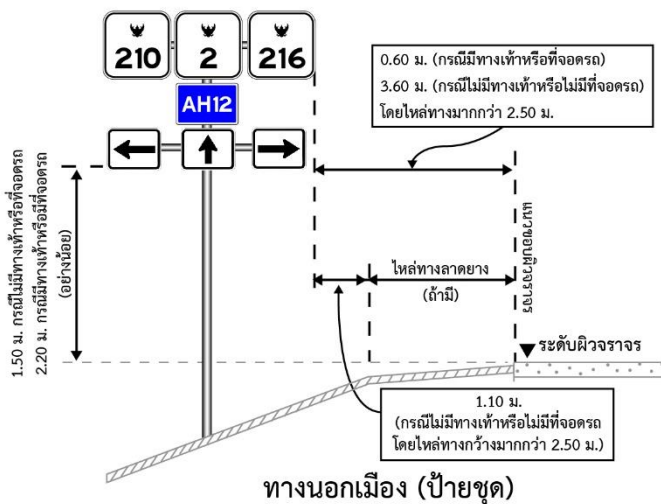
ทางในเมืองหรือนอกเมืองที่มีทางเท้าหรือมีที่จอดรถ
(ป้าย 1 กรณีมากกว่า)

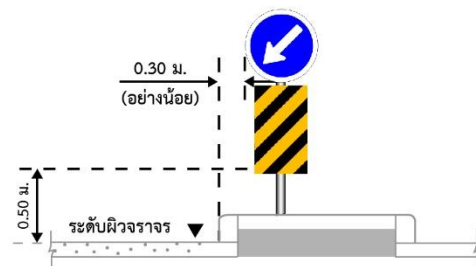
ทางนอกเมืองไม่มีทางเท้าหรือที่จอดรถ
(กรณีป้ายเดียว)

ทางนอกเมืองไม่มีทางเท้าหรือที่จอดรถ
(ป้าย 1 กรณีมากกว่า)

ทางนอกเมือง (ป้ายชุด)

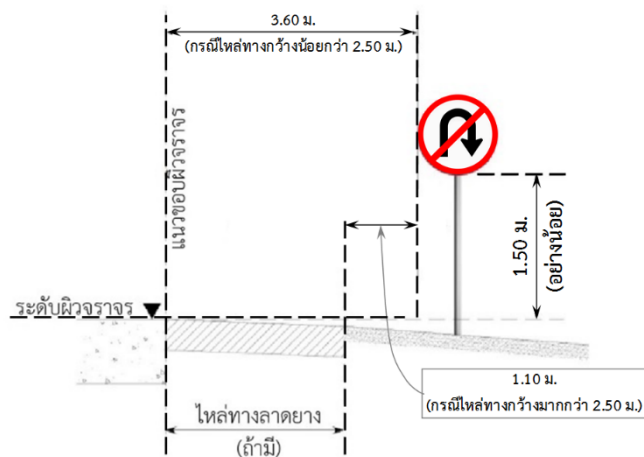
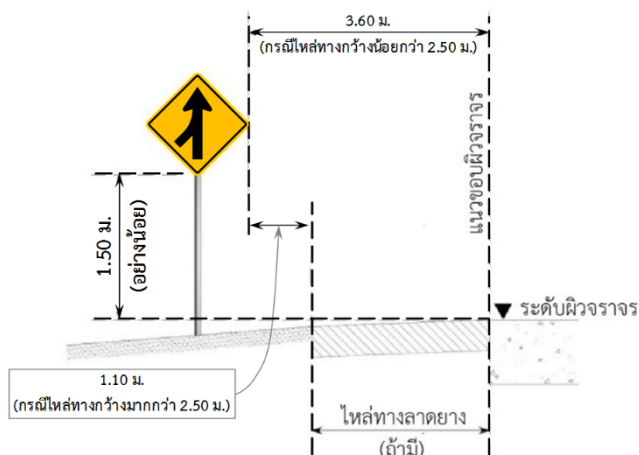
ป้ายเตือนแนวทาง

รูปที่ 1-1 มาตรฐานระยะการติดตั้งป้ายจราจรบนทางหลวงทั่วไป (ในเมืองและนอกเมือง)

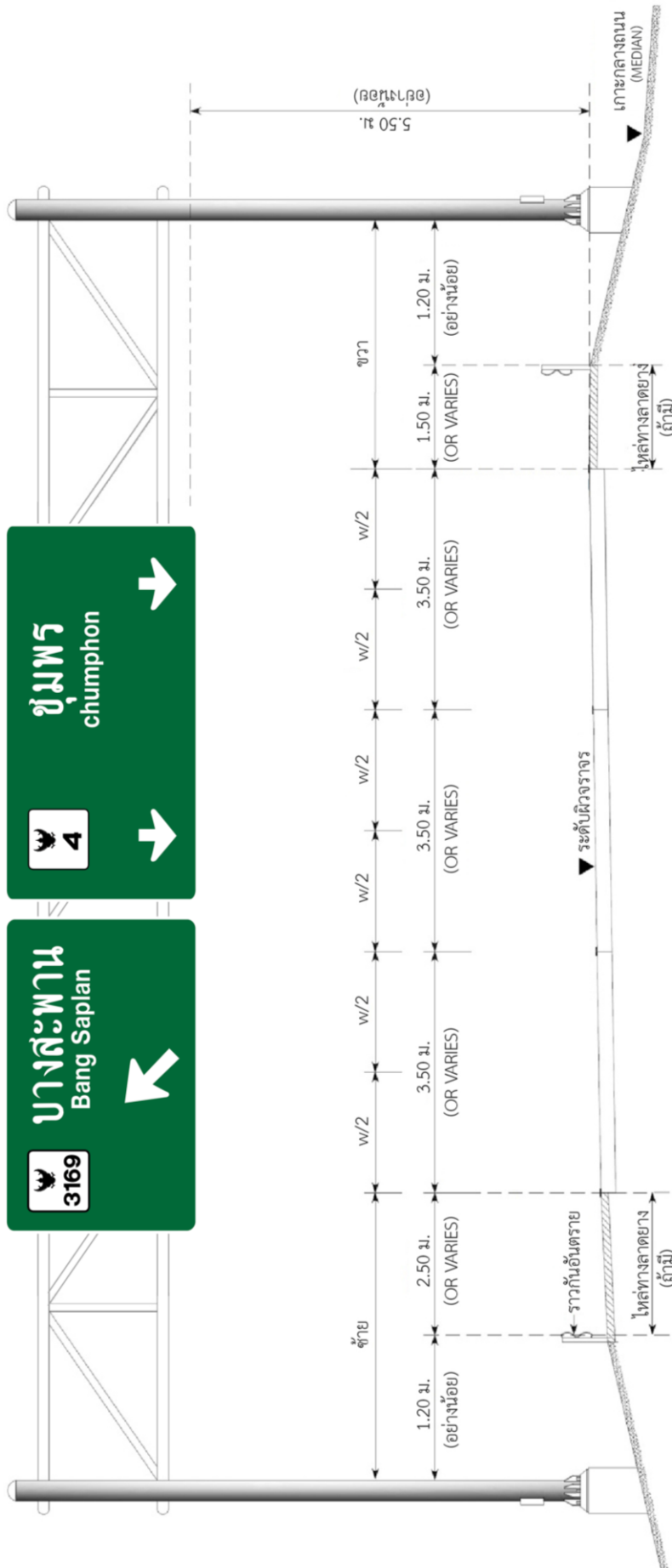

สำหรับทางหลวงพิเศษประเภทเก็บค่าผ่านทาง

สำหรับทางหลวงพิเศษประเภทไม่เก็บค่าผ่านทาง

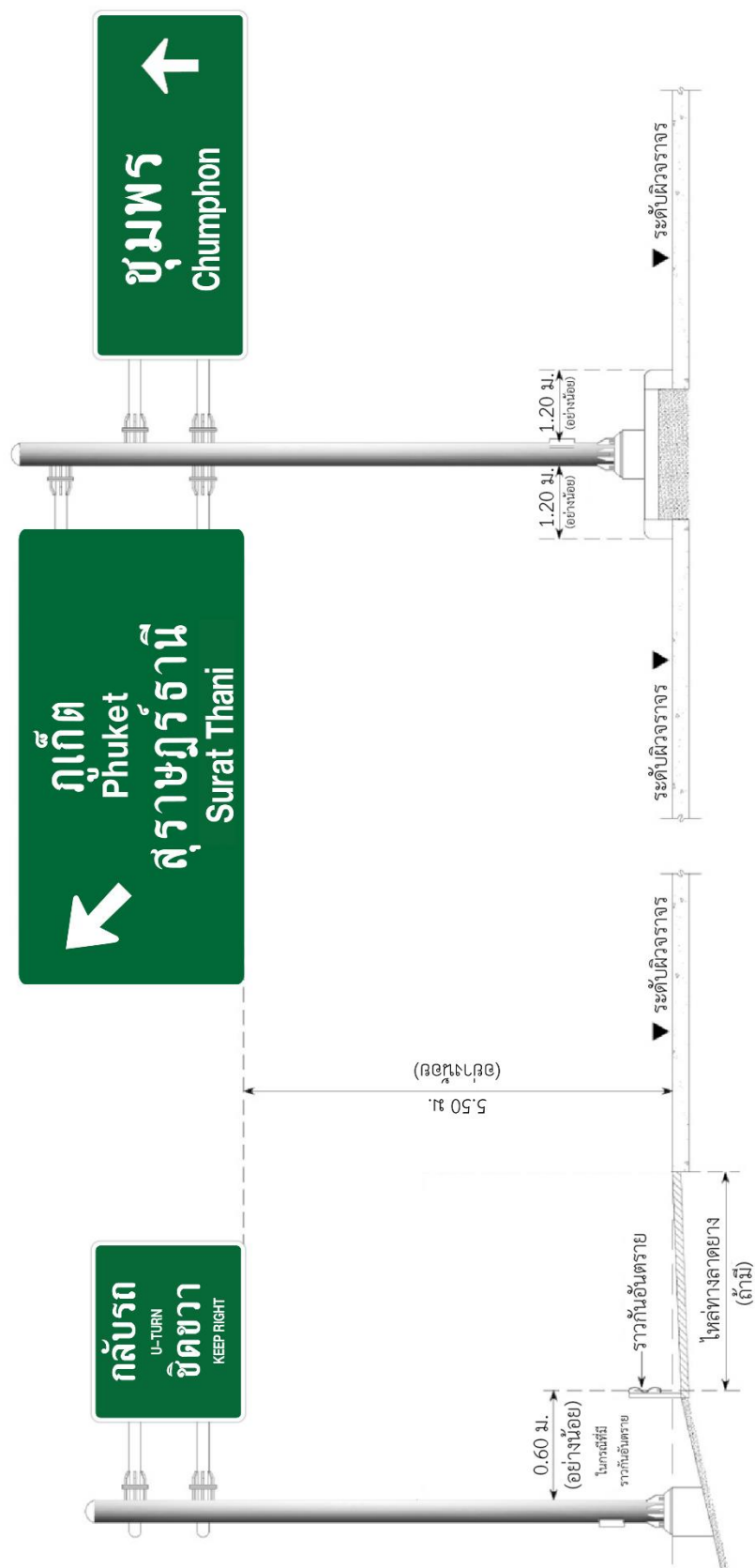

รูปที่ 1-2 มาตรฐานระยะการติดตั้งป้ายจราจรบนทางหลวงพิเศษ

ชนิดของทางหลวง	ระยะน้อยที่สุดจากแนวขอบผิวจราจรหรือเส้นขอบทางถึงเสา (ม.)		
	ไม่มีเส้นขอบทาง (No Curb)		
	ซ้าย	ขวา	ขวา
ทางหลวงพิเศษ	5.00	3.75	1.20
ทางหลวงทั่วไป	4.00	2.75	1.20

รูปที่ 1-3 มาตรฐานระยะการติดตั้งป้ายแขวนแบบคร่อมผิวจราจร

ชนิดของทางหลวง	ระยะไม่น้อยที่สุดจากแนวขอบผิวจราจรหรือเส้นขอบทางถึงเสา (ม.)			
	ไม่มีเส้นขอบทาง (No Curb)	มีเส้นขอบทาง (Curb)	ซ้าย	ขวา
ทางหลวงพิเศษ	5.00	3.75	1.20	1.20
ทางหลวงทั่วไป	4.00	2.75	1.20	1.20

รูปที่ 1-4 มาตรฐานระยะการติดตั้งป้ายแขวนสูงแบบยื่นด้านข้าง

1.8 ตำแหน่งการปักป้ายจราจร

ป้ายจราจร 2 ป้ายที่มีวัตถุประสงค์แตกต่างกัน ควรติดตั้งห่างกันไม่น้อยกว่า 60 ม. แต่ถ้าเป็นป้ายแนะนำ จะต้องติดตั้งห่างกันไม่น้อยกว่า 100 ม. ป้ายจราจรที่อยู่ใกล้กันเกินไป ทำให้ผู้ขับขี่อ่านป้ายไม่ทัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งขณะที่ร่ว่งด้วยความเร็วสูง หลักการติดตั้งป้ายมี ดังนี้

- 1) **ป้ายบังคับ** ให้ติดตั้ง ณ ตำแหน่งที่ต้องการจะบังคับหรือห้ามกระทำนั้น ๆ เช่น ป้ายหยุด ให้ติดตั้งใกล้จุดที่ต้องการจะให้รถหยุดเท่าที่จะทำได้ ป้ายบังคับบางประเภทให้ติดตั้งซ้ำกันเป็นช่วง ๆ ตลอดระยะทางที่ต้องการจะบังคับนั้น ๆ
- 2) **ป้ายเตือน** โดยปกติจะติดตั้งไว้ล่วงหน้า ก่อนถึงจุดที่ต้องการจะเตือนผู้ขับขี่
- 3) **ป้ายแนะนำ** โดยปกติจะติดตั้งก่อนถึงทางแยก เพื่อให้ผู้ขับขี่มีเวลาเพียงพอในการอ่าน และเลือกเส้นทางก่อนที่จะถึงจุดตัดสินใจพอสมควร

โดยรายละเอียดของตำแหน่งการติดตั้งป้ายจราจรแต่ละชนิดมีอยู่แล้วในคู่มือเล่มนี้ตามหัวข้อของป้ายแต่ละประเภท ส่วนป้ายแนะนำที่เกี่ยวข้องกับความเร็ว ควรติดตั้งก่อนถึงจุดที่ต้องการจะให้ลดความเร็วพอสมควร ซึ่งดูได้จากตารางที่ 1-1 โดยระยะทางสำหรับติดตั้งป้ายล่วงหน้าคำนวณจากระยะทางที่ใช้ในการลดความเร็ว (โดยไม่ห้ามล้อ) จนกว่าจะเหลือ 40 กม./ชม. และระยะทางที่ใช้ห้ามล้อจากความเร็ว 40 กม./ชม.จนกว่าจะถึงความเร็วที่ต้องการ โดยใช้ช่วงเวลารับรู้และปฏิบัติตาม(Perception-Reaction time) 2.5 วินาที และระยะทางที่สามารถอ่านป้ายได้ 100 ม.

ระยะทางสำหรับติดตั้งป้ายล่วงหน้า คือ ระยะทางที่รถลดความเร็ว บวกกับระยะทางรับรู้และปฏิบัติตาม (Perception-Reaction distance) ซึ่งคำนวณได้จากสูตรข้างล่างนี้

ระยะทางรับรู้และปฏิบัติตาม (ม.) = $0.278 \times \text{ความเร็วสำคัญ (กม./ชม.)} \times 2.5 \text{ (วินาที)}$

ระยะทางที่สามารถอ่านป้ายได้ (Legibility Distance) เท่ากับ 100 ม. โดยคิดจากความสามารถการมองเห็นขนาดตัวอักษรสูง 20 ซม. สำหรับป้ายจราจรซึ่งขนาดของตัวอักษรแตกต่างกันไปจากนี้ อาจจะใช้ระยะทางที่สามารถอ่านป้ายได้โดยประมาณเท่ากับ 10 ม. ต่อ ความสูงของตัวอักษร 2 ซม. ตัวอย่างการใช้ตารางที่ 1-1 ทางหลวงช่วงที่จะติดตั้งป้ายมีความเร็วสำคัญ 100 กม./ชม. ตำแหน่งติดตั้งป้ายจราจรล่วงหน้าทางโค้งที่ต้องการให้รถวิ่งด้วยความเร็ว 50 กม./ชม. คือ 300 ม.

ตารางที่ 1-1 ระยะสำหรับติดตั้งป้ายล่วงหน้าเพื่อให้ผู้ขับขี่ลดความเร็ว

ความเร็วสำคัญ กม./ชม. ⁽¹⁾	ความเร็วที่ใช้ตรงจุดที่กำหนด (กม./ชม.)							
	หยุด	20	30	40	50	60	70	80
ระยะทางสำหรับเตือนล่วงหน้า (ม.) ⁽²⁾								
100	400	375	375	350	300	250	175	125
90	325	325	300	275	250	150	125	125
80	275	250	250	200	175	150	125	-
70	175	175	175	150	125	125	-	-
60	150	125	125	125	125	-	-	-
50	125	125	125	125	-	-	-	-
40	100	100	100	-	-	-	-	-
30	100	100	-	-	-	-	-	-

- หมายเหตุ 1. ความเร็วสำคัญ (Prevailing Speed) คือ ความเร็วที่ 85 เปอร์เซ็นต์ โดยเป็นความเร็วที่เท่ากับหรือต่ำกว่าความเร็วที่ร้อยละ 85 ของยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง ทั้งนี้ ความเร็วสำคัญสำหรับทางหลวงที่ออกแบบก่อสร้างใหม่ให้ใช้ความเร็วออกแบบ (Design Speed)
2. ระยะทางที่กำหนดไว้ให้ใช้เฉพาะทางหลวงที่อยู่ในแนวราบ สำหรับทางลงเขาหรือทางขึ้นเขา ระยะทางอาจเพิ่มขึ้นหรือลดลงก็ได้

1.9 ป้ายจราจรแขวนสูง

การใช้ป้ายจราจรแขวนสูงมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ขับขี่สามารถมองเห็นป้ายได้อย่างชัดเจนบนทางหลวงที่มีผิวจราจรที่กว้างและมีการจราจรหนาแน่น โดยป้ายจราจรแขวนสูงจะใช้ได้ในการณ์ใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

- 1) เมื่อต้องการใช้ป้ายจราจรกำกับให้รถเดินตามช่องจราจรแต่ละช่องอย่างถูกต้อง (Lane Control)
- 2) บริเวณทางแยกต่างระดับที่มีการออกแบบซับซ้อน (Complex Interchange)
- 3) ในกรณีที่ไม่สามารถติดตั้งป้ายข้างทางได้ เช่น ทางหลวงในเมืองที่มีทางเท้า หรือพื้นที่ด้านข้างไม่เพียงพอที่จะติดตั้งป้ายข้างทางตามมาตรฐานได้
- 4) ในกรณีที่มองเห็นป้ายจราจรข้างทางไม่ชัดเจน เนื่องจากสองข้างทางมีไฟส่องสว่างมากหรือมีอุปสรรคอื่น ๆ
- 5) มีสัดส่วนของรถบรรทุกขนาดใหญ่จำนวนมาก

ข้อกำหนดสำหรับการออกแบบและการก่อสร้างโครงสร้างรองรับป้ายจราจรแขวนสูงให้ใช้ตามมาตรฐานของกรมทางหลวง (Standard Drawing for Highway Construction, Department of Highways ปีที่ปรับปรุงล่าสุด) ในบางกรณีอาจใช้โครงสร้างของสะพาน ซึ่งพาดข้ามทางหลวงเป็นสถานที่ติดตั้งป้ายจราจรแขวนสูงก็ได้ ถ้าสะพานนั้นอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม และสามารถติดตั้งได้

ทั้งนี้ ป้ายจราจรมาตรฐานสูงประเภทแขวนสูง ที่สามารถนำมาใช้กับทางหลวงแผ่นดิน โดยปกติจะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ป้ายจราจรแขวนสูงแบบแขนยื่น (Overhang Signs) และป้ายจราจรแขวนสูงแบบคร่อมผิวจราจร (Overhead Signs) ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับการใช้งานในแต่ละประเภทของทางหลวงหรือสภาพของทางแยก

1.9.1 ป้ายจราจรแขวนสูงแบบแขนยื่น (Overhang Signs)

ป้ายจราจรแขวนสูงแบบแขนยื่น จะติดตั้งที่บริเวณทางหลวงขนาด 2 ช่องจราจรหรือมากกว่า (ในทิศทางเดียว) และที่บริเวณทางแยกที่มีการขยายปรับปรุงทางแยกแล้ว รวมทั้งมีองค์ประกอบข้อใดข้อหนึ่งตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

- 1) ทางหลวงที่ติดตั้งมีปริมาณการจราจรมากกว่า 4,000 คันต่อวัน
- 2) สภาพข้างทางไม่เอื้ออำนวยต่อการติดตั้งป้ายข้างทาง เช่น ถนนที่มีไหล่ทางแคบ การติดตั้งอาจล้ำเข้าไปในอาคาร มีป้ายร้านค้าหรือป้ายโฆษณาอาจทำให้สับสน
- 3) ทางหลวงที่มีการควบคุมจุดเข้า-ออก

1.9.2 ป้ายจราจรแขวนสูงแบบคร่อมผิวจราจร (Overhead Signs)

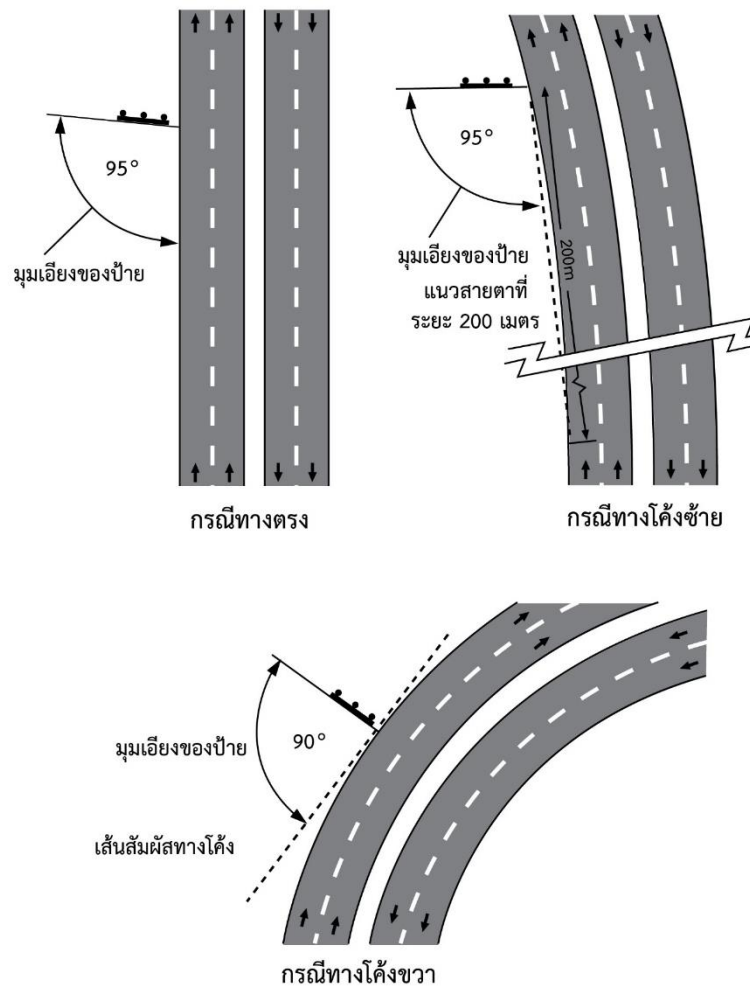
ป้ายจราจรแขวนสูงแบบคร่อมผิวจราจร ใช้ติดตั้งที่บริเวณทางหลวงขนาด 4 ช่องจราจรหรือมากกว่า (ในทิศทางเดียว) และในบริเวณที่มีความสับสนในการเข้าช่องทางให้ถูกต้อง ซึ่งอาจเป็นป้ายเตือนล่วงหน้าป้ายบอกทิศทางหรือป้ายบอกช่องทาง รวมทั้งมีองค์ประกอบข้อใดข้อหนึ่งตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

- 1) มีปริมาณการจราจรมากกว่า 8,000 คัน/วัน
- 2) เป็นทางแยกต่างระดับ
- 3) สภาพข้างทางไม่เอื้ออำนวยต่อการติดตั้งป้ายข้างทาง เช่น ถนนที่มีไหล่ทางแคบ การติดตั้งอาจล้ำเข้าไปในอาคาร มีป้ายร้านค้าหรือป้ายโฆษณาอาจทำให้สับสน
- 4) ทางหลวงที่มีการควบคุมจุดเข้า-ออก

1.10 มุมเอียงของป้ายจราจร

โดยทั่วไปป้ายจราจรควรจะต้องติดตั้งในแนวตั้ง และหันออกจากทิศทางตั้งฉากกับทิศทางที่กระแสจราจรวิ่งเข้ามา

สำหรับกรณีที่เกิดการสะท้อนแบบกระจกในระดับที่ทำให้การมองเห็นป้ายได้ชัดเจนน้อยลง ควรหันป้ายออกจากถนนเล็กน้อย ดังแสดงในรูปที่ 1-5

รูปที่ 1-5 ตัวอย่างมุมเอียงในการติดตั้งป้ายจราจร

1.11 เสาป้ายจราจร

เสาป้ายจราจรจะต้องไม่โยกคลอนหรือบิดไปมาได้ สำหรับป้ายบังคับ ป้ายเตือน และป้ายหมายเลขทางหลวงให้ใช้เสาเดี่ยว ส่วนป้ายแนะนำอื่น ๆ และป้ายเตือนที่ใช้ข้อความมีรูปร่างเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า ให้ใช้เสาคู่หรือเสาเดี่ยว ทั้งนี้ ในกรณีที่ติดตั้งบนทางเท้าสามารถใช้โครงสร้างเสาเดี่ยวได้ โดยป้ายจราจรมีขนาดไม่เกิน 0.75×2.00 ม. ไม่เกิน 3 ป้าย

ป้ายแนะนำขนาดใหญ่ ต้องออกแบบให้แข็งแรง สามารถรับแรงลมได้ ทั้งนี้ ให้พิจารณาออกแบบเป็นราย ๆ ไป วัสดุและขนาดของเสาป้ายให้เป็นไปตามมาตรฐานกรมทางหลวง (Standard Drawing for Highway Construction, Department of Highways ปีที่ปรับปรุงล่าสุด) และต้องออกแบบติดตั้งอุปกรณ์อำนวยความสะดวกบริเวณเสาโครงสร้างด้วย ในบางกรณีอาจใช้โครงสร้างของสะพาน ซึ่งพาดข้ามทางหลวงเป็นสถานที่ติดตั้งป้ายจราจรแขวนสูงก็ได้ ถ้าสะพานนั้นอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม และสามารถติดตั้งได้

ป้ายจราจรในเขตชุมชนอาจจะทำการติดตั้งบนส่วนรองรับอื่น ๆ ได้ เช่น เสาสัญญาณไฟจราจร เสาไฟส่องสว่าง ส่วนของสะพาน ฯลฯ ทั้งนี้ เพื่อลดค่าใช้จ่าย และลดสิ่งกีดขวางบนทางเท้าให้น้อยลง แต่ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามตำแหน่งที่ถูกต้อง และได้รับความยินยอมจากหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบเสียก่อน

1.12 การบำรุงรักษาป้ายจราจร

ป้ายจราจรทุกประเภทจะต้องหมั่นดูแลบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม สะอาด มองเห็นและอ่านได้ชัดเจนทุกเวลา หากพบป้ายที่ชำรุดหรือเสียหายจะต้องดำเนินการเปลี่ยนใหม่ทันที

ป้ายจราจรที่ขาดการบำรุงรักษา เช่น ป้ายที่สกปรก หรือสีมีการหลุดลอก จะลดประสิทธิภาพในการสื่อสารและการควบคุมการจราจร ทำให้ไม่ได้รับผลเต็มที่

เพื่อให้ให้มีการบำรุงรักษาป้ายจราจรอย่างเพียงพอและทั่วถึง จะต้องมีการตรวจสอบเป็นประจำ และควรจัดทำตารางปฏิบัติในการบำรุงรักษา เช่น ล้างทำความสะอาด และเปลี่ยนป้ายที่ชำรุดเสียหาย ป้ายจราจรทุกป้ายควรได้รับการบำรุงอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง การตรวจสอบป้ายจราจรทั้งในเวลากลางวันและกลางคืนจะทำให้ป้ายจราจรมีความปลอดภัยต่อผู้ขับขี่มากกว่าการตรวจสอบเฉพาะในเวลากลางวัน ทั้งนี้ คุณสมบัติในการสะท้อนของป้ายจราจรต้องไม่ต่ำกว่าข้อกำหนดในตารางที่ 1-2 หากตรวจพบว่ามีคุณสมบัติต่ำกว่าข้อกำหนดในตารางดังกล่าวจะต้องรีบทำการแก้ไขโดยทันที

ในกรณีของป้ายจราจรที่ใช้แสงสว่างส่องป้าย จะต้องมีการตรวจสอบระบบไฟฟ้าเพิ่มเติมจากที่ได้กำหนดไว้ข้างต้น

ตารางที่ 1-2 ค่าระดับการสะท้อนแสงขั้นต่ำ (Minimum Maintained Retroreflectivity Levels) ¹

สีป้าย	ประเภทแผ่นสะท้อนแสง				หมายเหตุ
	แผ่นสะท้อนแสงประเภทโครงสร้างลูกแก้ว (Beaded Sheeting)			แผ่นสะท้อนแสงประเภทโครงสร้างไมโครปริซึม (Prismatic Sheeting)	
	แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3	แบบที่ 4, 6, 7, 8, 9, 10	
ตัวหนังสือสีขาวบน พื้นป้ายสีเขียว	สีขาว * สีเขียว ≥ 7	สีขาว * สีเขียว ≥ 15	สีขาว * สีเขียว ≥ 25	สีขาว ≥ 250 สีเขียว ≥ 25	ป้ายแขวนสูง
	สีขาว * สีเขียว ≥ 7	สีขาว ≥ 120 สีเขียว ≥ 15			ป้ายข้างทาง
ตัวหนังสือสีดำบนพื้น ป้ายสีเหลือง หรือ ตัวหนังสือสีดำบนพื้น ป้ายสีส้ม	สีเหลือง * สีส้ม *	สีเหลือง ≥ 50 สีส้ม ≥ 50			2
	สีเหลือง * สีส้ม *	สีเหลือง ≥ 75 สีส้ม ≥ 75			3
ตัวหนังสือสีขาวบน พื้นป้ายสีแดง	สีขาว ≥ 35 สีแดง ≥ 7				4
ตัวหนังสือสีดำบนพื้น ป้ายสีขาว	สีขาว ≥ 50				-

หมายเหตุ ¹ วัสดุที่จะใช้ต้องมีค่าการสะท้อนแสงเป็นไปตาม มอก.606 แผ่นสะท้อนแสงสำหรับควบคุมการจราจร

² ค่าระดับการสะท้อนแสงต่ำที่สุดที่ระบุไว้ในตารางนี้ มีหน่วยเป็น $\text{cd}/\text{lx}/\text{m}^2$ ซึ่งเป็นค่าที่วัดได้จากมุมของการวัด (Observation Angle) ที่ 0.2 องศา และมุมที่แสงตกกระทบ (Entrance Angle) ที่ -4.0 องศา

³ สำหรับป้ายข้อความและสัญลักษณ์ที่มีขนาดใหญ่กว่า 120 ซม. (48 นิ้ว)

⁴ สำหรับป้ายข้อความและสัญลักษณ์ที่มีขนาดเล็กกว่า 120 ซม. (48 นิ้ว)

⁵ ค่าอัตราส่วนคอนทราสต์ขั้นต่ำ (Minimum Sign Contrast Ratio) $\geq 3:1$ (ค่าสะท้อนแสงสีขาว / ค่าสะท้อนแสงสีแดง)

* ไม่ใช้สีนี้กับแผ่นสะท้อนแสงประเภทและแบบที่ระบุ

บทที่ 2

ประเภทของป้ายจราจรบริเวณทางแยก

บทที่ 2

ประเภทของป้ายจราจรบริเวณทางแยก

ประเภทของป้ายจราจรที่ใช้ติดตั้งบริเวณทางแยก ประกอบด้วยป้ายบังคับ ป้ายเตือน และป้ายแนะนำ ใช้เพื่อควบคุมและแนะนำให้ผู้ขับขี่ทางสามารถเดินทางไปยังจุดหมายได้อย่างสะดวกและปลอดภัย ดังนั้นการอนุญาตให้ติดตั้งป้ายประเภทอื่นในบริเวณทางแยก อาจก่อให้เกิดความสับสน จึงควรติดตั้งเท่าที่จำเป็นและได้พิจารณาแล้วว่าเหมาะสมและปลอดภัยเท่านั้น

2.1 ป้ายบังคับ

2.1.1 ป้ายหยุด (บ.1)

เนื่องจากป้ายหยุดทำให้เกิดความไม่สะดวกต่อผู้ขับขี่ ดังนั้นจึงควรใช้ป้ายนี้เฉพาะที่จำเป็นและมีเหตุอันควร (Warrants) เท่านั้น

โดยเหตุอันควร (Warrants) ในการพิจารณาติดตั้ง มีดังนี้

- 1) ทางแยกซึ่งถ้าไม่ติดตั้งป้ายหยุดที่ด้านหนึ่ง เมื่อปล่อยให้การจราจรผ่านทางแยกตามสิทธิผ่านทางแยกก่อนหลัง มักจะเกิดอันตรายจากอุบัติเหตุอยู่เสมอ
- 2) ถนนที่เข้ามาบรรจบกับทางหลวงสายหลักที่มีรถวิ่งผ่านตลอด (Through Highways)
- 3) ทางแยกซึ่งอยู่ในบริเวณที่มีการควบคุมการจราจรด้วยสัญญาณไฟ แต่ไม่ได้มีการติดตั้งสัญญาณไฟที่ทางแยกนั้น
- 4) ทางแยกที่มีลักษณะสภาพของทางและการจราจรประกอบกันดังนี้ คือ ยวดยานส่วนมากใช้ความเร็วสูง ระยะการมองเห็นจำกัด และมีสถิติการเกิดอุบัติเหตุที่รุนแรง ต้องติดตั้งป้ายหยุดเพื่อควบคุมการจราจรที่ด้านหนึ่ง

การติดตั้งโดยทั่วไป ให้ติดตั้งป้ายหยุดบนทางหลวงที่มีปริมาณการจราจรน้อยกว่า นอกจากในกรณีที่สามแยก ให้ติดตั้งป้ายหยุดบนทางหลวงด้านที่เข้าบรรจบ ไม่ว่าจำนวนยวดยานบนทางหลวงนั้นจะมากกว่าหรือน้อยกว่าก็ตาม ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัย

บ.1

ห้ามติดตั้งป้ายหยุดบนทางหลวงพิเศษหรือตามทางแยกต่างระดับ (Interchanges) ทั้งนี้เนื่องจากบนทางหลวงเหล่านั้นต้องการให้ยานพาหนะไหลไปโดยสะดวก ไม่สมควรที่จะติดตั้งป้ายหยุดบนทางเชื่อมโยงเข้า (Entrance Ramps) นอกจากนั้นบนทางเชื่อมโยงออก (Exit Ramps) ซึ่งอาจจำเป็นต้องติดตั้งป้ายหยุดก่อนถึงจุดตัดกับทางข้างหน้าซึ่งไม่ใช่ทางหลวงพิเศษ

ห้ามติดตั้งป้ายหยุดตรงทางแยก ซึ่งควบคุมการจราจรด้วยสัญญาณไฟจราจร เพราะจะทำให้เกิดความสับสนต่อผู้ขับรถ ในกรณีที่หยุดใช้สัญญาณไฟควบคุมการจราจรในบริเวณทางแยก ก็ให้ใช้ไฟกะพริบสีเหลืองหรือสีแดงแทน โดยใช้ไฟกะพริบสีเหลืองในด้านทางหลวงที่มีปริมาณการจราจรสูงกว่า และใช้ไฟกะพริบสีแดงในด้านทางหลวงที่ต้องการให้ยานพาหนะหยุดที่ทางแยก ก่อนที่จะผ่านเลยทางแยกนั้นออกไป

หลักเกณฑ์การติดตั้งป้ายหยุดทั่วไปมี ดังนี้

- 1) ป้ายหยุดต้องติดตั้งใกล้แนวที่จะให้รถหยุด และควรใช้เส้นหยุด (Stop Line) ร่วม
- 2) ตรงบริเวณทางแยกเมื่อจะให้ติดตั้งป้ายหยุด ให้ติดห่างจากขอบผิวจราจรด้านใกล้ของทางขวางหน้าในระยะไม่เกิน 10 ม. และไม่น้อยกว่า 1.20 ม. ในกรณีที่มิทางข้าม ให้ติดตั้งป้ายหยุดก่อนถึงขอบเส้นทางข้าม 1.20 ม.
- 3) ระยะการติดตั้งป้ายตามแนวตั้งและแนวขวางของป้ายหยุด ให้ถือตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในคู่มือเล่มที่ 1
- 4) โดยทั่วไปให้ทำการติดตั้งป้ายหยุดด้านซ้ายของขอบทาง สำหรับทางแยกซึ่งมีรัศมีกว้าง (Wide Throat Intersections) ผู้ขับขี่อาจมองไม่เห็นป้ายหยุดที่ติดตั้งทางด้านซ้าย จึงควรใช้เส้นหยุดร่วมกับคำว่า “หยุด” บนผิวจราจร และอาจติดตั้งป้ายหยุดเสริมที่ด้านขวาของทางก็ได้
- 5) ตรงทางแยกซึ่งมีเกาะแบ่งช่องจราจร (Channelizing Islands) ให้ติดตั้งป้ายหยุดบนเกาะแบ่งช่องจราจร
- 6) ควรระงับอย่าให้คนขับรถในทิศทางที่ไม่ต้องการจะให้หยุดรถ มองเห็นป้ายหยุดได้ชัดเจน

บ.1

- 7) ในกรณีที่ตำแหน่งของป้ายหยุดอาจมองเห็นได้ไม่ชัด ในระยะที่รถจะหยุดได้ทันเนื่องจากถูกบดบังหรือเป็นทางโค้ง ให้ติดตั้งป้ายเตือน “หยุดข้างหน้า” (ต.54) ก่อนที่จะถึงป้ายหยุด

2.1.2 ป้ายให้ทาง (บ.2)

ป้ายให้ทาง ใช้ติดตั้งเช่นเดียวกับป้ายหยุด คือ ให้ความสำคัญของทางข้างหน้า แตกต่างจากป้ายหยุดตรงที่รถไม่ต้องหยุดเมื่อมาถึงทางแยก เพื่อให้ผู้ใช้ทางเข้าใจความหมายของป้ายดีขึ้น ควรติดตั้งป้ายประกอบพื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้าย และข้อความสีดำ “ให้รถทางขวาไปก่อน”

ป้ายให้ทางใช้เมื่อมีเหตุอันควรดังต่อไปนี้

- 1) บนทางโทที่รถสามารถเข้าสู่ทางหลวงด้วยความเร็วเกิน 20 กม./ชม. ได้อย่างปลอดภัย และการเข้าสู่ทางหลวงไม่จำเป็นต้องให้รถหยุดตลอดทั้งวัน
- 2) ที่ทางเชื่อมโยงเข้าสู่ทางหลวงพิเศษ ซึ่งไม่มีช่องจราจรเร่งความเร็วที่เพียงพอ
- 3) ช่องจราจรซึ่งมีเกาะแบ่งสำหรับรถเลี้ยวซ้ายบรรจบกับทางขวางข้างหน้าและไม่มีช่องจราจรเร่งความเร็วที่เพียงพอ

2.1.3 ป้ายให้ชิดซ้าย (บ.40)

ให้ใช้ป้ายให้ชิดซ้าย สำหรับบริเวณทางหลวงหรือถนนที่ต้องการให้ผู้ขับขี่เดินทางไปทางซ้ายของอุปสรรคหรือสิ่งกีดขวางทางเดินรถ เช่น เกาะแบ่งทิศทางการจราจร หรือเกาะจัดช่องจราจร โดยทั่วไปให้ติดตั้งป้ายนี้บริเวณจุดเริ่มต้นของทางคู่ ช่องเปิดเกาะ (Median Opening) ทุก ๆ แห่ง โดยติดป้ายเตือนสิ่งกีดขวาง (ทางเดียว) ควบคู่ไปด้วย

บ.2

บ.40

ต.54

2.2 ป้ายเตือน

2.2.1 ป้ายเตือนหยุดข้างหน้า (ต.54)

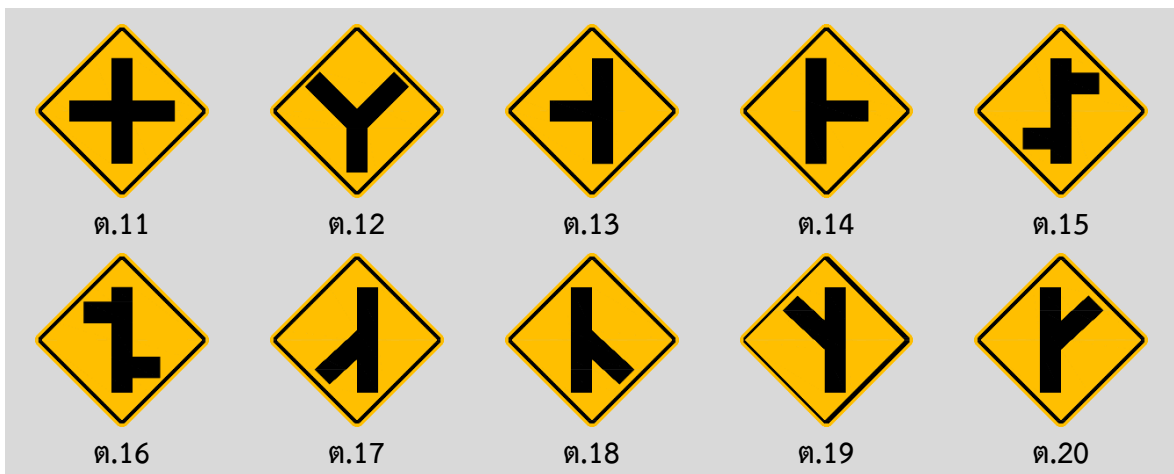
ป้ายเตือนหยุดข้างหน้าใช้ติดตั้งก่อนถึงป้ายหยุด ในกรณีที่ไม่สามารถมองเห็นป้ายหยุดในระยะเพียงพอ เนื่องจากเป็นทางโค้งในแนวราบ โค้งตั้งหรือมีสิ่งกีดขวางอื่น ๆ ตลอดจนความเร็วของรถที่เข้าสู่ทางแยก จนทำให้ผู้ขับขี่รถยนต์ไม่สามารถหยุดรถตรงแนวที่จะให้รถหยุดได้

การติดตั้งให้ติดตั้งระหว่างป้ายเตือนทางแยกกับป้ายบอกจุดหมายปลายทาง

ต.54

2.2.2 ป้ายเตือนทางแยก (ต.11-ต.20)

ป้ายเตือนทางแยก ใช้สำหรับเตือนผู้ขับขี่ว่าทางข้างหน้าเป็นทางแยก ตามลักษณะเครื่องหมายในป้าย ให้ติดตั้งป้ายเตือนเหล่านี้ ในกรณีที่ทางหลวงเข้ามาบรรจบเป็นทางหลวงหรือทางประเภทอื่นที่เป็นเส้นทางสำคัญและมีปริมาณจราจรมากกว่า 200 คันต่อวัน

ในกรณีทางแยกสามแยก 2 แห่ง อยู่เอียงกัน โดยห่างกันน้อยกว่า 250 ม. และทางแยกทั้งสองแห่งมีเหตุอันควรเพียงพอสำหรับการติดตั้ง ให้ใช้ป้ายเตือนทางบรรจบกันแบบเอียงกันเพียงป้ายเดียว

ระยะติดตั้งให้อยู่ก่อนถึงจุดเริ่มเลี้ยวโค้งทางแยกไม่น้อยกว่า 200 ม. สำหรับทางในเมืองระยะติดตั้งอาจลดลง หรือไม่จำเป็นต้องติดตั้งเลย

2.2.3 ป้ายเตือนสัญญาณไฟ (ต.53)

ป้ายเตือนสัญญาณไฟ ใช้เตือนล่วงหน้าก่อนถึงทางแยกบนทางหลวง ในที่ซึ่งผู้ขับขี่ไม่คาดว่าจะมีสัญญาณไฟ หรือในกรณีที่มองเห็นสัญญาณไฟได้ไม่ชัด เนื่องจากโค้งราบ โค้งตั้ง มีแสงสว่างรบกวน หรือบริเวณชานเมืองหรือนอกเมืองที่มีสัญญาณไฟควบคุมการจราจร โดยผู้ขับขี่ไม่สามารถมองเห็นสัญญาณไฟได้ภายในระยะ 200 ม. ก่อนถึงทางแยก

“การติดตั้ง ให้ติดตั้งก่อนถึงป้ายเตือนทางแยก ยกเว้นกรณีไม่มีการติดตั้งป้ายเตือนทางแยก ให้ติดตั้งก่อนถึงป้ายบอกจุดหมายปลายทาง”

ต.53

2.2.4 ป้ายเตือนสิ่งกีดขวาง (ต.71-ต.73)

ป้ายเตือนสิ่งกีดขวางใช้เตือนผู้ขับขี่ให้ทราบว่า มีฉนวนใน หรือเกาะ (Median) หรือสิ่งกีดขวางอื่นอยู่ ถ้าต้องการให้ผู้ขับขี่ผ่านไปได้อย่างปลอดภัยของฉนวนในหรือเกาะ หรือสิ่งกีดขวางนั้น ๆ ให้ใช้ป้ายเตือนสิ่งกีดขวาง (สองทาง) และถ้าต้องการแสดงให้ผู้ขับขี่ทราบว่ายานสามารถผ่านไปได้อย่างเฉพาะทางด้านซ้ายของฉนวนในหรือเกาะ หรือสิ่งกีดขวางนั้น ๆ ให้ใช้ป้ายเตือนสิ่งกีดขวาง (ทางเดียว)

โดยทั่วไปป้ายเตือนสิ่งกีดขวาง (สองทาง) จะใช้ควบคู่กับป้ายเครื่องหมายลูกศรคู่ ส่วนป้ายเตือนสิ่งกีดขวาง (ทางเดียว) จะใช้คู่กับป้ายบังคับชิดซ้าย แต่ในบางกรณีอาจติดตั้งเดี่ยวได้

การติดตั้งป้ายเตือนสิ่งกีดขวาง ให้ติดตั้งโดยให้ขอบล่างสุดของป้าย สูงจากขอบผิวจราจร 50 ซม. ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องเพิ่มขนาดของป้ายเตือนสิ่งกีดขวาง ให้เพิ่มตามความกว้างแต่ต้องมีขนาดใหญ่สุดไม่เกิน 60 x 75 ซม.

ต.71

ต.72

ต.73

2.2.5 ป้ายเครื่องหมายลูกศรคู่ (ต.62)

ป้ายเครื่องหมายลูกศรคู่ แสดงด้วยลูกศร 2 รูป ชี้ลงทางซ้ายและทางขวา ใช้เพื่อเตือนผู้ขับขี่ให้ทราบตำแหน่งของเกาะ หรือสิ่งกีดขวางอื่นอยู่ โดยยานสามารถผ่านไปได้อย่างทั้งทางซ้ายและทางขวา

โดยทั่วไปให้ติดตั้งป้ายเตือนเครื่องหมายลูกศรคู่ สูง 2.0 ม. วัดจากส่วนล่างสุดของป้ายถึงระดับขอบผิวจราจร และให้มุมบนสุดของป้ายอยู่ห่างจากสันขอบทาง ไม่น้อยกว่า 60 ซม. เพื่อให้ยานที่วิ่งตามหลังคันอื่นมองเห็นป้ายได้ชัดเจน และไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ยานที่ผ่านไปทั้งทางซ้ายและทางขวาของสิ่งกีดขวางนั้น ๆ

ต.62

2.2.6 ป้ายเสริมบอกระยะทาง (ตส.10)

เป็นป้ายเสริมระบุระยะทางจากตำแหน่งของป้ายเตือนจนถึงที่ต้องการเตือน เช่น จุดเริ่มโค้งของทางแยก และให้ติดตั้งในตำแหน่งที่ระยะทางลงตัวในหลัก 100 ม. หรือมีเศษ 50 ม. โดยติดตั้งด้านล่างของป้ายเตือนทางแยก

2.3 ป้ายแนะนำ

2.3.1 สีป้ายแนะนำ

ลักษณะของสีพื้นป้าย สัญลักษณ์ ตัวอักษร และตัวเลข จะเปลี่ยนไปตามประเภทของทางหลวง

- ทางหลวงสัมปทาน และทางหลวงพิเศษที่เก็บค่าผ่านทาง
พื้นป้ายสีน้ำเงิน เส้นขอบป้ายสีขาว สัญลักษณ์ ตัวอักษร และตัวเลขเป็นสีขาว
- ทางหลวงพิเศษ
พื้นป้ายสีเขียว เส้นขอบป้ายสีขาว สัญลักษณ์ ตัวอักษร และตัวเลขเป็นสีขาว
- ทางหลวงแผ่นดิน
พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายสีดำ สัญลักษณ์ ตัวอักษร และตัวเลขเป็นสีดำ

“ยกเว้น ป้ายที่แนะนำเข้าสู่ทางหลวงที่ไม่ใช่ประเภทเดียวกับทางหลวงที่ติดตั้งป้าย ให้ใช้สีพื้นป้ายแนะนำตามประเภททางหลวงที่แนะนำไป”

(ตัวอย่างป้ายแนะนำล่วงหน้าสำหรับทางแยกต่างระดับ
กรณีแสดงจุดหมายปลายทางต่างจากประเภทของทางหลวงที่ติดตั้ง)

500 ม.

ตส.10

(ตัวอย่างระบุระยะทาง
500 ม. จากตำแหน่งป้ายเตือน)

ตัวอย่างป้ายพื้นสีน้ำเงิน

ตัวอย่างป้ายพื้นสีเขียว

ตัวอย่างป้ายพื้นสีขาว

2.3.2 ป้ายหมายเลขทางหลวง (น.19)

ป้ายหมายเลขทางหลวง ใช้เพื่อแสดงหมายเลขทางหลวง อาจใช้เพื่อย้ำถึงทางหลวงหมายเลขนั้น ๆ หรือใช้ร่วมกับป้ายร่วมชุดต่าง ๆ เพื่อระบุถึงทางหลวงอื่น ตัดผ่านหรือแยกออกไปตามทิศทางของทางหลวง ฯลฯ โดยแสดงออกในรูปของป้ายชุดต่าง ๆ เช่น ป้ายชุดระบุทิศทาง เป็นต้น

ในกรณีที่เส้นทางหลวงที่มีชื่อทางหลวง ให้เพิ่มเติมชื่อทางหลวงลงไปในป้ายหมายเลขทางหลวง และลดขนาดตัวเลขลง

2.3.3 ป้ายบอกจุดหมายปลายทาง (น.2)

ป้ายบอกจุดหมายปลายทาง มีวัตถุประสงค์ในการบอกทิศทางของจุดหมายปลายทาง โดยทั่วไปให้ใช้เครื่องหมายลูกศรชี้ขึ้นตั้งฉากกับป้ายหรือขนานกับป้าย เพื่อใช้ระบุทิศทางของจุดหมายปลายทางที่อยู่ข้างหน้าหรือทางซ้ายหรือทางขวาของสถานที่ติดตั้งป้าย ในกรณีจำเป็นอาจใช้เครื่องหมายลูกศรเอียงทำมุมกับป้ายเล็กน้อย เพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางที่แท้จริงได้

การติดตั้งให้เรียงลำดับการติดตั้ง โดยให้ป้ายที่แสดงจุดหมายปลายทางตรงไปอยู่บนสุด และตามด้วยด้านซ้ายและด้านขวาตามลำดับ และเครื่องหมายลูกศรที่ชี้ทิศทางตรงไปให้อยู่ด้านขวาของป้าย เครื่องหมายลูกศรที่ชี้ทิศทางไปทางด้านซ้ายให้อยู่ทางด้านซ้ายของป้าย เครื่องหมายลูกศรที่ชี้ทิศทางไปทางด้านขวาให้อยู่ทางด้านขวาของป้าย

“ยกเว้นเมื่อป้ายที่มีลูกศรตรงติดตั้งคู่กับป้ายที่มีลูกศรชี้ไปทางขวาเท่านั้น ให้ใช้เครื่องหมายลูกศรตรงไป อยู่ทางด้านซ้ายของป้าย”

2.3.4 ป้ายบอกระยะทาง (น.4)

ป้ายบอกระยะทาง ใช้ระบุข้อความแสดงถึงจุดหมายปลายทาง และตัวเลขบอกระยะทางที่ไปสู่จุดหมายปลายทางนั้น ๆ เป็นกิโลเมตร

น.19

น.19

น.19

น.2

น.2

น.2

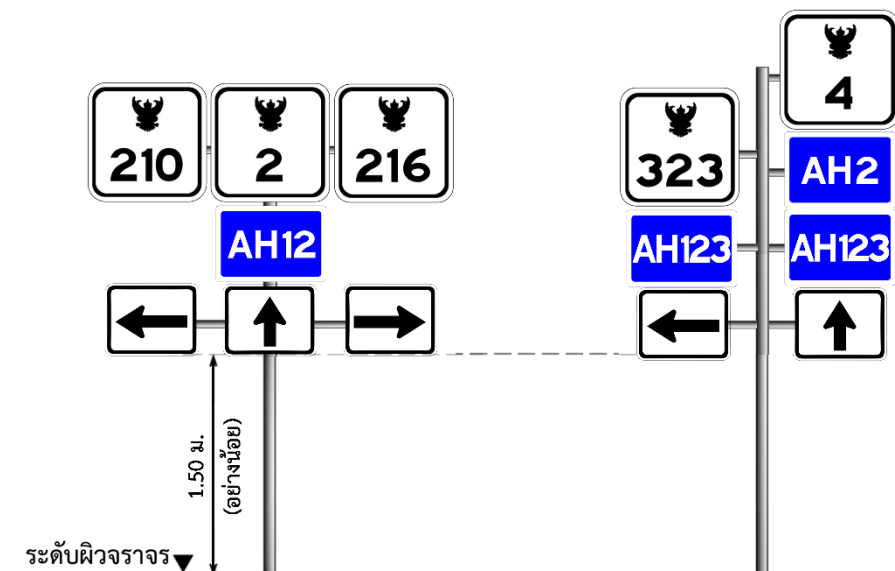
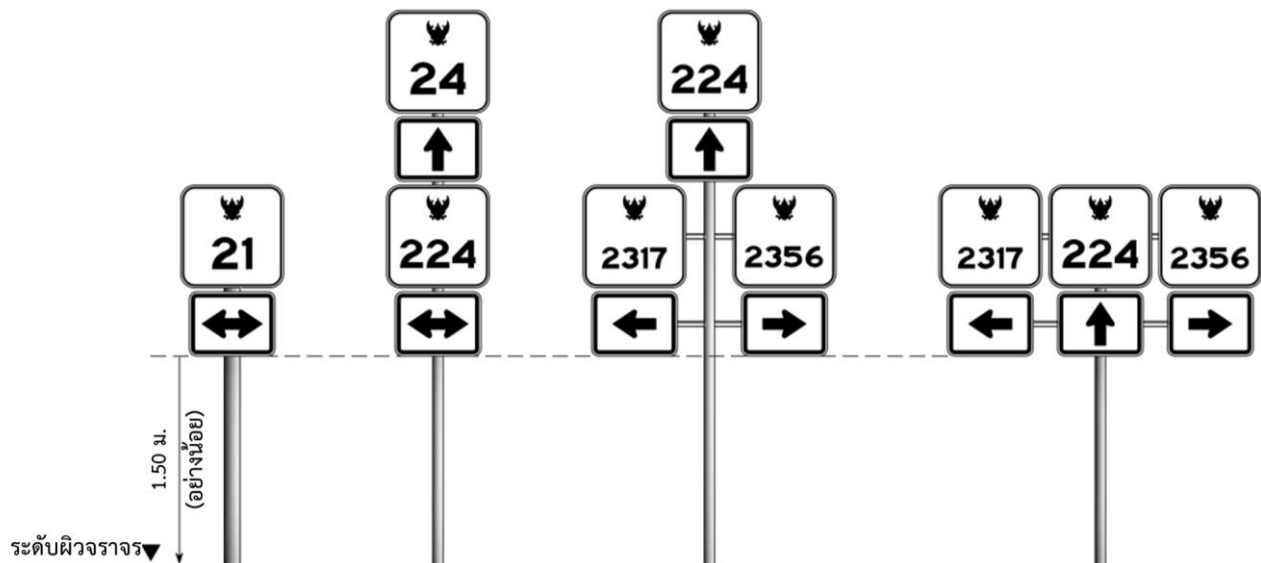
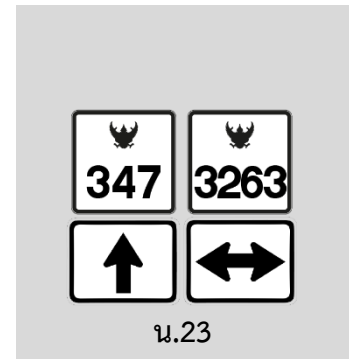
น.4

2.4 ป้ายชุดสำหรับทางหลวง

2.4.1 ป้ายชุดระบุทิศทาง (น.23)

ป้ายชุดระบุทิศทาง คือป้ายหมายเลขทางหลวง ซึ่งมีป้ายระบุทิศทางในลักษณะต่าง ๆ ติดตั้งประกอบอยู่ด้านล่าง ป้ายจะบรรจุเครื่องหมายลูกศรชี้ไปในทิศทางต่าง ๆ กัน

2.4.2 ป้ายชุดบอกรายละเอียดทางแยก

ประกอบด้วยป้ายเตือนทางแยกข้างหน้าและป้ายบอกรายละเอียดทางแยก การติดตั้งป้ายให้ติดที่ระยะ 700 ม. ก่อนถึงทางแยก ยกเว้นกรณีที่มีป้ายชุดทางแยกอยู่ในบริเวณที่จะติดตั้ง ให้ติดตั้งก่อนถึงป้ายชุด ไม่น้อยกว่า 200 ม.

- ป้ายเตือนทางแยกข้างหน้า

ป้ายเตือนทางแยกข้างหน้า ใช้เพื่อเตือนและแสดงคุณลักษณะของทางแยกแก่ผู้ขับขี่ให้ทราบล่วงหน้า ทางแยกที่จะถึงมีรูปแบบอย่างไรเป็นทางแยกที่มีสัญญาณไฟจราจรควบคุมหรือไม่ เพื่อที่ผู้ขับขี่จะได้เตรียมพร้อมในการเดินทางเข้าสู่ทางแยกได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย อีกทั้งยังระบุระยะทางเพื่อลดความสับสนในกรณีที่มีทางแยกเล็กอยู่ระหว่างตำแหน่งการติดตั้งป้ายกับทางแยกหลัก การติดตั้งป้ายเตือนทางแยกข้างหน้านี้ให้ติดควบคู่กับป้ายบอกรายละเอียดทางแยก

ทั้งนี้ ในกรณีที่ทางแยกนั้นเป็นทางแยกที่มีชื่อเฉพาะเป็นที่รู้จักสามารถนำชื่อของทางแยกนั้น ๆ มาแทนคำว่า “ทางแยก” ได้ และเปลี่ยนข้อความภาษาอังกฤษให้ตรงกับชื่อของแยกนั้นด้วย

- ป้ายบอกรายละเอียดทางแยก

ป้ายบอกรายละเอียดทางแยก ภายในป้ายจะระบุจุดหมายปลายทางในทิศทางต่าง ๆ และระยะทางไปสู่จุดหมายปลายทางนั้น ๆ โดยลูกศรบอกทิศทางให้อยู่ทางด้านซ้ายของป้าย และระยะทางจะอยู่ด้านขวาของป้าย การใช้จะใช้ควบคู่กับป้ายเตือนทางแยกข้างหน้า

ป้ายเตือนทางแยกข้างหน้า

ป้ายเตือนทางแยกข้างหน้า

(กรณีมีชื่อทางแยก)

2.4.3 ป้ายชุดทางแยก

เป็นป้ายแนะนำที่ติดตั้งเพื่อแนะนำให้ผู้ขับขี่สามารถเดินทางไปสู่จุดหมายปลายทางโดยผ่านทางแยกได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย ชุดป้ายสามารถแบ่งตามการใช้งานได้เป็น 3 ประเภท คือ ป้ายแนะนำล่วงหน้า ป้ายแนะนำการใช้ช่องจราจร และป้ายแนะนำชี้ทางออก โดยมีลักษณะและการติดตั้งดังนี้

2.4.3.1 ป้ายแนะนำล่วงหน้า (Advanced Guide Signs)

ป้ายแนะนำล่วงหน้า เป็นป้ายที่จะให้ข้อมูลแก่ผู้ใช้ทางเมื่อเข้าใกล้ทางออกหรือทางร่วมทางแยก เพื่อให้ผู้ขับขี่เตรียมพร้อมที่จะเปลี่ยนช่องจราจรสำหรับเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางที่จะแยกออกจากกระแสจราจรหลัก โดยมีรูปแบบต่าง ๆ ตามประเภทการใช้งานดังนี้

1) ป้ายแนะนำล่วงหน้าบริเวณทางแยกต่างระดับ

รายละเอียดของป้าย ปกติจะใช้ป้ายแนะนำล่วงหน้าชนิดข้อความโดยบอกระยะทาง 1 กม. เพื่อแจ้งให้ผู้ขับขี่ทราบว่าอีก 1 กม. จะถึงทางออกไปยังจุดปลายทางต่าง ๆ โดยทิศทางปลายทางจะระบุสัญลักษณ์หมายเลขทางหลวง ชื่อจุดหมายปลายทาง โดยส่วนบนจะระบุชื่อทางแยกต่างระดับที่จะถึง

(ป้ายแนะนำล่วงหน้าสำหรับทางแยกต่างระดับ)

กรณีเป็นป้ายที่แสดงจุดหมายปลายทางต่างจากประเภทของทางหลวงที่ติดตั้ง เช่น ติดตั้งบนทางหลวงแผ่นดิน แต่จุดหมายปลายทางเป็นทางหลวงพิเศษ หรือติดตั้งบนทางหลวงพิเศษ แต่จุดหมายปลายทางเป็นทางหลวงแผ่นดิน ให้แสดงสีตามจุดหมายปลายทางตามประเภททางหลวงนั้น ๆ

(ป้ายแนะนำล่วงหน้าสำหรับทางแยกต่างระดับ

กรณีแสดงจุดหมายปลายทางต่างจากประเภทของทางหลวงที่ติดตั้ง)

การติดตั้ง โดยทั่วไปให้ติดตั้งที่ระยะ 1 กม. จากจุดติดตั้งป้ายถึงจุดเริ่มต้นผายออกสู่จุดแยกที่ใกล้ที่สุด อย่างไรก็ตาม ตำแหน่งป้ายสามารถปรับเปลี่ยนได้หากมีวัสดุหรือโครงสร้างอื่นบดบังหน้าป้าย เช่น สะพาน สะพานลอยคนเดินข้าม หรือทางโค้ง โดยให้ปรับตำแหน่งการติดตั้ง แต่ไม่ควรเกิน 250 ม. แนะนำให้ติดตั้งบนป้ายแขวนสูงแบบคร่อมผิวจราจร

การออกแบบป้ายแนะนำชนิดแผนที่ จะต้องเป็นไปตามเกณฑ์ดังนี้

- (1) แนวเส้นทางหลักให้ใช้เส้นตรง ปลายเส้นมีหัวลูกศร
- (2) ทางออก ให้เป็นเส้นโค้งแยกออกไปตามทิศทาง ไม่ต้องออกแบบเป็น Loop Ramp
- (3) จุดปลายทางให้อยู่ที่ปลายลูกศร หรือใกล้ปลายลูกศรเพื่อลดขนาดป้าย โดยสัญลักษณ์หมายเลขทางหลวง และชื่อจุดหมายปลายทางต้องสัมพันธ์กับหัวลูกศรอย่างชัดเจน และหัวลูกศรต้องชี้ไปที่สัญลักษณ์หมายเลขทางหลวงสำหรับทางออก
- (4) ไม่ต้องแสดงช่องจราจรลดความเร็ว
- (5) ควรมีเพียงจุดปลายทางเดียวต่อ 1 หัวลูกศร หากจำเป็นไม่ควรเกิน 2 จุดหมายปลายทาง
- (6) ก้านลูกศรทางออกต้องสั้นกว่าและแยกออกจากก้านลูกศรที่แสดงทางตรง

ทั้งนี้ ในกรณีมีความจำเป็นต้องติดตั้งป้ายแนะนำล่วงหน้าในระยะ 2 กม. เพิ่มเติม เช่น ทางหลวงที่มีช่องจราจรหลักไม่น้อยกว่า 3 ช่องจราจร ต่อทิศทาง โดยรายละเอียดของป้ายแนะนำล่วงหน้าในระยะ 2 กม. นี้ จะระบุสัญลักษณ์หมายเลขทางหลวง ชื่อจุดหมายปลายทาง และ ระยะทางจากจุดติดตั้งป้ายถึงจุดเริ่มต้นผายออกสู่จุดแยกที่ใกล้ที่สุด โดยให้ป้ายแนะนำล่วงหน้าในระยะ 1 กม. เป็นแบบแผนที่

(ป้ายแนะนำล่วงหน้าในระยะ 1 กม.)

กรณีต้องติดตั้งป้ายแนะนำล่วงหน้าในระยะ 2 กม. เพิ่มเติม)

(ป้ายแนะนำล่วงหน้าในระยะ 2 กม.)

2) ป้ายแนะนำล่วงหน้าสำหรับทางหลวงที่มีทางขนาน

(1) ป้ายแนะนำล่วงหน้าสำหรับเข้าทางหลัก

- รายละเอียดในแผ่นป้าย จะมีข้อความ “เข้าทางหลัก” พร้อมทั้งระยะทางถึงจุดเริ่มฉายเข้าทางหลัก สำหรับกรณีที่ต้องการให้ใช้ทางหลักไปยังจุดปลายทาง ให้เขียนจุดปลายทางดังกล่าวอยู่ส่วนล่างเพิ่มเติม
- การติดตั้ง ให้ติดตั้งที่ระยะ 1 กม. ก่อนถึงจุดเข้าทางหลัก โดยอาจจะเป็นป้ายข้างทางหรือป้ายแขวนสูง

(2) ป้ายแนะนำล่วงหน้าสำหรับออกทางขนาน

- รายละเอียดในแผ่นป้ายแบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนบนจะมีข้อความ “ออกทางขนาน” พร้อมทั้งระยะทางถึงจุดเริ่มฉายออกทางขนาน ส่วนล่างให้เขียนจุดหมายปลายทางที่ต้องใช้ทางขนานไปยังจุดหมายปลายทางนั้น 1-2 ข้อความ ในกรณีจำเป็นสามารถเพิ่มเติมได้อีก แต่ไม่ควรเกิน 3 ข้อความ

ในกรณีที่มีการกำหนดหมายเลขทางออกให้เพิ่มป้ายหมายเลขทางออกไว้ด้านบนของป้ายแนะนำล่วงหน้าด้วย

สำหรับการนำไปยังจุดหมายปลายทางใดที่จำเป็นต้องออกทางขนานก่อนจึงสามารถไปยังจุดหมายปลายทางนั้นได้ ให้ใช้ชื่อจุดหมายปลายทางนั้นบนป้ายแนะนำทางออกล่วงหน้าสำหรับทางออกทางขนาน โดยชื่อแรกเป็นจุดหมายปลายทางที่ถึงก่อน และให้ระบุทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ป้ายแนะนำล่วงหน้าสำหรับทางออกที่มีทางขนานใช้ร่วมกับป้ายชี้ทางออกทางขนาน (ดังแสดงในหัวข้อ 2.4.3.3) โดยชื่อจุดหมายที่เขียนบนป้ายทั้งสองนี้จะต้องเป็นชื่อเดียวกัน เพื่อให้ผู้ใช้ทางมั่นใจว่าเป็นทางออกที่ถูกต้อง

- การติดตั้ง ให้ติดตั้งที่ระยะ 1 กม. ก่อนถึงจุดออกจากทางหลัก กรณีที่ทางสายหลักมีช่องจราจรตั้งแต่ 3 ช่องจราจรขึ้นไป ซึ่งผู้ขับขี่ใช้ความเร็วสูงและการเปลี่ยนช่องจราจรทำได้ลำบาก อาจปรับเปลี่ยนเป็นป้ายแขวนสูงแบบคร่อมผิวจราจร

เข้าทางหลัก 1 กม.
MAIN Rd

(สำหรับป้ายแขวนสูง)

เข้าทางหลัก 1 กม.
MAIN Rd

(สำหรับป้ายข้างทาง)

ทางออก 3
EXIT

ออกทางขนาน 1 กม.
Frontage Rd.

ลพบุรี
Lop Buri
กรุงเทพ
Bangkok

2.4.3.2 ป้ายแนะนำการใช้ช่องจราจร

เป็นป้ายที่แนะนำการเข้าช่องจราจรก่อนถึงทางออกหรือทางแยกหลัก เพื่อแนะนำให้ผู้ขับขี่เข้าสู่ช่องจราจรได้อย่างถูกต้อง และมีระยะที่เพียงพอในการเปลี่ยนช่องจราจร ระยะติดตั้งขึ้นอยู่กับจำนวนช่องจราจรที่จะต้องทำการเบี่ยง โดยทั่วไปติดตั้งที่ระยะ 400-800 ม. ก่อนถึงทางออกหรือทางแยกหลัก ป้ายแนะนำการใช้ช่องจราจรมี 2 รูปแบบ ดังนี้

1) ป้ายแนะนำการใช้ช่องจราจรสำหรับทางแยกต่างระดับ

ป้ายนี้สามารถใช้ได้กับทางแยกต่างระดับ หรือทางแยกทั่วไป แนะนำให้ใช้เป็นป้ายแขวนสูงแบบक्रमผิวจราจร โดยอาจจะมี 2-3 กรอบป้ายบนโครงสร้างเดียวกัน

- (1) ป้ายที่หนึ่งหากทางออกอยู่ทางซ้ายของทางหลัก ป้ายจะระบุสัญลักษณ์หมายเลขทางหลวง พร้อมจุดหมายปลายทางให้เขียน “ชิดซ้าย” โดยติดตั้งอยู่ทางซ้ายของป้ายที่สอง
- (2) ป้ายที่สองเป็นป้ายบอกจุดหมายปลายทางสำหรับรถตรงไป จะระบุสัญลักษณ์หมายเลขทางหลวง พร้อมจุดหมายปลายทางให้เขียน “ตรงไป” โดยติดตั้งบริเวณกลางผิวจราจร
- (3) ป้ายที่สามหากทางออกอยู่ทางขวาของทางหลัก ป้ายจะระบุสัญลักษณ์หมายเลขทางหลวง พร้อมจุดหมายปลายทางให้เขียน “ชิดขวา” โดยติดตั้งอยู่ทางขวาของป้ายที่สอง

ทั้งนี้ ป้ายที่หนึ่งและป้ายที่สามให้ติดตั้งเฉพาะที่มีทางออกที่สอดคล้องกับป้ายแนะนำล่วงหน้าเท่านั้น สำหรับข้อความที่ใช้ต้องใช้ชื่อเดียวกับป้ายแนะนำล่วงหน้า

การติดตั้ง ให้ติดตั้งที่ระยะ 500 ม. จากจุดเริ่มผายออกสู่จุดแยกที่ใกล้ที่สุด อย่างไรก็ตาม ตำแหน่งป้ายสามารถปรับเปลี่ยนได้หากมีวัสดุหรือโครงสร้างอื่นบดบังหน้าป้าย เช่น สะพาน สะพานลอยคนเดินข้าม หรือทางโค้ง โดยให้ปรับตำแหน่งการติดตั้ง แต่ไม่ควรเกิน 100 ม.

ในกรณีที่จุดหมายปลายทางบนป้ายมีมากกว่า 3 ข้อความ ให้ใช้ลูกศรชี้ลงแทนคำว่า “ชิดซ้าย” “ตรงไป” และ “ชิดขวา” โดยหัวลูกศรต้องชี้ที่กึ่งกลางช่องจราจรที่แนะนำให้ผู้ขับขี่ใช้ช่องจราจรนั้นไปยังจุดหมายปลายทาง เนื่องจากจะมีข้อความบนป้ายมากเกินไป

2) ป้ายแนะนำการใช้ช่องจราจรสำหรับทางหลวงที่มีทางขนาน

(1) ป้ายแนะนำการใช้ช่องจราจรเข้าทางหลัก

ลักษณะป้ายเขียนตัวอักษรด้านบน “เข้าทางหลัก” บรรทัดที่สองเขียน “ชิดขวา” สำหรับบรรทัดล่างลงเป็นภาษาอังกฤษ การติดตั้ง ปกติจะติดตั้งบนป้ายแขวนสูงแบบแขนยื่น โดยให้ติดตั้งที่ด้านซ้ายของทางขนาน ห่างจากจุดเริ่มผายเข้าทางหลัก 500 ม.

(2) ป้ายแนะนำการใช้ช่องจราจรออกทางขนาน

ลักษณะป้ายเขียนตัวอักษรด้านบน “ออกทางขนาน” บรรทัดที่สองเขียน “ชิดซ้าย” สำหรับบรรทัดล่างลงเป็นภาษาอังกฤษ การติดตั้ง ปกติจะติดตั้งบนป้ายแขวนสูงแบบแขนยื่น โดยให้ติดตั้งที่ด้านขวาของทางหลัก ห่างจากจุดเริ่มผายออกจากทางหลัก 500 ม.

2.4.3.3 ป้ายแนะนำชี้ทางออก (Exit Guide Signs)

เป็นป้ายบอกจุดหมายปลายทางที่ติดตั้งบริเวณจุดเริ่มผายของช่องทางออกหรือทางแยก อาจเป็นป้ายเดี่ยวแขวนสูงแบบแขนยื่น หรือเป็นป้ายชุด หรือเป็นป้ายแขวนสูงชนิดคร่อมผิวจราจร โดยป้ายมี 3 รูปแบบ ดังนี้

1) ป้ายแนะนำชี้ทางออกสำหรับทางแยกต่างระดับและทางแยกทั่วไป (กรณีเป็นป้ายแขวนสูงแบบคร่อมผิวจราจร)

เป็นป้ายชุดที่ติดตั้งบริเวณจุดเริ่มผายของช่องทางออกหรือทางแยก ประกอบด้วย

- **ป้ายชี้ช่องจราจร**

ป้ายชี้ช่องจราจร เป็นป้ายแขวนสูงชนิดคร่อมผิวจราจรเพื่อบอกช่องจราจรที่สามารถเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางต่าง ๆ โดยใช้ลูกศรชี้ช่องจราจรเป็นลูกศรชี้ลง แสดงถึงการชี้ช่องจราจรที่จะไปยังจุดหมายปลายทางนั้น ๆ โดยลูกศรจะต้องอยู่กึ่งกลางของช่องจราจรและให้ใช้จำนวนลูกศรเท่ากับจำนวนของช่องจราจร

• ป้ายชี้ทิศทาง

ป้ายชี้ทิศทาง เป็นป้ายแขวนสูงชนิดคร่อมผิวจราจรเพื่อบอกทิศทางที่จะนำไปสู่จุดหมายปลายทางต่างๆ โดยลูกศรชี้ทิศทางเป็นลูกศรชี้ขึ้น แสดงทิศทางของจุดหมายปลายทางนั้น ๆ ให้ใช้เพียงลูกศรเดียว ไม่ว่าช่องจราจรที่ไปยังจุดหมายปลายทางนั้นจะมีมากกว่า 1 ช่องจราจร โดยลูกศรชี้ทิศทางมีอยู่ 2 ลักษณะ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะทางเรขาคณิต และความเร็วในการออกแบบ

แบบชี้เอียง

ลูกศรชี้เอียง ใช้กรณีเป็นทางแยกต่างระดับ หรือสะพานยกระดับ หรือใช้เมื่อมีการแยกออกจากทางตรงด้วยรัศมีโค้งมากกว่าหรือเท่ากับ 40 ม. หรือความเร็วในโค้งมากกว่าหรือเท่ากับ 30 กม./ชม.

แบบชี้ฉาก

ลูกศรชี้ฉาก ใช้เมื่อมีการแยกออกจากทางตรงด้วยรัศมีโค้งน้อยกว่า 40 ม. หรือความเร็วในโค้งน้อยกว่า 30 กม./ชม.

หมายเหตุ ตำแหน่งการติดตั้งที่แนะนำนี้เป็นตำแหน่งการติดตั้งในทางตรง ในกรณีที่ตำแหน่งของป้ายอยู่ในโค้งราบ หรือมีสิ่งกีดขวาง อันมีผลให้มุมมองของการมองเห็นเปลี่ยนไป ทำให้ผู้ขับขี่สับสน ให้เลื่อนตำแหน่งการติดตั้งไปยังจุดที่เหมาะสม

2) ป้ายแนะนำชี้ทางออกสำหรับทางแยกต่างระดับและทางแยกทั่วไป (กรณีเป็นป้ายแขวนสูงแบบแขนยื่น)

เป็นป้ายเดียวที่ติดตั้งบริเวณจุดเริ่มผายของช่องทางออกหรือทางแยก รูปแบบป้ายเป็นแบบบอกทิศทางของจุดหมายปลายทาง การเรียงลำดับจุดหมายปลายทาง ให้จุดหมายปลายทางทิศตรงไปอยู่บนสุด ตามด้วยด้านซ้าย และด้านขวา ตามลำดับ และเครื่องหมายลูกศรที่ชี้ทิศทางตรงไปให้อยู่ด้านขวาของป้าย ลูกศรที่ชี้ทิศทางไปทางด้านซ้ายให้อยู่ทางด้านซ้ายของป้าย ลูกศรที่ชี้ทิศทางด้านขวาให้อยู่ทางด้านขวาของป้าย **ยกเว้น** เมื่อป้ายที่มีลูกศรชี้ตรงไปติดตั้งคู่กับป้ายที่มีลูกศรชี้ไปทางขวา ให้เครื่องหมายลูกศรชี้ตรงไป อยู่ทางด้านซ้ายของป้าย

3) ป้ายชี้ทางออกสำหรับทางหลวงที่มีทางขนาน

ป้ายชี้ทางออกชนิดระบุจุดหมายปลายทาง เป็นป้ายที่แนะนำให้ผู้ขับขี่ทราบว่าจะเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางนั้นๆ จะต้องออกจากทางหลักเพื่อเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางที่ระบุในแผ่นป้าย

ส่วนบนของป้ายมีข้อความว่า “ทางออก” และมีหมายเลขทางออก (ในกรณีมีการใช้หมายเลขทางออก) ในส่วนล่างจะระบุถึงจุดหมายปลายทางซึ่งจะต้องเป็นชื่อเดียวกันกับชื่อที่ใช้บนป้ายแนะนำล่วงหน้าที่ใช้ร่วมกัน

การติดตั้ง ในกรณีที่สามารถเห็นทางออกได้ชัดเจนหรือเป็นทางแยกต่างระดับ ให้ติดตั้งป้ายนี้เป็นป้ายข้างทางที่จุดแยก (Gore area) แทนที่จะติดป้ายชี้ทางออกปกติ เพื่อให้สามารถบอกรายละเอียดของจุดหมายปลายทางต่าง ๆ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

เมื่อติดตั้งกับทางออกทางขนาน ให้ติดตั้งที่จุดมายของช่องทางออกหรือที่ระยะ 150-200 ม. ก่อนถึงทางออก และใช้ร่วมกับป้ายชี้ทางออกซึ่งติดตั้งที่จุดแยก (Gore area)

กรณีทางสายหลักมีช่องจราจรตั้งแต่ 3 ช่องจราจรขึ้นไป การจราจรใช้ความเร็วสูง และการเปลี่ยนช่องจราจรทำได้ลำบาก อาจปรับเปลี่ยนไปใช้เป็นป้ายแขวนสูงชนิดคร่อมผิวจราจร

2.5 ป้ายแนะนำทางเข้า-ออกทางหลัก (Entrance-Exit Direction Signs)

ป้ายแนะนำทางเข้า-ออกทางหลัก (น.10) เป็นป้ายที่ใช้ยืนยันจุดที่เป็นทางเข้า-ออก ระหว่างทางหลักกับทางขนาน หรือทางออกที่นำไปสู่จุดหมายปลายทางที่ต้องเปลี่ยนทิศทางจากทางหลัก

ป้ายมีข้อความว่า “ทางออก” หรือ “ทางเข้า” และมีลูกศรชี้เอียงขึ้นไปทางซ้ายอยู่ทางด้านซ้ายของข้อความ “ทางออก” หรือ ลูกศรชี้เอียงขึ้นไปทางขวาอยู่ทางด้านขวาของข้อความ “ทางเข้า”

การติดตั้ง จะติดตั้งที่จุดแยก (Gore Area) เพื่อยืนยันทางเข้า หรือออก และสามารถใช้ร่วมกับป้ายเตือนสิ่งกีดขวางเพื่อความปลอดภัย สำหรับกรณีจุดแยก (Gore Area) แคบมาก อาจพิจารณาวางลูกศรไว้ได้ข้อความได้

น10.

น10.

กรณีวางลูกศรไว้ได้ข้อความ

2.6 ป้ายหมายเลขทางออก

ป้ายหมายเลขทางออก เป็นป้ายจราจรเสริมประกอบกับป้ายแนะนำชี้ทางออก เพื่อให้ผู้ขับขี่เตรียมพร้อมที่จะออกจากระบบทางหลวงได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย

ป้ายหมายเลขทางออก มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า สบมุมทั้งสี่มุม พื้นป้ายสีเขียว เส้นขอบป้ายสีขาว มีข้อความสีขาวเป็นภาษาไทยคำว่า “ทางออก” (บรรทัดบน) และมีข้อความสีขาวเป็นภาษาอังกฤษคำว่า “EXIT” (บรรทัดล่าง) อยู่ทางซ้ายของป้าย และมีหมายเลขทางออกสีขาว อยู่ทางขวาของป้าย ขนาดป้าย 1.45 x 4.20 ม.

โดยการติดตั้ง จะติดตั้งป้ายหมายเลขทางออกที่ด้านบนของป้ายแนะนำชี้ทางออก

(ตัวอย่างการติดตั้งป้ายหมายเลขทางออก
บนป้ายแนะนำชี้ทางออก)

ทางออก
EXIT 3

2.7 ป้ายชื่อทางแยกต่างระดับ

ป้ายชื่อทางแยกต่างระดับ เป็นป้ายจราจรเสริมประกอบกับป้ายแนะนำล่วงหน้าสำหรับทางแยกต่างระดับที่ระยะ 1 กม. เพื่อให้ผู้ขับขี่ทราบว่า มีทางแยกต่างระดับล่วงหน้าในระยะ 1 กม. ทำให้สามารถเตรียมพร้อมที่จะออกจากระบบทางหลวงได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย

ป้ายชื่อทางแยกต่างระดับ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ลบมุมทั้งสี่มุม พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ มีชื่อทางแยกต่างระดับสีดำเป็นภาษาไทยอยู่บรรทัดบน และมีชื่อทางแยกต่างระดับสีดำเป็นภาษาอังกฤษอยู่บรรทัดล่าง โดยป้ายชื่อทางแยกต่างระดับมี 2 รูปแบบ คือ

(ป้ายชื่อทางแยกต่างระดับทั่วไป)

(ป้ายชื่อทางแยกต่างระดับ

กรณีที่มีการติดตั้งป้ายแนะนำล่วงหน้าเพิ่มเติมที่ระยะ 2 กม.)

1) ป้ายชื่อทางแยกต่างระดับทั่วไป

ป้ายชื่อทางแยกต่างระดับแบบนี้จะมีเฉพาะชื่อทางแยกแสดงอยู่บนแผ่นป้าย โดยจะติดตั้งป้ายที่ด้านบนของป้ายแนะนำล่วงหน้าในระยะ 1 กม.

(ตัวอย่างการติดตั้งป้ายชื่อทางแยกต่างระดับบนป้ายแนะนำล่วงหน้า)

2) ป้ายชื่อทางแยกต่างระดับ กรณีที่มีการติดตั้งป้ายแนะนำล่วงหน้าเพิ่มเติมในระยะ 2 กม.

ป้ายชื่อทางแยกต่างระดับที่มีทั้งชื่อทางแยก และตัวเลขระยะทาง 1 กม. แสดงอยู่บนแผ่นป้าย โดยจะติดตั้งป้ายที่ด้านบนของป้ายแนะนำล่วงหน้าในระยะ 1 กม. และป้ายชื่อทางแยกต่างระดับแบบนี้จะมีเฉพาะบนทางหลวงที่มีช่องจราจรหลัก 3 ช่องจราจรต่อทิศทางขึ้นไปเท่านั้น

(ตัวอย่างการติดตั้งป้ายชื่อทางแยกต่างระดับบนป้ายแนะนำล่วงหน้าในระยะ 1 กม.

กรณีทางหลวงที่มีช่องจราจรหลัก 3 ช่องจราจรต่อทิศทางขึ้นไป)

บทที่ 3

การกำหนดจุดหมายปลายทาง

บทที่ 3

การกำหนดจุดหมายปลายทาง

เนื่องจากในปัจจุบันการกำหนดจุดหมายปลายทางในป้ายแนะนำเส้นทางไม่สอดคล้องกันในแต่ละเขตความรับผิดชอบทำให้เกิดความสับสนในการเดินทางแก่ผู้ใช้ทาง จึงได้มีการพิจารณากำหนด “จุดควบคุม (Control Point)” เพื่อใช้เป็นจุดหมายปลายทางหลักที่ต้องระบุในแผ่นป้ายจราจร เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและต่อเนื่องในการเดินทาง และเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ ประการที่สำคัญจุดควบคุมหลักจะอำนวยความสะดวกสำหรับผู้เดินทางในระยะไกลให้สามารถเดินทางไปยังจุดหมายได้สะดวกและรวดเร็ว โดยครอบคลุมจุดหมายปลายทางแก่ผู้เดินทางในท้องถิ่น ภายในประเทศ และระหว่างภูมิภาค จุดควบคุมหลักนี้จะปรากฏทั้งบนป้ายแนะนำชุดทางแยก และติดตั้งเป็นป้ายบอกระยะทาง หรือป้ายแนะนำเส้นทางที่ติดตั้งระหว่างทางแยกหลักไปตลอดเส้นทาง ไม่ว่าจะเป็นป้ายข้างทางหรือ ป้ายจราจรแขวนสูง

3.1 ประเภทของจุดควบคุม (Control Point Category)

การแบ่งประเภทของจุดควบคุมสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

3.1.1 จุดควบคุมหลัก (Major Control Point)

หมายถึง จังหวัด หรือ อำเภอใหญ่ที่มีลักษณะเป็นชุมทางสำคัญหรือเป็นจุดแยกของทิศทางการเดินทางสำคัญ มีเส้นทางหลักต่อเนื่องไปยังทิศทางต่าง ๆ หรือจุดปลายทางของโครงข่ายถนน ซึ่งกำหนดไว้ดังนี้

1) ภาคเหนือและภาคกลางตอนบน (รูปที่ 3-1)

- ชุมทางหรือจุดแยกของทิศทางการเดินทาง ได้แก่ นครสวรรค์ ตาก ลำปาง เชียงราย พิชณุโลก
- จุดปลายทางของโครงข่ายถนน ได้แก่ อัมพวา แม่สาย เชียงแสน เชียงของ เฉลิมพระเกียรติ
- จังหวัดหรืออำเภอใหญ่ที่สำคัญ ได้แก่ แม่สอด เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน น่าน เพชรบูรณ์

2) ภาคกลางตอนกลาง ภาคกลางตอนล่าง ภาคตะวันตก ภาคตะวันออก และภาคใต้ตอนบน (รูปที่ 3-2)

- ชุมทางหรือจุดแยกของทิศทางการเดินทาง ได้แก่ กรุงเทพฯ บางปะอิน นครสวรรค์ สระบุรี กบินทร์บุรี สระแก้ว ชลบุรี จันทบุรี
- จุดปลายทางของโครงข่ายถนน ได้แก่ สังขละบุรี อร์ญประเทศ ตราด
- จังหวัดหรืออำเภอใหญ่ที่สำคัญ ได้แก่ นครปฐม กาญจนบุรี ปราจีนบุรี พัทธยา ระยอง เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์

3) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (รูปที่ 3-3)

- ชุมทางหรือจุดแยกของทิศทางการเดินทาง ได้แก่ นครราชสีมา ขอนแก่น อุดรธานี สกลนคร บุรีรัมย์ ยโสธร อุบลราชธานี
- จุดปลายทางของโครงข่ายถนน ได้แก่ เชียงคาน หนองคาย บึงกาฬ นครพนม มุกดาหาร เขมราฐ โขงเจียม
- จังหวัดหรืออำเภอใหญ่ที่สำคัญ ได้แก่ เลย

4) ภาคใต้ (รูปที่ 3-4)

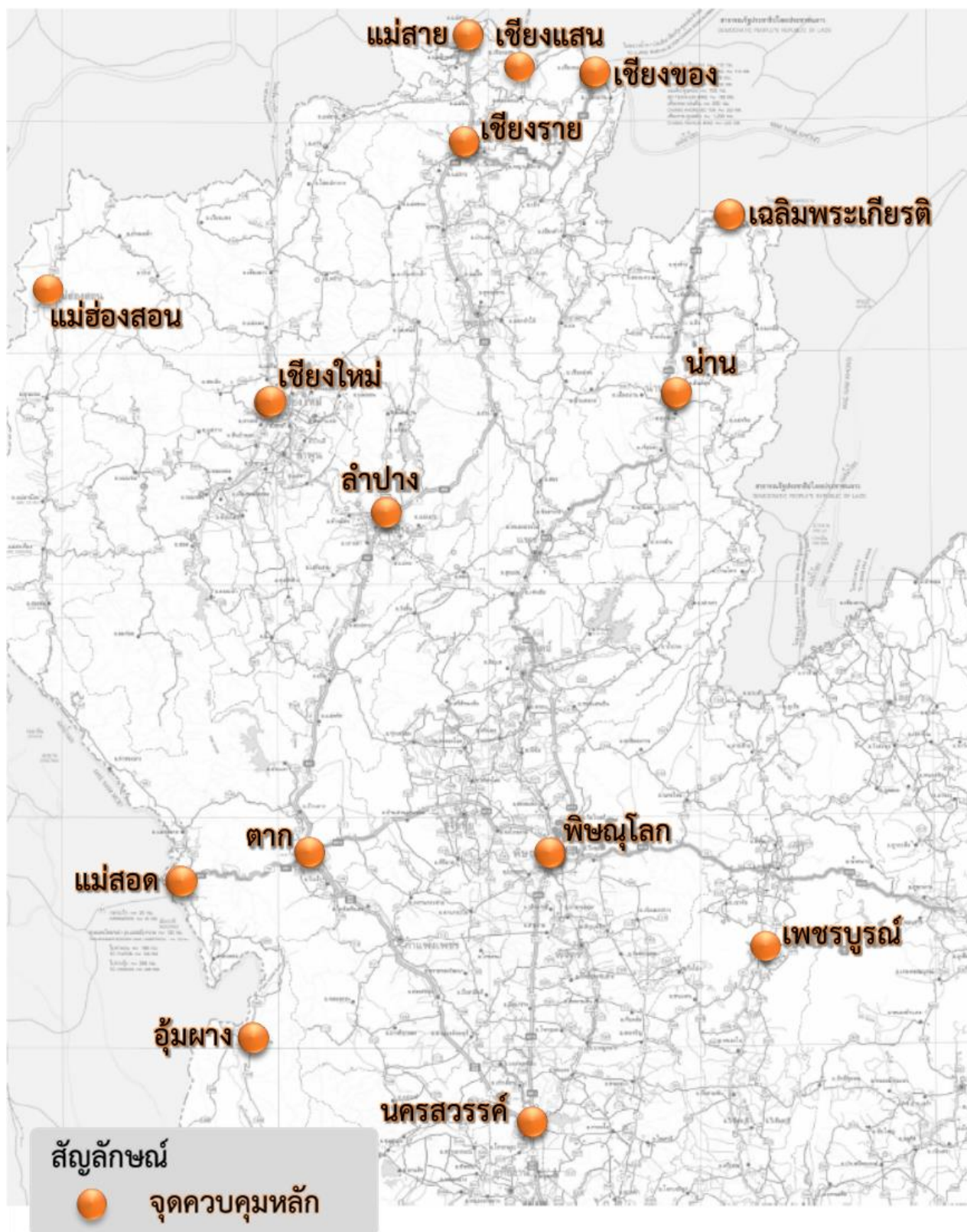
- ชุมทางหรือจุดแยกของทิศทางการเดินทาง ชุมพร สุราษฎร์ธานี หาดใหญ่
- จุดปลายทางของโครงข่ายถนน ได้แก่ ภูเก็ต สตูล สงขลา สะเดา เบตง สุโงโลก
- จังหวัดหรืออำเภอใหญ่ที่สำคัญ ได้แก่ ระนอง พังงา กระบี่ ตรัง พัทลุง ปัตตานี ยะลา นราธิวาส

3.1.2 จุดควบคุมรอง (Minor Control Point)

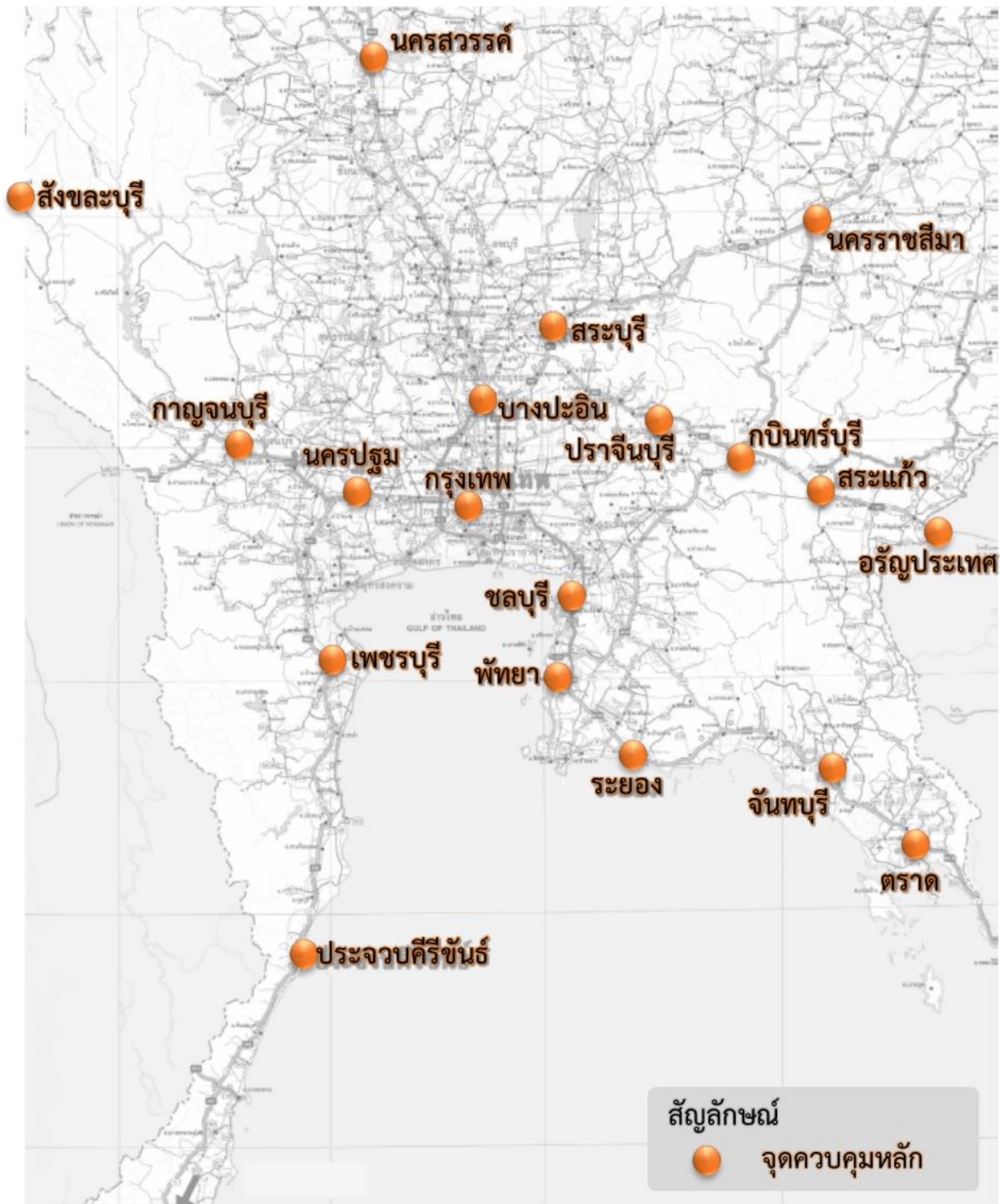
หมายถึง จังหวัด หรือ อำเภอใหญ่ของแต่ละภูมิภาค หรือจุดแยกของโครงข่ายถนนสายรอง หรือจุดแยกเพื่อเข้าสู่โครงข่ายย่อย เช่น นางรอง สีคิ้ว แกลง ปากท่อ พุ่่งสง เป็นต้น

3.1.3 จุดควบคุมย่อย (Local Control Point)

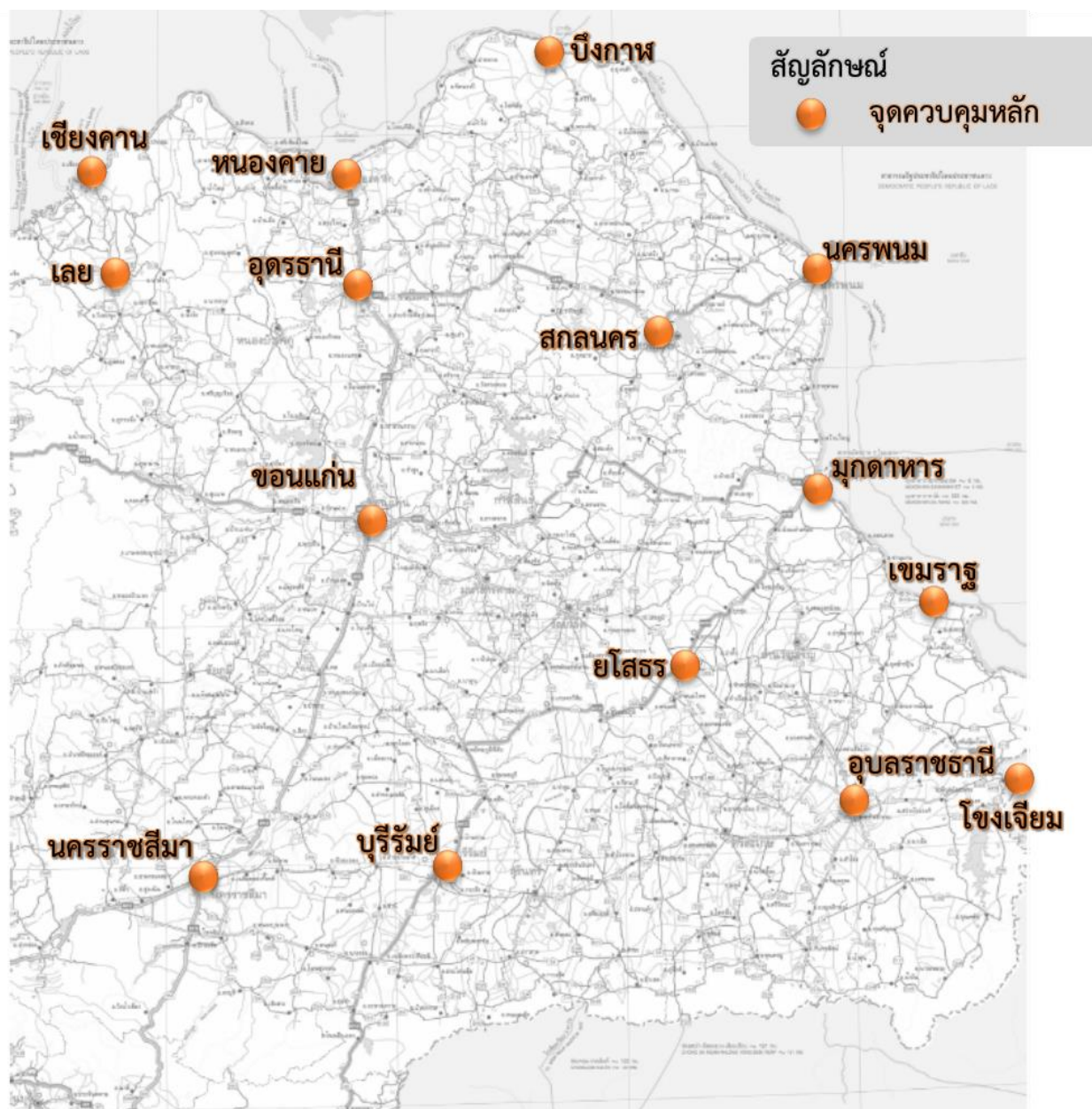
หมายถึง สถานที่ที่รู้จักในพื้นที่ และเป็นชื่อที่ประชาชนในท้องถิ่นใช้ โดยสามารถใช้กับป้ายข้างทางและป้ายแขวนสูงแบบแขนยื่น (Overhang) เท่านั้น จุดควบคุมย่อยไม่สามารถติดตั้งเป็นป้ายแขวนสูงแบบคร่อมผิวจราจร (Overhead) ได้ ยกเว้นในกรณีเป็นจุดที่ไม่มีจุดควบคุมหลักหรือรอง

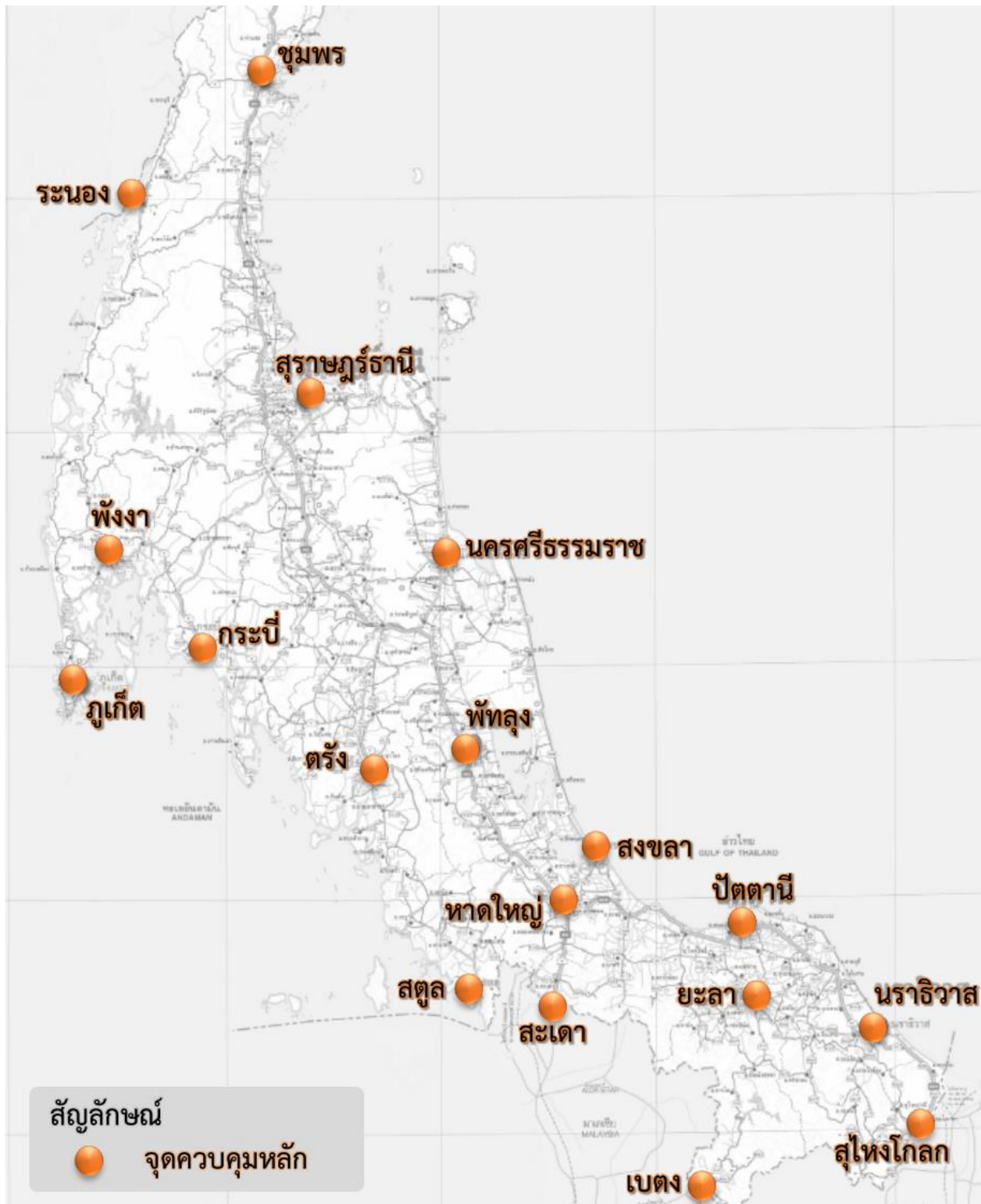
รูปที่ 3-1 จุดควบคุมหลักในพื้นที่ภาคเหนือและภาคกลางตอนบน

รูปที่ 3-2 จุดควบคุมหลักในพื้นที่ภาคกลางตอนกลาง ภาคกลางตอนล่าง ภาคตะวันตก
ภาคตะวันออก และภาคใต้ตอนบน

รูปที่ 3-3 จุดควบคุมหลักในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

รูปที่ 3-4 จุดควบคุมหลักในพื้นที่ภาคใต้

3.2 การกำหนดชื่อจุดหมายปลายทางในแผ่นป้ายจราจร

การเลือกชื่อจุดหมายปลายทาง ให้ยึดหลักปฏิบัติ ดังนี้

- 1) ในเส้นทางข้างหน้าหากผ่านจุดควบคุมหลักให้ใช้จุดควบคุมหลักเป็นจุดหมายปลายทางแรก และให้เพิ่มจุดควบคุมรองที่ใกล้ที่สุดเป็นชื่อจุดหมายปลายทางที่สอง
- 2) กรณีเส้นทางข้างหน้าไม่ผ่านจุดควบคุมหลักให้ใช้จุดควบคุมรอง เช่น จังหวัด หรืออำเภอที่ใกล้ที่สุดเป็นชื่อจุดหมายปลายทาง *ไม่ควรใช้จุดหมายปลายทางที่ยังอยู่ไกลเป็นชื่อจุดหมายปลายทาง เพราะเมื่อใส่ชื่อบนแผ่นป้ายแล้ว ป้ายบอกจุดหมายปลายทางถัดไปทุก ๆ แห่งจะต้องใส่ชื่อนี้ไปตลอดจนกว่าจะถึงจุดหมายปลายทาง ทำให้บางครั้งจะเกิดปัญหา หากระหว่างทางมีชื่อที่ต้องการใส่และจำเป็นมากกว่าแต่ไม่สามารถใส่ได้เพราะข้อความจะมากเกินไป*
- 3) ชื่อจุดหมายปลายทางที่จะแนะนำ ต้องเป็นการแนะนำไปเส้นทางที่เดินทางได้สะดวก และใช้เวลาเดินทางที่สั้น หากเส้นทางนั้นสามารถไปสู่จุดหมายปลายทางที่ไปสู่จุดควบคุมหลักหรือจุดควบคุมรองได้แต่เส้นทางไม่สะดวก และไม่ควรแนะนำ ให้ใช้จุดควบคุมย่อยเป็นชื่อจุดหมายปลายทาง
- 4) กรณีเส้นทางที่ไปสู่จุดหมายปลายทางมีได้หลายเส้นทาง แต่ไปคนละส่วนกันของเมือง อาจใช้การใส่วงเล็บคำขยายได้ ทั้งนี้ขนาดของตัวอักษรต้องไม่สูงเกินกว่า 3/4 ของตัวอักษรหลัก
- 5) จำนวนข้อความชื่อจุดหมายปลายทางรวมในทุกแผ่นป้ายที่ติดตั้งในจุดเดียวกันต้องไม่เกิน 4 ชื่อ สำหรับขนาดตัวอักษร 45 เซนติเมตร และไม่เกิน 5 ชื่อ สำหรับตัวอักษรขนาด 50 เซนติเมตร หากมีความจำเป็นต้องมากกว่าให้พิจารณาแยกชื่อที่สำคัญรองลงมาเป็นป้ายข้างทางหรือป้ายแขวนสูงแบบแขนยื่น (Overhang Sign) โดยติดตั้งแทรกก่อนป้ายชุดชี้ทางออก 150-200 เมตร
- 6) กรณีเส้นทางที่ไปสู่จุดหมายปลายทางมีได้หลายเส้นทางและมีเส้นทางที่เป็นเส้นทางที่สะดวกกว่าอย่างชัดเจน ให้พิจารณาติดตั้งป้ายบอกทางเสริมบนทางหลวงที่เป็นเส้นทางที่สะดวกกว่าเพิ่มเติมด้วย
- 7) ให้ติดตั้งป้ายบอกระยะทาง “กรุงเทพมหานคร” หรือ “กรุงเทพ” บนทางหลวงทุกเส้นทางที่มุ่งหน้าเข้าสู่กรุงเทพมหานครที่ระยะ 200 กม. ห่างจากกรุงเทพมหานคร และทุก ๆ ระยะ 50 กม.

3.3 การจัดเรียงชื่อจุดหมายปลายทางบนแผ่นป้าย

3.3.1 กรณีติดตั้งเป็นป้ายข้างทาง

สำหรับป้ายบอกจุดหมายปลายทาง และป้ายบอกรายละเอียดทางแยกให้ระบุจุดควบคุมรอง หรือจุดควบคุมย่อยที่อยู่ใกล้ที่สุด และระบุจุดควบคุมหลักลงในแผ่นป้ายเดียวกันของแผ่นป้ายทิศทางตรง โดยเรียงลำดับจากจุดใกล้สุดไปจุดที่ไกลกว่าอยู่เรียงลงมาตามลำดับ ส่วนป้ายบอกระยะทางจะระบุจุดควบคุมย่อย จุดควบคุมรอง และจุดควบคุมหลัก โดยเรียงลำดับจากบนลงล่าง

3.3.2 กรณีติดตั้งเป็นป้ายแขวนสูงแบบक्रमविचार

ในกรณีที่ใช้ป้ายแขวนสูงในการบอกจุดหมายปลายทาง ให้ใช้ข้อความได้ไม่เกิน 2 แถวหลัก (ตามแนวนอน) ในแต่ละแถวหลักประกอบด้วยชื่อจุดหมายปลายทางทั้งภาษาไทยและอังกฤษ ซึ่งไม่ควรเกิน 2 ชื่อ และให้เรียงลำดับชื่อจุดหมายจากจุดที่ใกล้ที่สุดไปจุดที่ไกลที่สุด จากซ้ายไปขวา แล้วตามด้วยแถวด้านล่าง (จากซ้ายไปขวาเช่นกัน) หากยังจำเป็นต้องระบุจุดหมายปลายทางเพิ่มเติม

บทที่ 4

รูปแบบการติดตั้งป้ายบริเวณทางแยก

บทที่ 4

รูปแบบการติดตั้งป้ายบริเวณทางแยก

4.1 หลักการติดตั้งโดยทั่วไป

- 1) ระยะเวลาติดตั้งป้ายจะกำหนดเป็นช่วงระยะ ควรติดตั้งป้ายให้อยู่ในช่วงระยะที่กำหนดไว้ โดยคำนึงถึงสภาพพื้นที่ เพื่อให้สามารถมองเห็นป้ายได้ชัดเจน
- 2) ตำแหน่งที่ติดตั้งป้ายไม่ควรอยู่หลังอุปสรรคหรือสิ่งกีดขวางใด ๆ ในการมองเห็น เช่น ต้นไม้ ศาลาทางหลวง เสาไฟ ตอม่อ สะพานลอย คนข้าม เป็นต้น
- 3) ไม่ควรมีป้ายใด ๆ ติดตั้งในบริเวณพื้นที่ที่ติดตั้งป้ายชุดทางแยก
- 4) ป้ายสถานที่ท่องเที่ยว ป้ายหน่วยงาน และป้ายเอกชนอื่น ๆ ให้ติดตั้งก่อนถึงชุดป้ายทางแยก ไม่น้อยกว่า 150 ม. และไม่ควรติดตั้งใกล้กันเกินไป ในกรณีมีป้ายจำนวนมาก ให้รวมป้ายอยู่ในตำแหน่งเดียวกัน
- 5) ป้ายจราจรต่าง ๆ ที่ต้องการให้ผู้ขับขี่ทางตัดสนใจที่ต่างกัน จะต้องติดตั้งให้ห่างกันเพียงพอ เพื่อให้มีเวลาอ่านและตัดสินใจได้ก่อนรับข้อมูลใหม่ บนทางหลวงนอกเมืองป้ายจราจรไม่ควรติดตั้งห่างกันน้อยกว่า 60 ม. แต่สำหรับป้ายบริเวณทางแยกโดยเฉพาะป้ายแนะนำ ไม่ควรห่างกันน้อยกว่า 100 ม.
- 6) ชื่อจุดหมายปลายทาง ถือว่ามีความสำคัญมาก การกำหนดชื่อจุดหมายปลายทางให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อจุดหมายปลายทางอย่างเคร่งครัด
- 7) ให้ติดตั้งป้ายบอกระยะทางเพิ่มทุก ๆ 15 กม. แต่ในกรณีที่มีระยะทางไม่ลงตัว ให้จัดระยะห่างของป้ายช่วงที่มีเศษใหม่ โดยให้ระยะระหว่างป้ายห่างกันไม่น้อยกว่า 10 กม. และไม่เกิน 20 กม.
- 8) ให้ติดตั้งป้ายบอกระยะทาง “กรุงเทพ” บนทางหลวงทุกเส้นทางที่มุ่งหน้าเข้าสู่กรุงเทพมหานครที่ระยะ 200 กม. ห่างจากกรุงเทพมหานคร และทุก ๆ ระยะ 50 กม.

- 9) ให้ติดตั้งป้ายบอกจุดหมายปลายทางที่เป็นตัวเมืองของจังหวัดนั้น ๆ บนทางหลวงที่ออกจากสนามบินและมุ่งหน้าเข้าตัวเมือง ที่ระยะไม่น้อยกว่า 5 กม.จากสนามบิน และทุก ๆ ระยะ 10 กม. จนถึงตัวเมือง

4.2 การติดตั้งป้ายชุดบริเวณทางแยกระดับพื้นราบ

4.2.1 ประเภทป้ายชุด

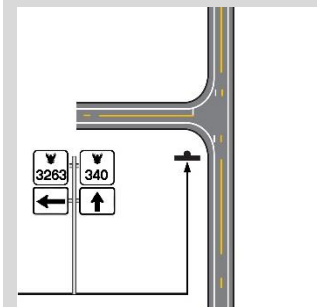
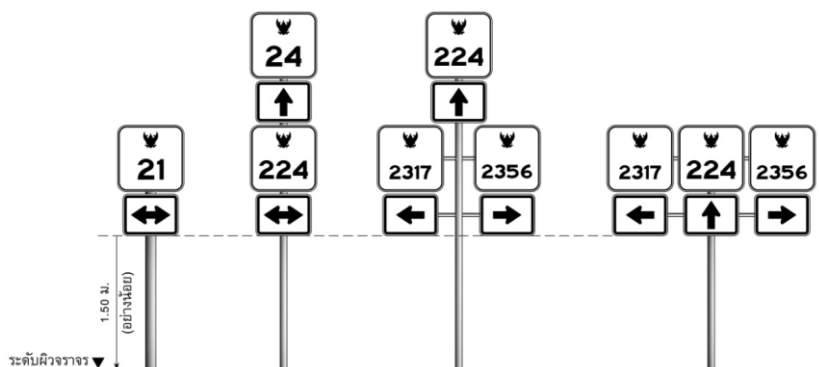
ป้ายชุดทางแยกระดับพื้นราบสามารถแบ่งได้เป็น 2 ส่วนด้วยกัน คือ

4.2.1.1 ป้ายชุดก่อนเข้าทางแยก

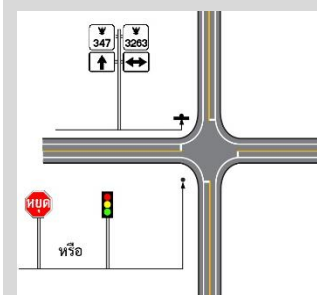
1) ป้ายชุดหมายเลขทางหลวงระบุทิศทาง

การติดตั้งป้ายชุดหมายเลขทางหลวงระบุทิศทาง ให้ติดตั้งดังนี้

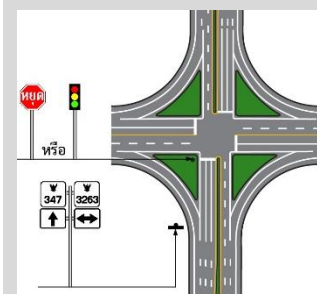
- กรณีทางแยกที่ไม่มีป้ายหยุด ป้ายให้ทาง หรือสัญญาณไฟจราจร ให้ติดตั้งป้ายชุดนี้ก่อนถึงทางแยก โดยให้อยู่ก่อนจุดเริ่มโค้งไม่น้อยกว่า 3 ม. และไม่มากกว่า 5 ม.
- กรณีทางแยกที่มีป้ายหยุด ป้ายให้ทาง หรือสัญญาณไฟจราจร สามารถติดตั้งป้ายชุดนี้ได้ดังนี้
 - สำหรับทางแยกที่ “ไม่มี” ช่องจราจรพิเศษสำหรับรถเลี้ยว ให้ติดตั้งป้ายชุดนี้เลยทางแยกออกไป โดยให้ห่างจากขอบผิวจราจรทางตัดขวางด้านไกลทางแยกไม่น้อยกว่า 6 ม. และไม่มากกว่า 9 ม.
 - สำหรับทางแยกที่ “มี” ช่องจราจรพิเศษสำหรับรถเลี้ยว ให้ติดตั้งป้ายชุดนี้ก่อนถึงทางแยก โดยให้อยู่ก่อนจุดเริ่มโค้งไม่น้อยกว่า 3 ม. และไม่มากกว่า 5 ม.

กรณีทางแยก “ไม่มี” ป้ายหรือสัญญาณไฟจราจร

กรณีทางแยก “มี” ป้ายหรือสัญญาณไฟจราจร และ “ไม่มี” ช่องจราจรพิเศษสำหรับรถเลี้ยว

กรณีทางแยก “มี” ป้ายหรือสัญญาณไฟจราจร และ “มี” ช่องจราจรพิเศษสำหรับรถเลี้ยว

2) ป้ายบอกจุดหมายปลายทาง

ให้ติดตั้งป้ายบอกจุดหมายปลายทางห่างจากจุดเริ่มโค้งของทางแยก 100-150 ม. หรือติดที่จุดเริ่มขยายช่องจราจรในกรณีที่มีช่องรอเลี้ยว ก่อนเข้าสู่ทางแยกแต่ต้องไม่น้อยกว่า 150 ม. กรณีเป็นสามแยกให้ติดตั้งที่ทางแยกหลังแผงไม้กั้น (Timber Barricade) โดยหันหน้าป้ายเข้าหาผู้ขับขี่ ลักษณะป้ายบอกจุดหมายปลายทางอาจเป็นป้ายข้างทาง ป้ายจราจรแขวนสูงแบบแขนยื่น (Overhang Signs) หรือป้ายจราจรแขวนสูงแบบคร่อมผิวจราจร (Overhead Signs) ก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจำนวนช่องจราจรที่เข้าสู่แยกนั้น ๆ

3) ป้ายเตือนทางแยก

- กรณีไม่มีสัญญาณไฟจราจร

ให้ติดตั้งป้ายเตือนทางแยก (ต.11-ต.20) ตามลักษณะกายภาพของทางแยก ก่อนถึงป้ายบอกจุดหมายปลายทาง 100-150 ม. และให้ติดตั้งป้ายหยุด (บ.1) ที่เส้น Stop Line ทางแยก ในทิศทางของทางโทเท่านั้น

- กรณีมีสัญญาณไฟจราจร

ให้ติดตั้งป้ายเตือนสัญญาณไฟจราจร ต.53 ก่อนถึงป้ายเตือนทางแยก 100-150 ม.

4) ป้ายชุดบอกรายละเอียดทางแยก

ประกอบด้วยป้ายเตือนทางแยกข้างหน้าและป้ายบอกรายละเอียดทางแยก การติดตั้งป้ายให้ติดที่ระยะ 700 ม. ก่อนถึงทางแยก ยกเว้นกรณีที่มีป้ายชุดทางแยกอยู่ในบริเวณที่จะติดตั้ง ให้ติดตั้งก่อนถึงป้ายชุดไม่น้อยกว่า 200 ม.

ทั้งนี้ ในกรณีที่ทางแยกนั้นเป็นทางแยกที่มีชื่อเฉพาะเป็นที่รู้จักสามารถนำชื่อของทางแยกนั้น ๆ มาแทนคำว่า “ทางแยก” ได้ และเปลี่ยนข้อความภาษาอังกฤษให้ตรงกับชื่อของแยกนั้นด้วย

น.2

ต.11

(ตัวอย่างป้ายเตือนทางแยก)

บ.1

(ติดตั้งที่ Stop Line ของทางโท)

ต.53

ป้ายเตือนทางแยกข้างหน้า
(กรณีมีชื่อทางแยก)

4.2.1.2 ป้ายชุดหลังออกจากทางแยก

- 1) ป้ายหมายเลขทางหลวง (น.19)

ให้ติดตั้งป้ายหมายเลขทางหลวงที่ด้านซ้ายทาง ในตำแหน่งที่ห่างจากทางแยก 100-150 ม. หรือติดที่จุดสิ้นสุดของการขยายช่องจราจร (กรณีที่มีการขยายผิวจราจรหลังออกจากทางแยก)

- 2) ป้ายบอกระยะทาง (น.4)

ให้ติดตั้งป้ายบอกระยะทางโดยให้ตำแหน่งของป้ายห่างจากป้ายหมายเลขทางหลวง 100-150 ม.

4.2.2 รูปแบบการติดตั้ง

ข้อพิจารณาในการกำหนดตำแหน่งการติดตั้งป้ายชุดทั้งส่วนก่อนเข้าสู่ทางแยกและส่วนหลังออกจากทางแยก มีปัจจัยทางด้านกายภาพที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดรูปแบบและระยะติดตั้งที่เหมาะสมดังนี้ คือ ช่องรอลีี้ยวและสัญญาณไฟจราจรตั้งที่ระบุไว้แล้วข้างต้น

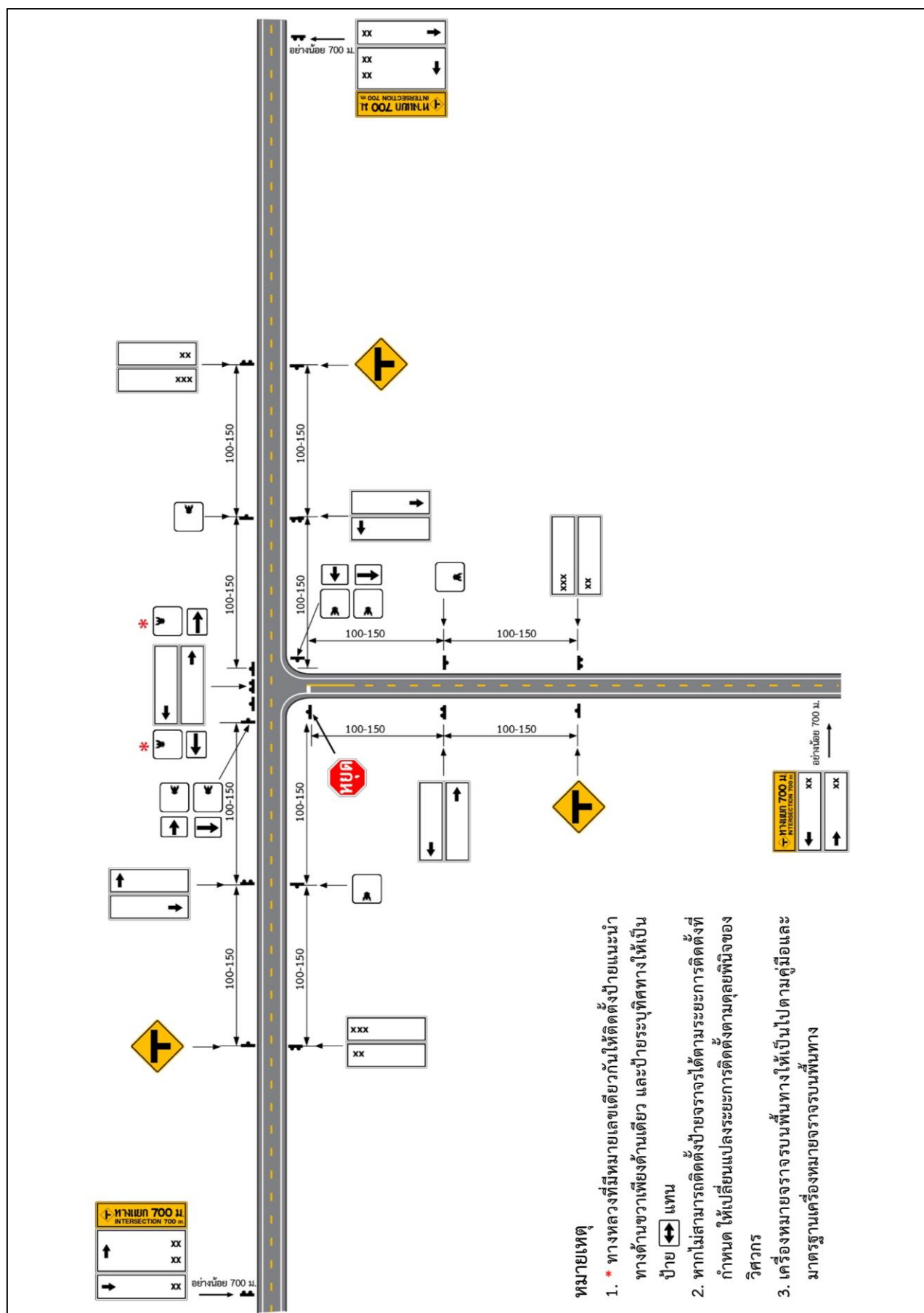

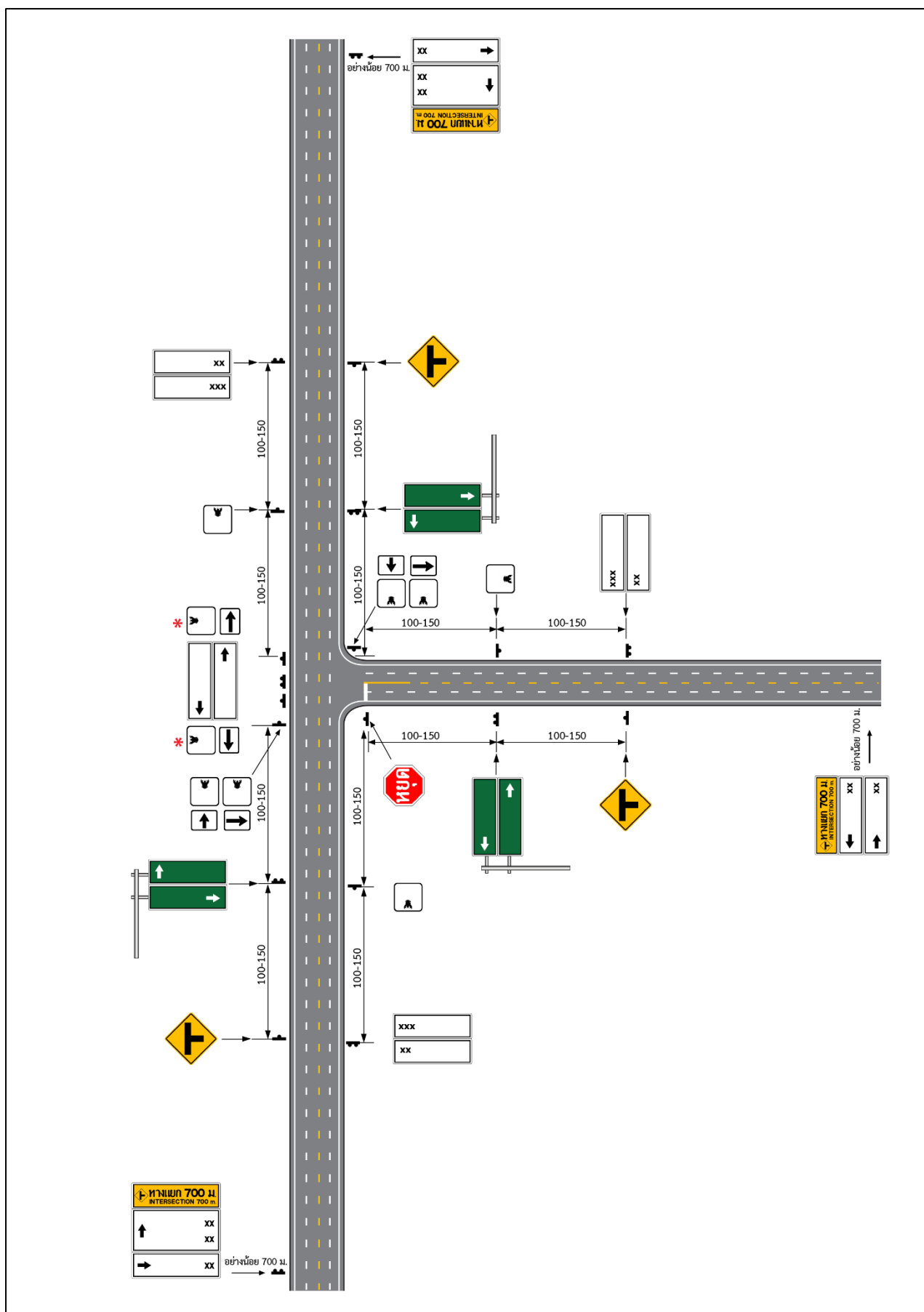
4.2.3 ตัวอย่างการติดตั้งป้ายชุดบริเวณทางแยก

ตัวอย่างการติดตั้งป้ายชุดบริเวณทางแยก ในกรณีต่าง ๆ ประกอบด้วย

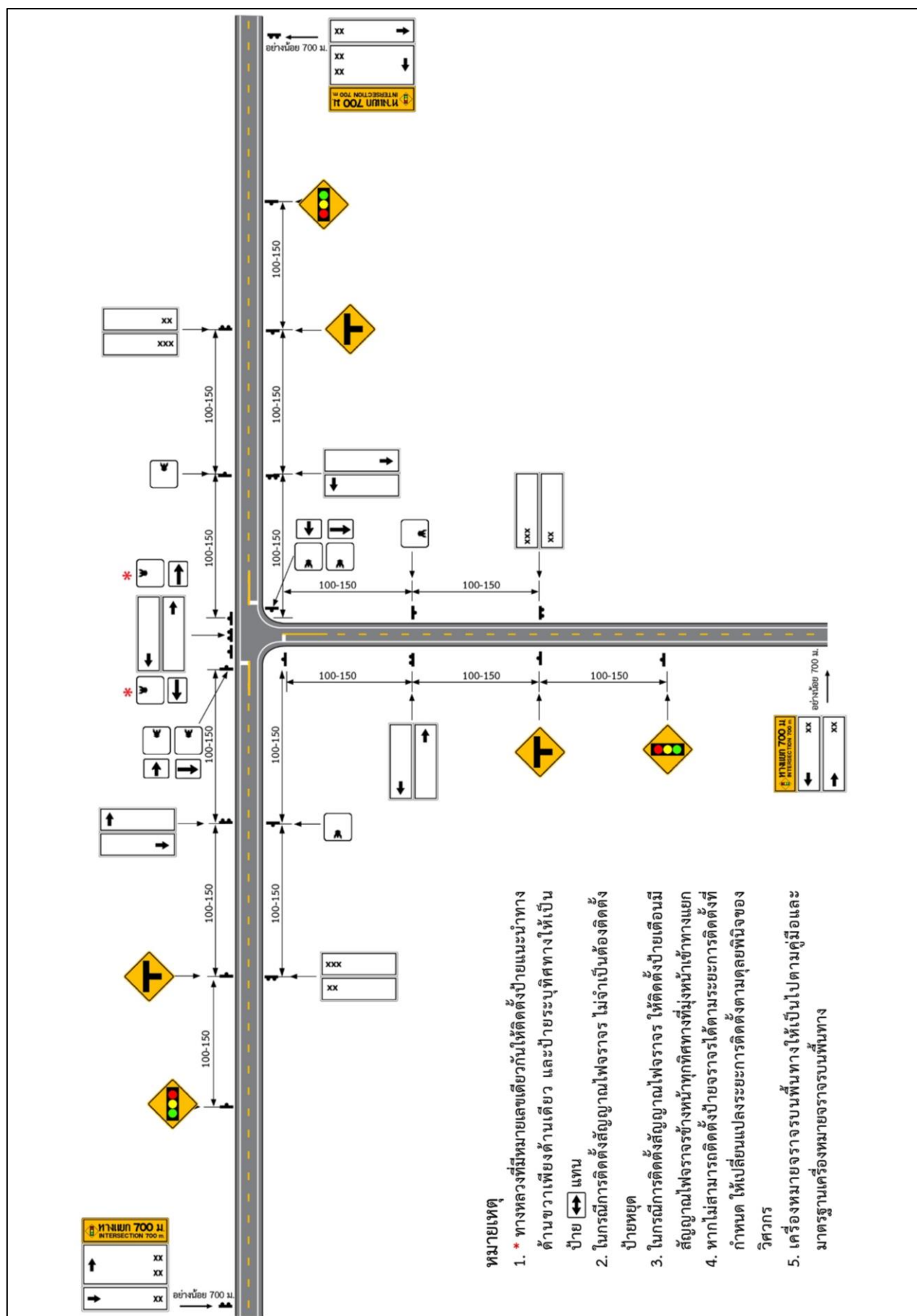
- 1) ป้ายจราจรบริเวณสามแยก ระดับพื้นราบ
 - แบบไม่มีสัญญาณไฟจราจร (รูปที่ 4-1)
 - แบบไม่มีสัญญาณไฟจราจร กรณีใช้ป้ายแขวนสูงแบบยื่น (รูปที่ 4-2)
 - แบบมีสัญญาณไฟจราจร (รูปที่ 4-3)
 - แบบมีสัญญาณไฟจราจร กรณีใช้ป้ายแขวนสูงแบบยื่น (รูปที่ 4-4)
- 2) ป้ายจราจรบริเวณสี่แยก ระดับพื้นราบ
 - แบบมีสัญญาณไฟจราจร (รูปที่ 4-5)
 - แบบมีสัญญาณไฟจราจร กรณีใช้ป้ายแขวนสูงแบบยื่น (รูปที่ 4-6)
 - แบบมีสัญญาณไฟจราจร กรณีใช้ป้ายแขวนสูงแบบคร่อมผิวจราจร (รูปที่ 4-7)

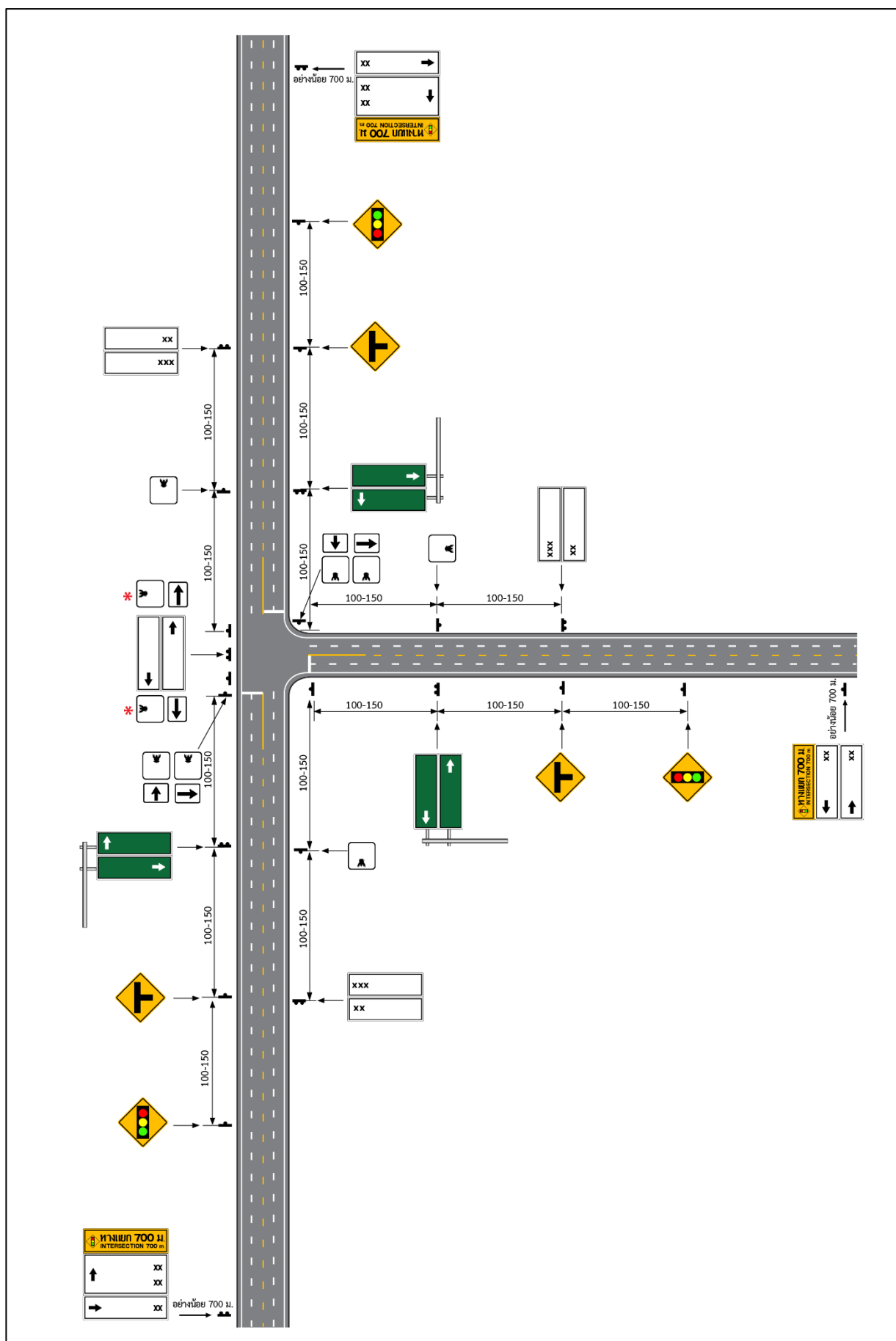
รูปที่ 4-1 การติดตั้งป้ายชุตบริเวณสามแยกระดับพื้นราบ แบบไม่มีสัญญาณไฟจราจร

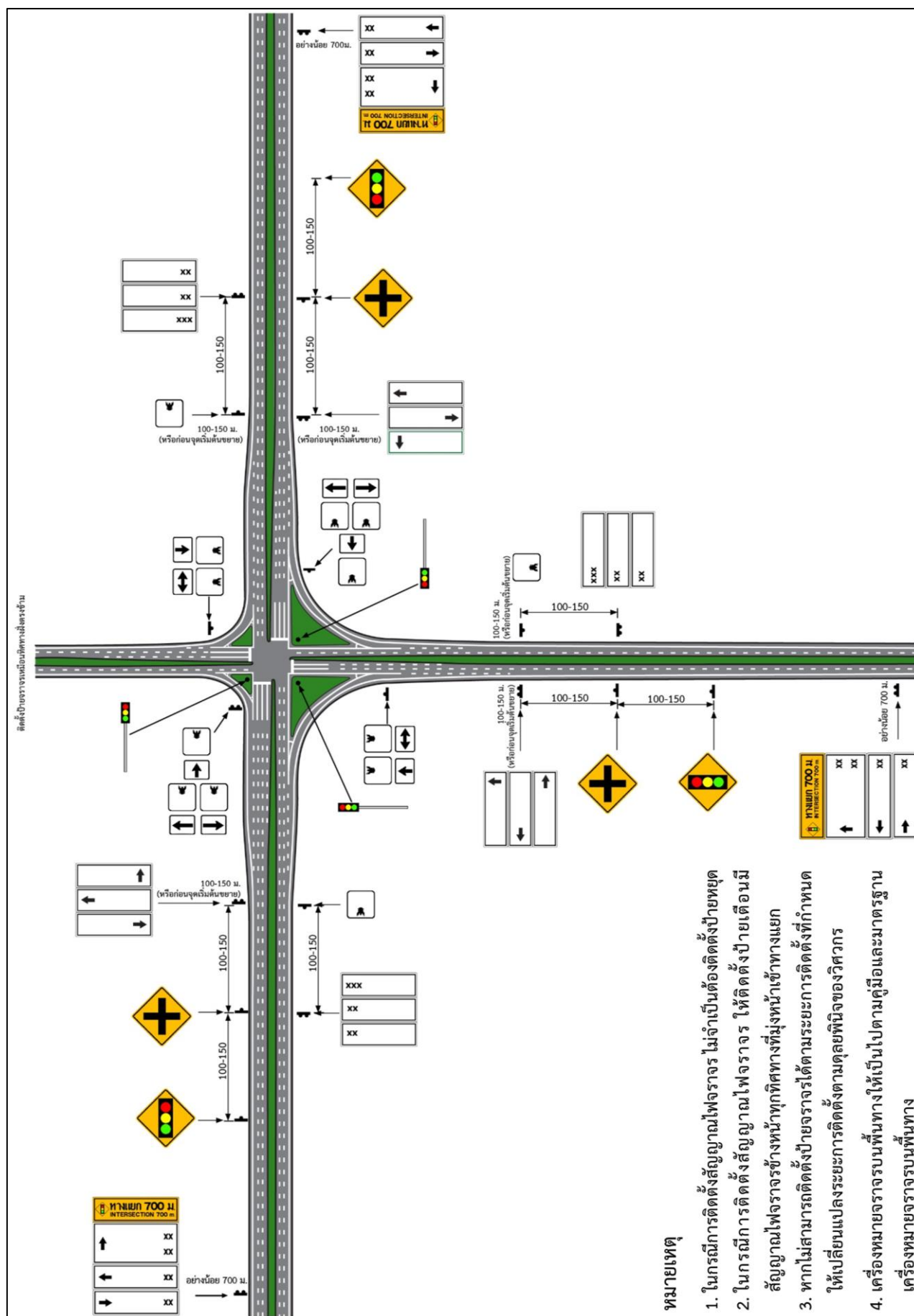
รูปที่ 4-2 การติดตั้งป้ายจุดบริเวณสามแยกระดับพื้นราบ แบบไม่มีสัญญาณไฟจราจร กรณีใช้ป้ายแขวนสูงแบบยื่น

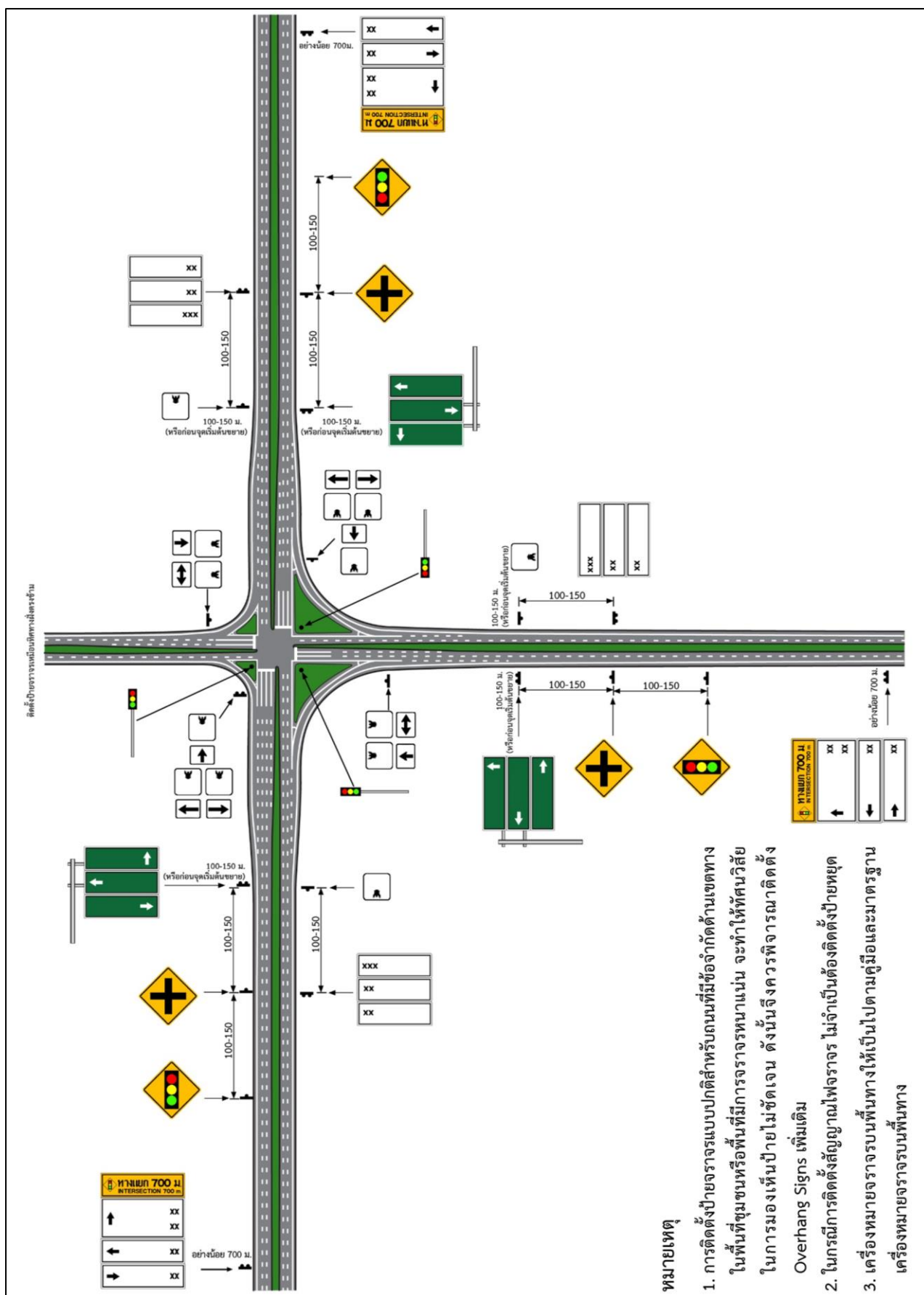
รูปที่ 4-3 การติดตั้งป้ายชุดบริเวณสามแยกระดับพื้นราบ แบบมีสัญญาณไฟจราจร

รูปที่ 4-4 การติดตั้งป้ายชุดบริเวณสามแยกระดับพื้นราบ แบบมีสัญญาณไฟจราจร กรณีใช้ป้ายแขวนสูงแบบยื่น

รูปที่ 4-5 การติดตั้งป้ายชุดบริเวณสี่แยกระดับพื้นราบ แบบมีสัญญาณไฟจราจร

รูปที่ 4-6 การติดตั้งป้ายชุดบริเวณสี่แยกระดับพื้นราบ แบบมีสัญญาณไฟจราจร กรณีใช้ป้ายแขวนสูงแบบยื่น

4.3 ทางแยกต่างระดับ

ทางแยกที่ก่อสร้างเป็นทางแยกต่างระดับ แสดงว่าเป็นทางแยกจุดตัดทางหลวงที่มีมาตรฐานสูง มีปริมาณจราจรเข้าทางแยกจำนวนมาก และใช้ความเร็วสูง สามารถรองรับปริมาณจราจรออกจากทางแยกได้ ป้ายจราจรที่ใช้จึงเป็นป้ายประเภทมาตรฐานสูง ใช้โครงสร้างแบบป้ายจราจรแขวนสูง ทั้งแบบแขนยื่น (Overhang Signs) และแบบคร่อมผิวจราจร (Overhead Signs) และการติดตั้งจะเน้นการมุ่งหน้าออกจากทางหลัก เพื่อเข้าสู่ Ramp จึงมักเป็นการชะลอความเร็ว โดยการติดตั้งป้ายเพื่อออกจากทางหลักจะกำหนดเป็นชุดป้าย แจ้งเตือนต่อเนื่องจนออกจากทางหลักได้อย่างถูกต้องตามจุดหมายที่ต้องการ และปลอดภัย โดยการติดตั้งชุดป้ายของทางแยกต่างระดับดังนี้

4.3.1 ป้ายชุดก่อนเข้าทางแยก

ป้ายชุดก่อนเข้าทางแยก เพื่อเตือนให้ผู้ขับขี่ทางถึงข้อมูลของจุดทางออก ชำนาญว่าใช้จุดหมายปลายทางที่ต้องการเดินทางไปหรือไม่ เพื่อให้สามารถเตรียมตัวชะลอความเร็วรถและใช้ช่องทางที่ถูกต้อง โดยมีรูปแบบการติดตั้ง ดังนี้

4.3.1.1 ป้ายแนะนำล่วงหน้า

โดยทั่วไป ให้ติดตั้งที่ระยะ 1 กม. จากจุดเริ่มฉาย อย่างไรก็ตามตำแหน่งป้ายสามารถปรับเปลี่ยนได้ หากมีวัสดุหรือโครงสร้างอื่นบดบังหน้าป้าย เช่น สะพาน สะพานลอยคนเดินข้าม เป็นต้น โดยให้ปรับตำแหน่งการติดตั้งได้ แต่ไม่ควรเกิน 250 ม. โดยแนะนำให้ติดตั้งเป็นป้ายแขวนสูงแบบคร่อมผิวจราจร (Overhang Signs)

กรณีบนทางหลวงที่มีมาตรฐานสูงที่ออกแบบให้มีความเร็วสูงมากกว่า 90 กม./ชม. และมีจำนวนช่องจราจรในทางหลักตั้งแต่ 3 ช่องจราจรต่อทิศทางขึ้นไป หากมีระยะเพียงพอ แนะนำให้ติดตั้งป้ายแนะนำล่วงหน้า ที่ระยะ 2 กม. เพิ่มเติม โดยติดตั้งที่ระยะ 2 กม. จากจุดเริ่มฉาย และติดตั้งป้ายแนะนำล่วงหน้าชนิดแผ่นที่ ที่ระยะ 1 กม. แทน

ตัวอย่างรูปแบบการติดตั้งป้ายชุกก่อนเข้าทางแยกบริเวณทางแยกต่างระดับ แสดงไว้ในภาคผนวก ค

ที่ระยะ 1 กม.

ที่ระยะ 2 กม.

ไม่มี

(กรณีทางหลวงที่มีช่องจราจรหลักน้อยกว่า 3 ช่องจราจรต่อทิศทาง)

(กรณีทางหลวงที่มีช่องจราจรหลัก 3 ช่องจราจรต่อทิศทางขึ้นไป)

4.3.1.2 ป้ายแนะนำการใช้ช่องจราจร

เป็นป้ายที่แนะนำให้ผู้ใช้ขี้อยู่ในช่องจราจรที่ถูกต้องเพื่อเตรียมตัว
 ชลอความเร็วเพื่อออกสู่จุดปลายทางที่ต้องการ หรือหากไม่ต้องการออก
 ก็อยู่ในช่องทางที่ถูกต้องโดยไม่ต้องชะลอความเร็ว ทำให้การจราจรเป็นไป
 ด้วยความเรียบร้อยและไหลลื่น ลดอุบัติเหตุจากกรณีขับรถตัดหน้ากัน
 โดยติดตั้งที่ระยะ 500 เมตร จากจุดเริ่มผายออกสู่จุดแยกที่ใกล้ที่สุด
 อย่างไรก็ตาม ตำแหน่งป้ายสามารถปรับเปลี่ยนได้หากมีวัสดุหรือโครงสร้าง
 อื่นบดบังหน้าป้าย เช่น สะพาน สะพานลอยคนเดินข้าม โดยให้ปรับ
 ตำแหน่งการติดตั้ง แต่ไม่ควรเกิน 100 เมตร

ในกรณีที่จุดปลายทางบนป้ายมีมากกว่า 3 ข้อความ ให้ใช้ลูกศรชี้ลง
 แทนคำว่า “ชิดซ้าย” “ตรงไป” และ “ชิดขวา” โดยหัวลูกศรต้องชี้ที่
 กึ่งกลางช่องจราจรที่แนะนำให้ผู้ใช้ขี้อาศัยใช้ช่องจราจรนั้น ไปยังจุดปลายทาง
 เนื่องจากจะมีข้อความบนป้ายมากเกินไป

4.3.1.3 ป้ายแนะนำชี้ทางออก

เป็นป้ายที่ชี้ให้ออกจากช่องทางหลักออกสู่ทางออกที่ต้องการ โดยติดตั้งที่
 จุดเริ่มผายของทางออก ซึ่งป้ายที่ชี้จุดปลายทางของทางออกจะอยู่นอกผิวจราจร

นอกจากนั้น ป้ายแนะนำชี้ทางออกอาจติดตั้งเพิ่มเติมที่บริเวณจุดแยก
 (Gore Area) โดยติดตั้งเป็นป้ายแบบแขวนสูงชนิดยื่นออกทั้งสองด้าน

4.3.2 ป้ายชุดหลังออกจากทางแยก

ป้ายชุดหลังออกจากทางแยก การติดตั้งป้ายเหมือนกับทางแยกระดับพื้นราบ คือ ประกอบด้วยป้ายหมายเลขทางหลวง (น.19) และป้ายบอกระยะทาง (น.4)

น.19

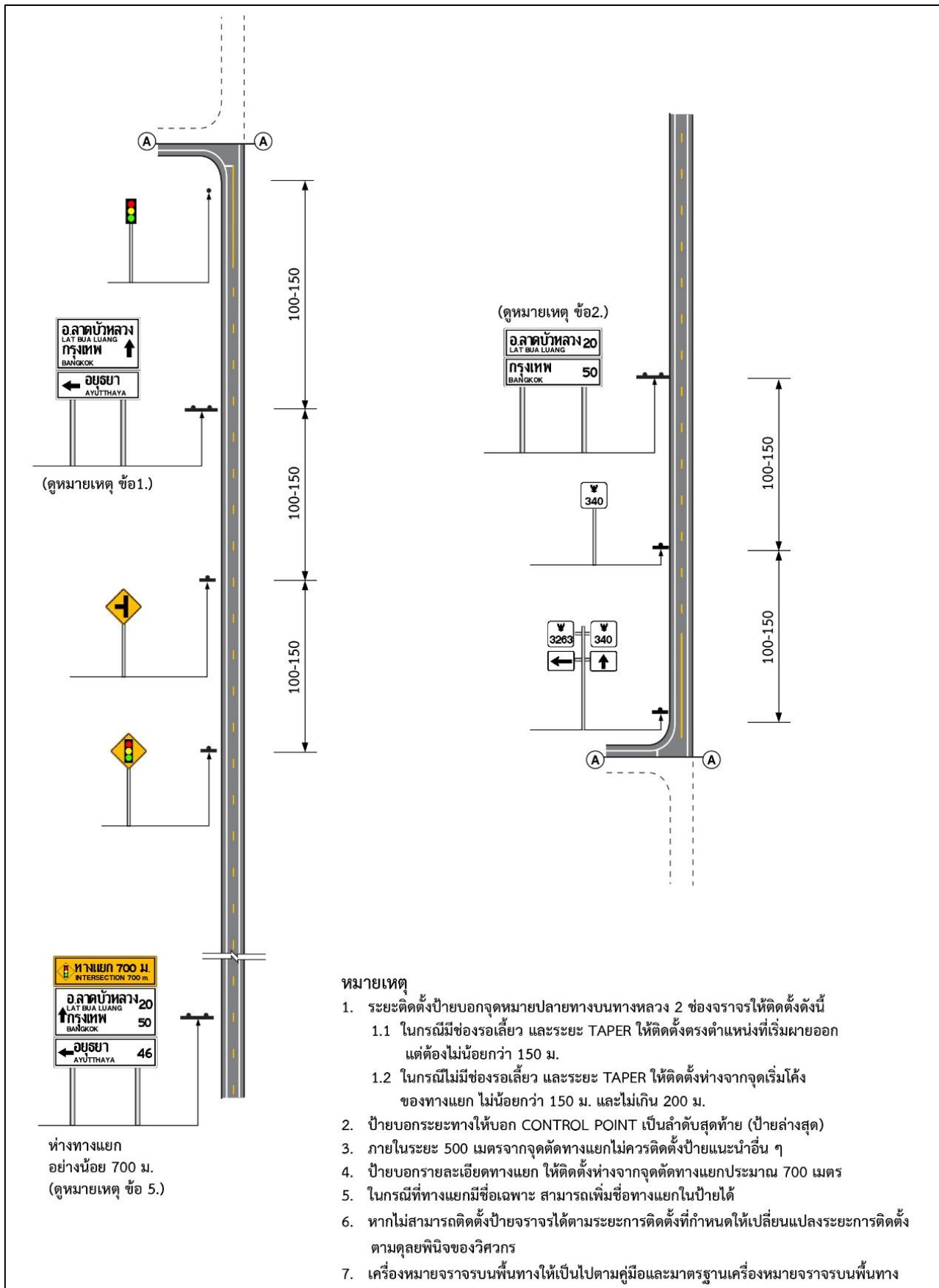
น.4

ภาคผนวก ก

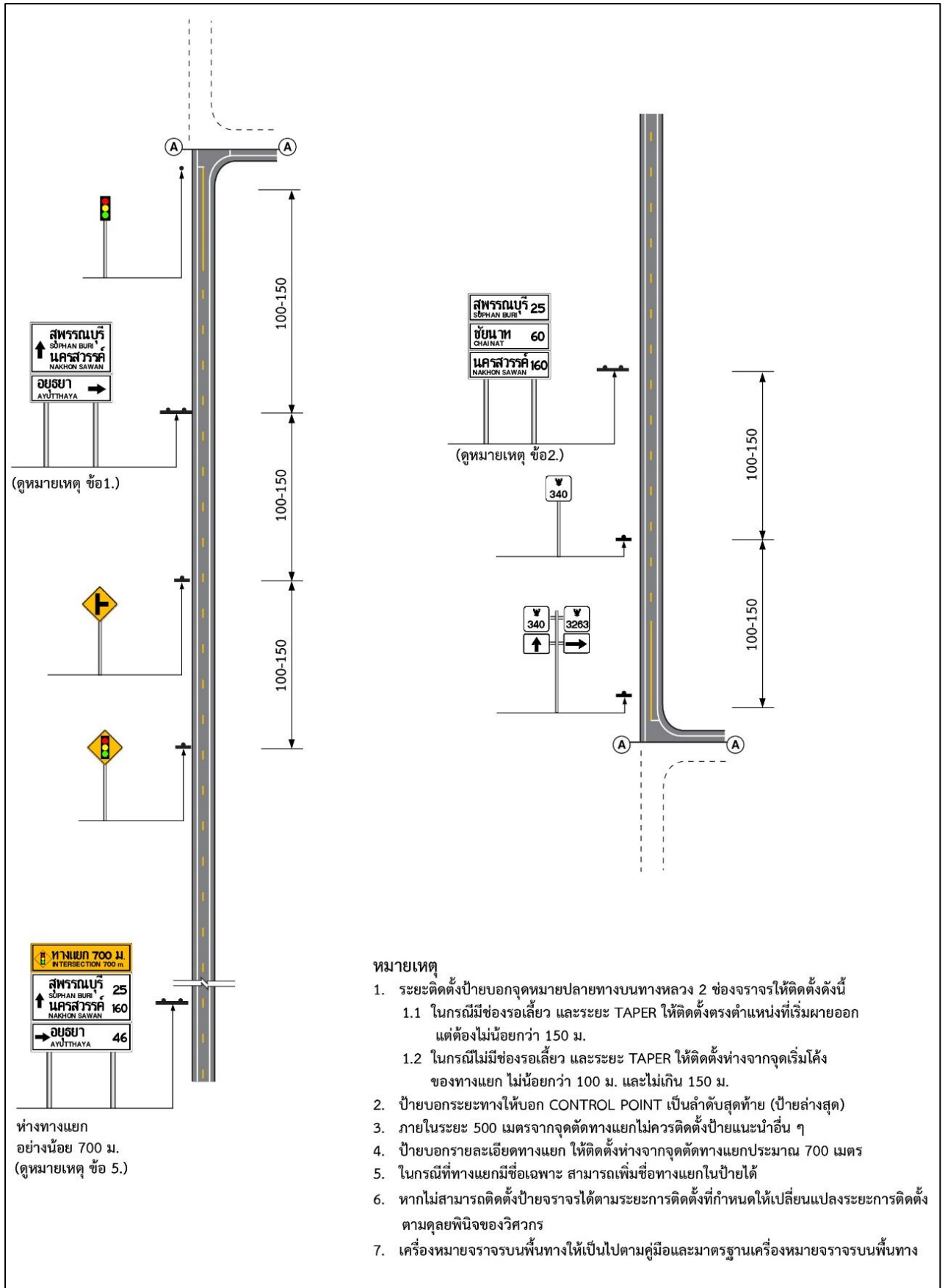
รูปแบบการติดตั้งป้ายจราจรบริเวณสามแยก

ตารางสรุปรูปแบบการติดตั้งป้ายจราจรบริเวณสามแยก

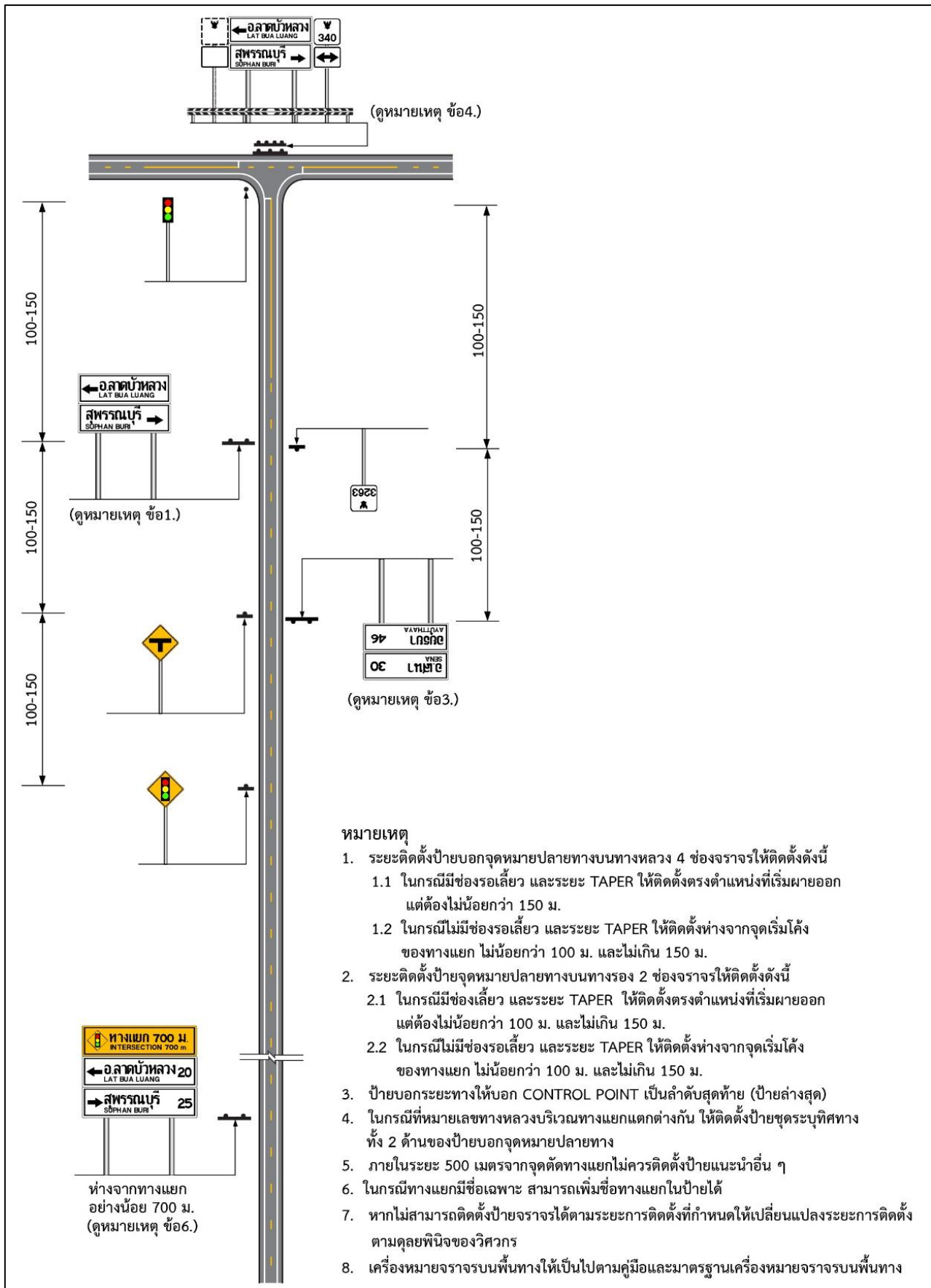
		แนวผ่านทางแยก				แนวเข้าทางแยก		
		แยกซ้าย		แยกขวา				
		รูปแบบ	ชื่อรูป	รูปแบบ	ชื่อรูป	รูปแบบ	ชื่อรูป	
การติดตั้งป้ายจราจรบนทางหลวงขนาด 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)	มีสัญญาณไฟ		ป้ายข้างทาง	รูปแบบที่ 1	ภาคผนวก ก-1	รูปแบบที่ 1	ภาคผนวก ก-2	ภาคผนวก ก-3
	ไม่มีสัญญาณไฟ	มีป้ายหยุด	ป้ายข้างทาง	รูปแบบที่ 2	ภาคผนวก ก-4	รูปแบบที่ 2	ภาคผนวก ก-5	ภาคผนวก ก-6
	มีสัญญาณไฟ		ป้ายข้างทาง	รูปแบบที่ 3	ภาคผนวก ก-7	รูปแบบที่ 3	ภาคผนวก ก-8	ภาคผนวก ก-9
	ไม่มีสัญญาณไฟ	มีป้ายหยุด	ป้ายข้างทาง	รูปแบบที่ 4	ภาคผนวก ก-10	รูปแบบที่ 4	ภาคผนวก ก-11	ภาคผนวก ก-12
			ป้ายข้างทาง	รูปแบบที่ 1	ภาคผนวก ก-13	รูปแบบที่ 1	ภาคผนวก ก-14	ภาคผนวก ก-15
	มีสัญญาณไฟ	มีป้ายหยุด	ป้ายแขวนสูงแบบยื่น	รูปแบบที่ 2	ภาคผนวก ก-16	รูปแบบที่ 2	ภาคผนวก ก-17	ภาคผนวก ก-18
การติดตั้งป้ายจราจรบนทางหลวงขนาดมากกว่า 2 ช่องจราจร			ป้ายแขวนสูงแบบคร่อม	รูปแบบที่ 3	ภาคผนวก ก-19	รูปแบบที่ 3	ภาคผนวก ก-20	ภาคผนวก ก-21
			ป้ายข้างทาง	รูปแบบที่ 4	ภาคผนวก ก-22	รูปแบบที่ 4	ภาคผนวก ก-23	-
		ไม่มีป้ายหยุด	ป้ายแขวนสูงแบบยื่น	รูปแบบที่ 5	ภาคผนวก ก-24	รูปแบบที่ 5	ภาคผนวก ก-25	-
			ป้ายแขวนสูงแบบคร่อม	รูปแบบที่ 6	ภาคผนวก ก-26	รูปแบบที่ 6	ภาคผนวก ก-27	-
	มีสัญญาณไฟ	มีป้ายหยุด	ป้ายข้างทาง	รูปแบบที่ 7	ภาคผนวก ก-28	รูปแบบที่ 7	ภาคผนวก ก-29	ภาคผนวก ก-30
			ป้ายแขวนสูงแบบยื่น	รูปแบบที่ 8	ภาคผนวก ก-31	รูปแบบที่ 8	ภาคผนวก ก-32	ภาคผนวก ก-33
			ป้ายแขวนสูงแบบคร่อม	รูปแบบที่ 9	ภาคผนวก ก-34	รูปแบบที่ 9	ภาคผนวก ก-35	ภาคผนวก ก-36
			ป้ายข้างทาง	รูปแบบที่ 10	ภาคผนวก ก-37	รูปแบบที่ 10	ภาคผนวก ก-38	-
		ไม่มีป้ายหยุด	ป้ายแขวนสูงแบบยื่น	รูปแบบที่ 11	ภาคผนวก ก-39	รูปแบบที่ 11	ภาคผนวก ก-40	-
			ป้ายแขวนสูงแบบคร่อม	รูปแบบที่ 12	ภาคผนวก ก-41	รูปแบบที่ 12	ภาคผนวก ก-42	-

ภาคผนวก ก-1 การติดตั้งป้ายชุดบริเวณสามแยก กรณีทางหลวงขนาด 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)
: รูปแบบที่ 1 แนวผ่านทางแยก (แยกซ้าย)

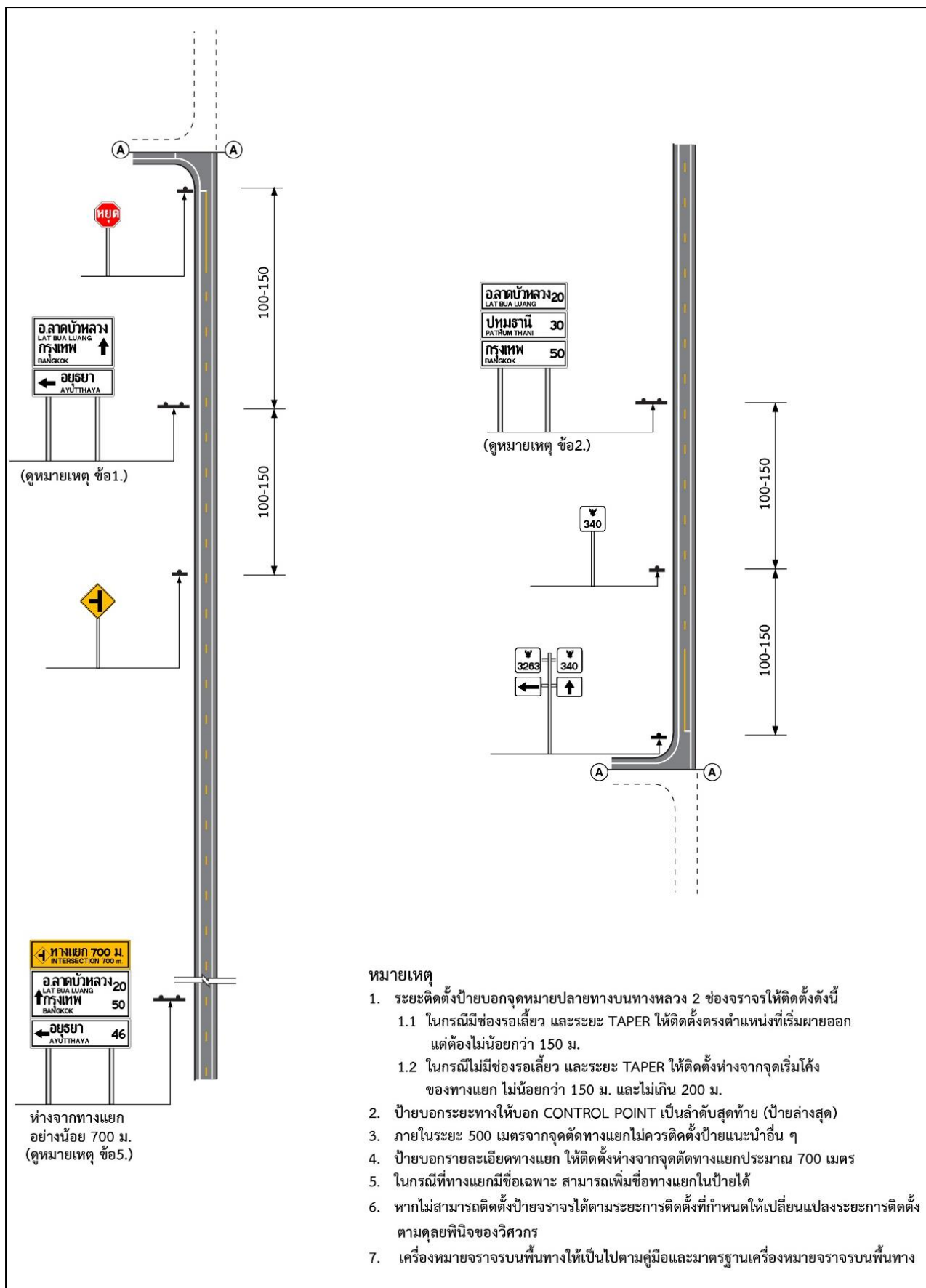

ภาคผนวก ก-2 การติดตั้งป้ายชุดบริเวณสามแยก กรณีทางหลวงขนาด 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)
: รูปแบบที่ 1 แนวผ่านทางแยก (แยกขวา)

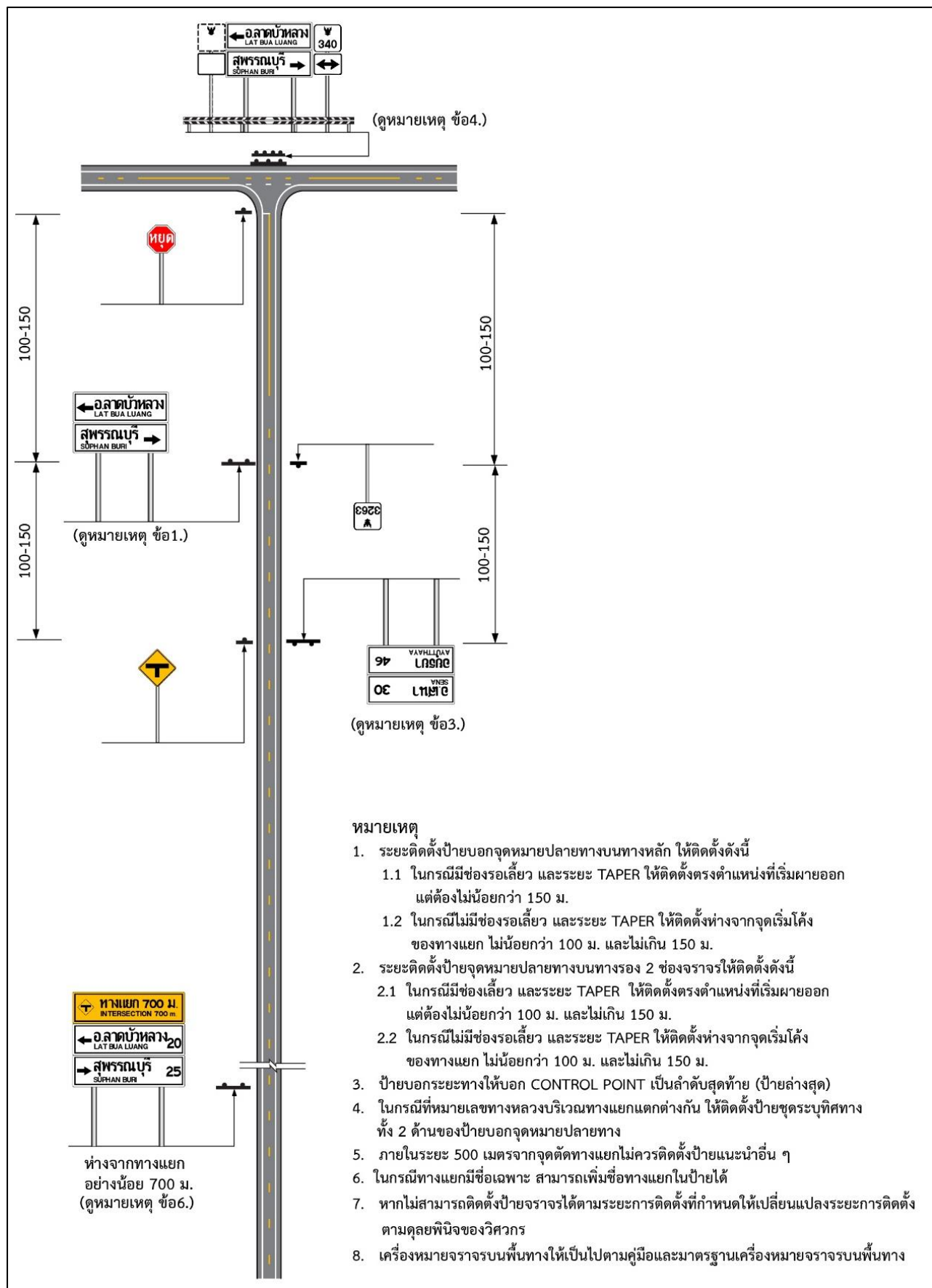
ภาคผนวก ก-3 การติดตั้งป้ายชุดบริเวณสามแยก กรณีทางหลวงขนาด 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)

: รูปแบบที่ 1 แนวเข้าทางแยก

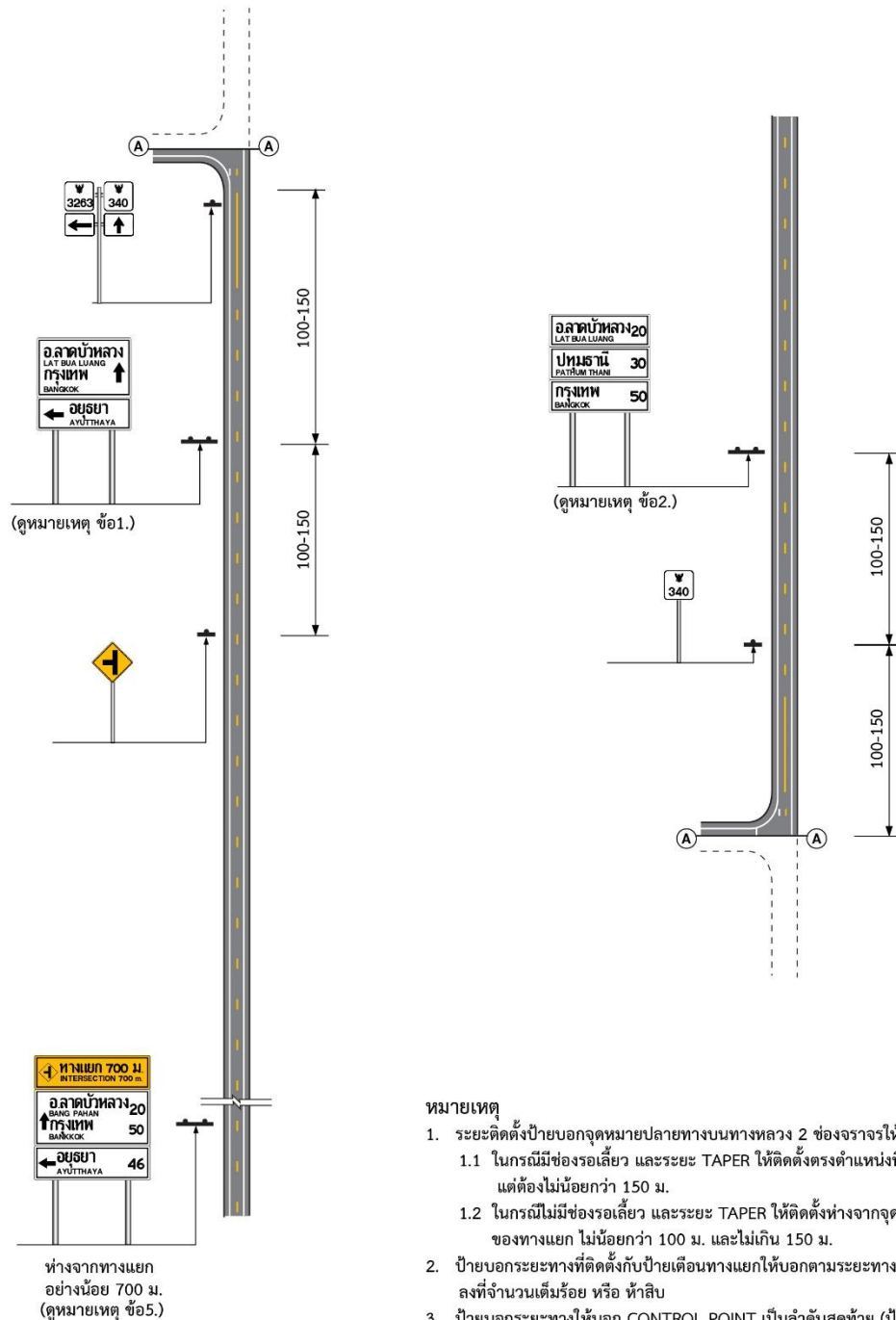
ภาคผนวก ก-4 การติดตั้งป้ายชุดบริเวณสามแยก กรณีทางหลวงขนาด 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)

: รูปแบบที่ 2 แนวผ่านทางแยก (แยกซ้าย)

ภาคผนวก ก-6 การติดตั้งป้ายชุดบริเวณสามแยก กรณีทางหลวงขนาด 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)

: รูปแบบที่ 2 แนวเข้าทางแยก

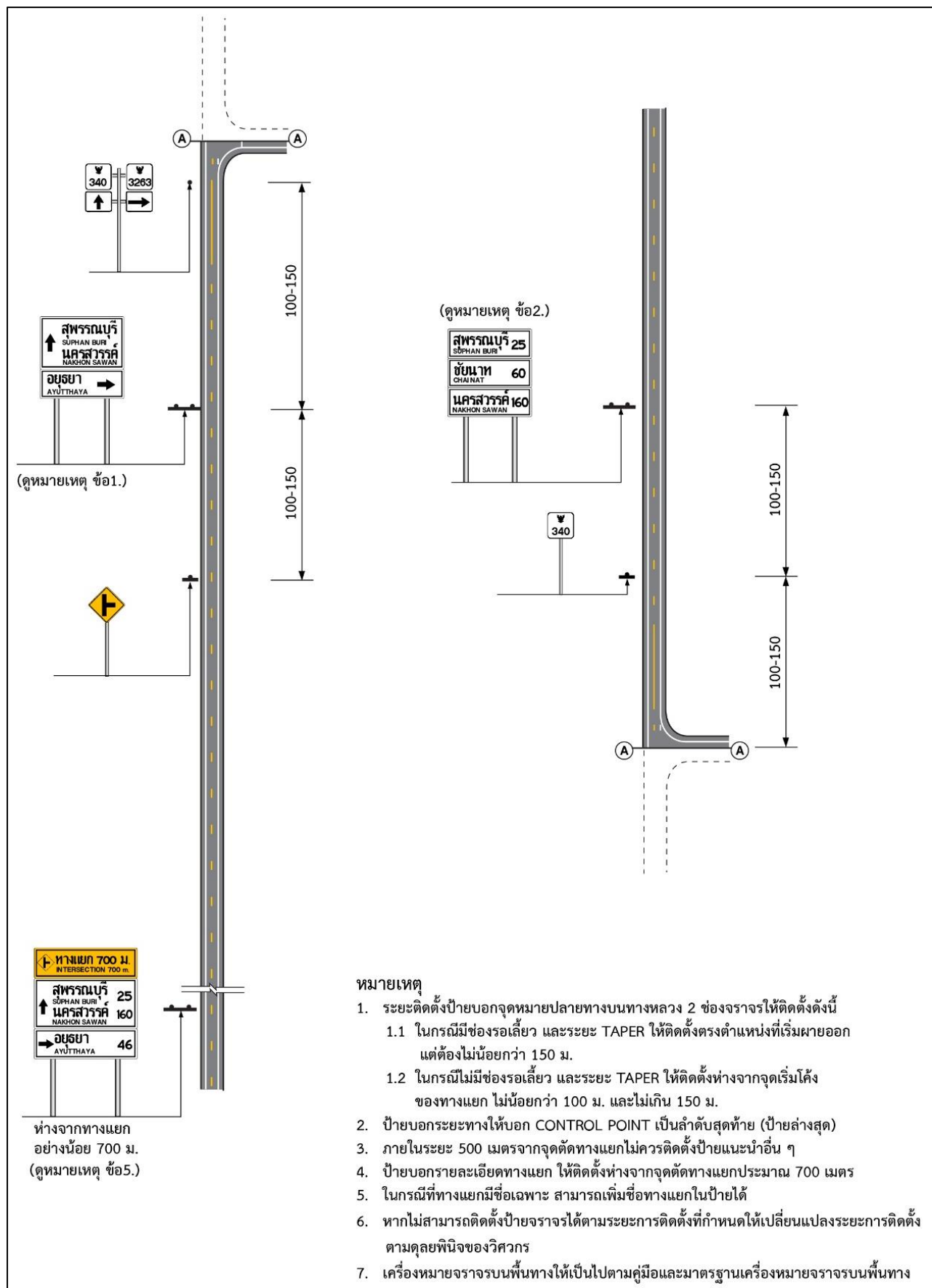

หมายเหตุ

- ระยะติดตั้งป้ายบอกจุดหมายปลายทางบนทางหลวง 2 ช่องจราจร ให้ติดตั้งดังนี้
 - 1.1 ในกรณีมีช่องรถเลี้ยว และระยะ TAPER ให้ติดตั้งตรงตำแหน่งที่เริ่มฝายออก แต่ต้องไม่น้อยกว่า 150 ม.
 - 1.2 ในกรณีไม่มีช่องรถเลี้ยว และระยะ TAPER ให้ติดตั้งห่างจากจุดเริ่มโค้งของทางแยก ไม่น้อยกว่า 100 ม. และไม่เกิน 150 ม.
- ป้ายบอกระยะทางที่ติดตั้งกับป้ายเตือนทางแยกให้บอกตามระยะทางจริงโดยให้ลงที่จำนวนเต็มร้อย หรือ ห้าสิบ
- ป้ายบอกระยะทางให้บอก CONTROL POINT เป็นลำดับสุดท้าย (ป้ายล่างสุด)
- ภายในระยะ 500 เมตรจากจุดตัดทางแยกไม่ควรติดตั้งป้ายแนวนอนอื่น ๆ
- ป้ายบอกระยะเลี้ยวของทางแยก ให้ติดตั้งห่างจากจุดตัดทางแยกประมาณ 700 เมตร
- ในกรณีที่ทางแยกมีชื่อเฉพาะ สามารถเพิ่มชื่อทางแยกในป้ายได้
- หากไม่สามารถติดตั้งป้ายจราจรได้ตามระยะการติดตั้งที่กำหนดให้เปลี่ยนแปลงระยะการติดตั้งตามดุลยพินิจของวิศวกร
- เครื่องหมายจราจรบนพื้นทางให้เป็นไปตามคู่มือและมาตรฐานเครื่องหมายจราจรบนพื้นทาง

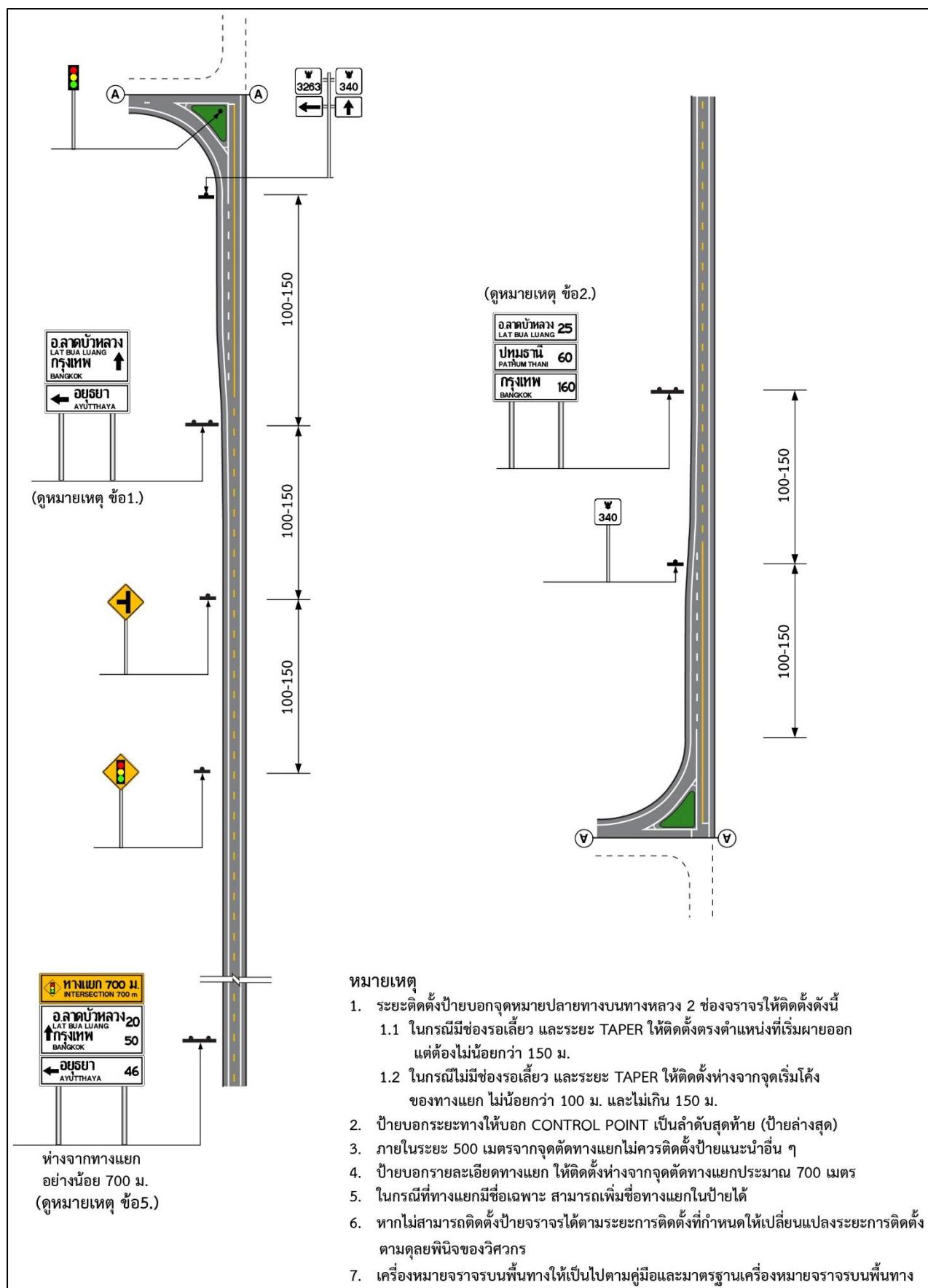
ภาคผนวก ก-7 การติดตั้งป้ายจุดบริเวณสามแยก กรณีทางหลวงขนาด 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)

: รูปแบบที่ 3 แนวผ่านทางแยก (แยกซ้าย)

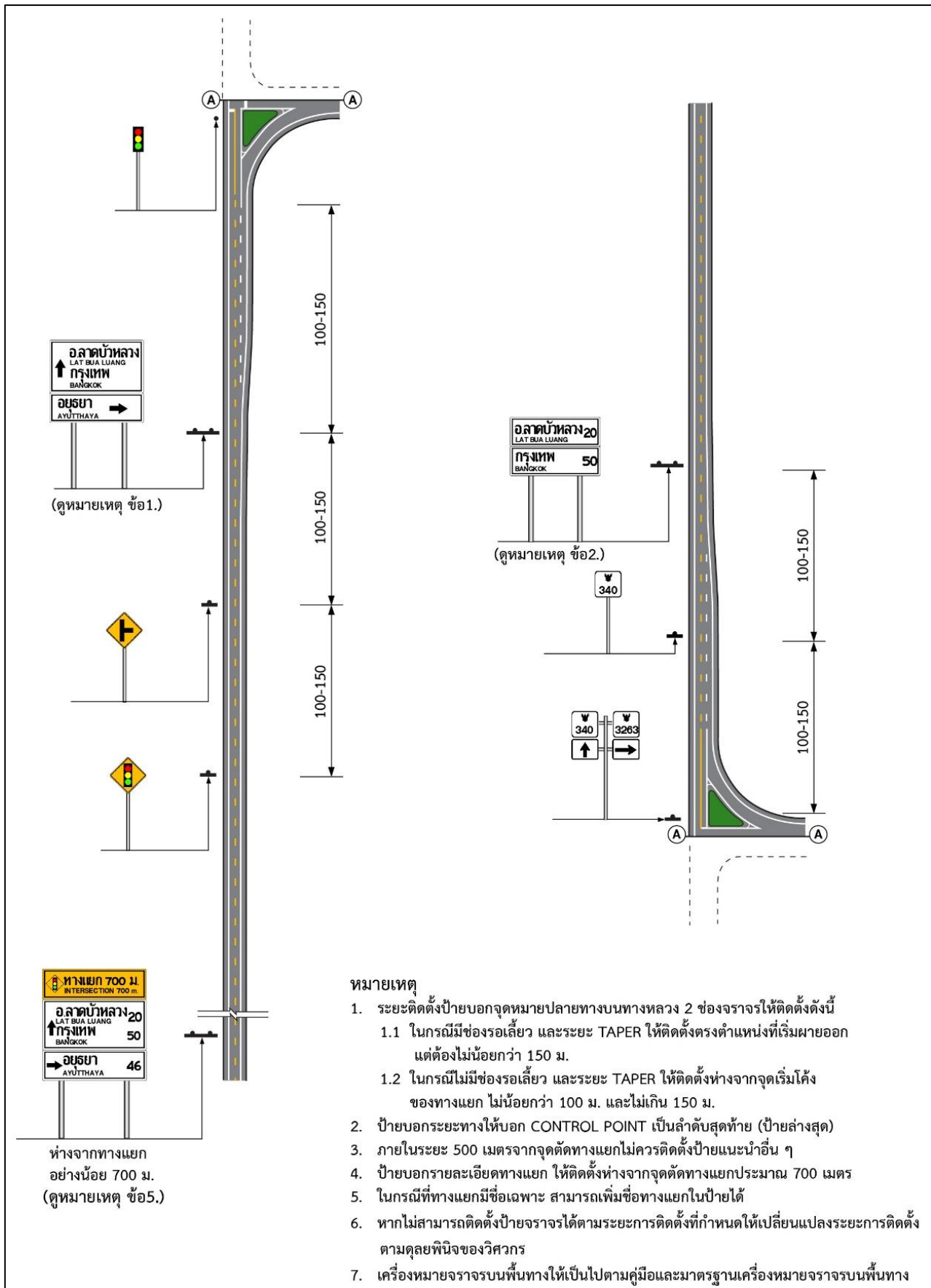
ภาคผนวก ก-8 การติดตั้งป้ายชุดบริเวณสามแยก กรณีทางหลวงขนาด 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)

: รูปแบบที่ 3 แนวผ่านทางแยก (แยกขวา)

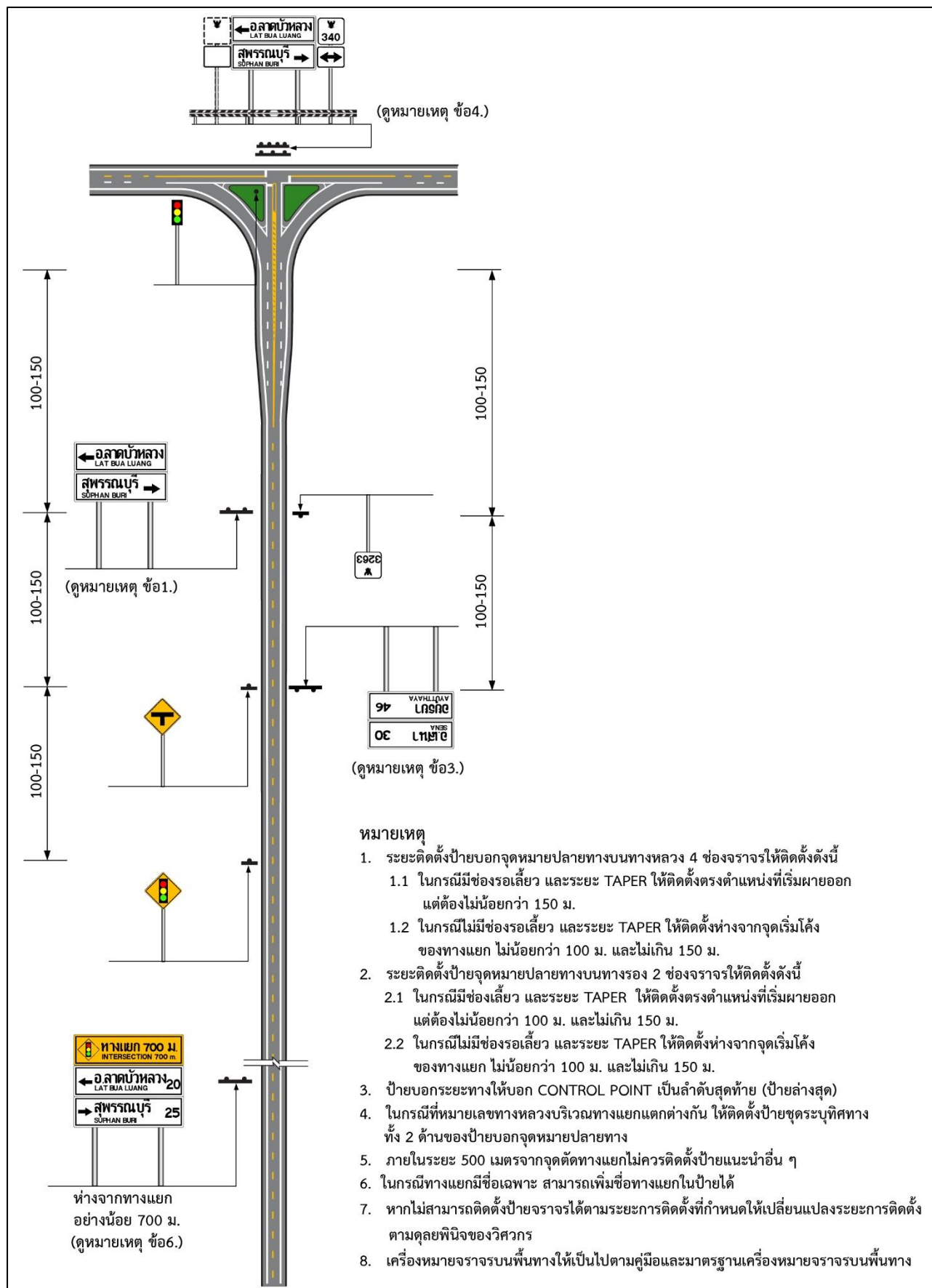
ภาคผนวก ก-10 การติดตั้งป้ายชุดบริเวณสามแยก กรณีทางหลวงขนาด 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)

: รูปแบบที่ 4 แนวผ่านทางแยก (แยกซ้าย)

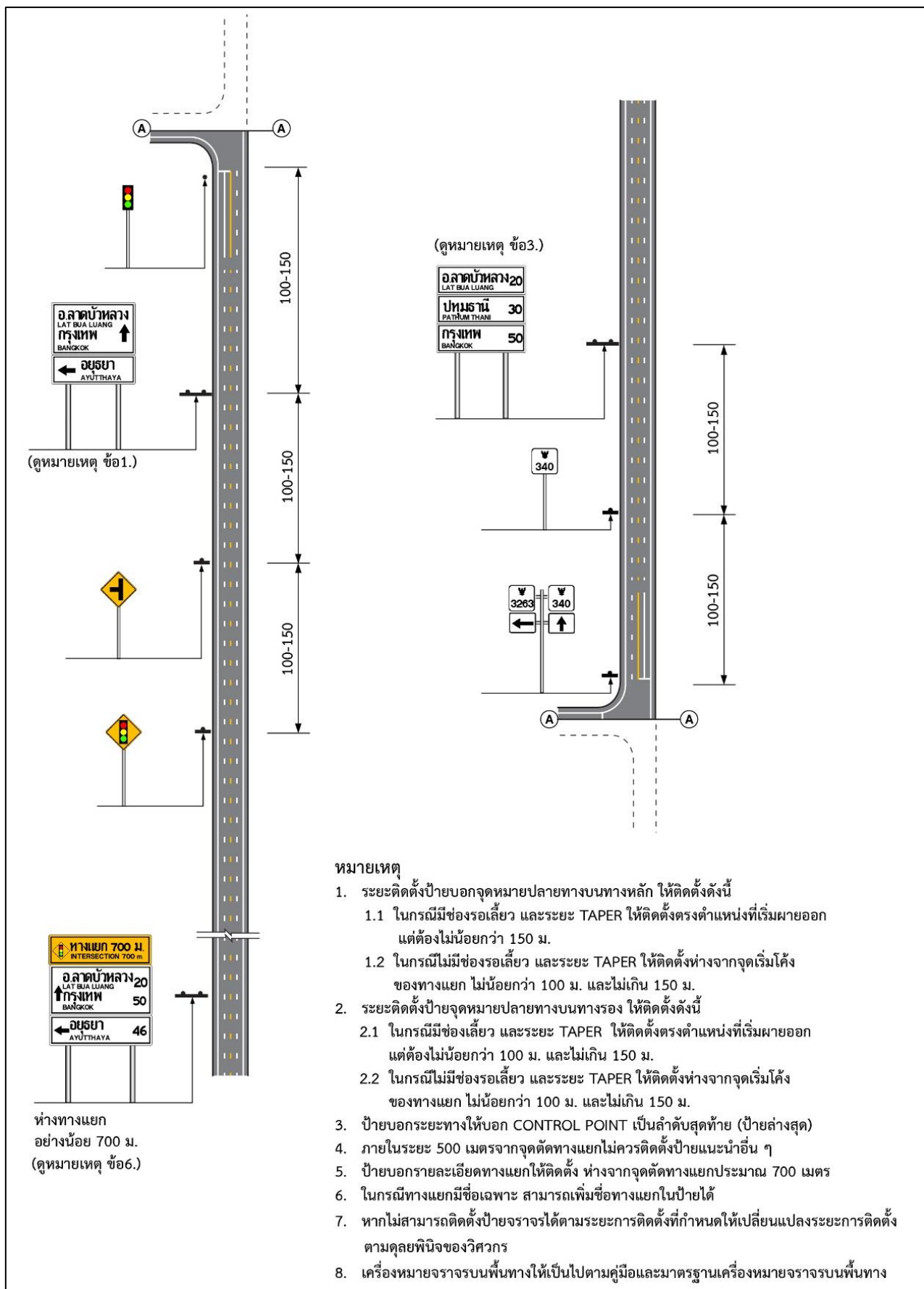
ภาคผนวก ก-11 การติดตั้งป้ายชุดบริเวณสามแยก กรณีทางหลวงขนาด 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)

: รูปแบบที่ 4 แนวผ่านทางแยก (แยกขวา)

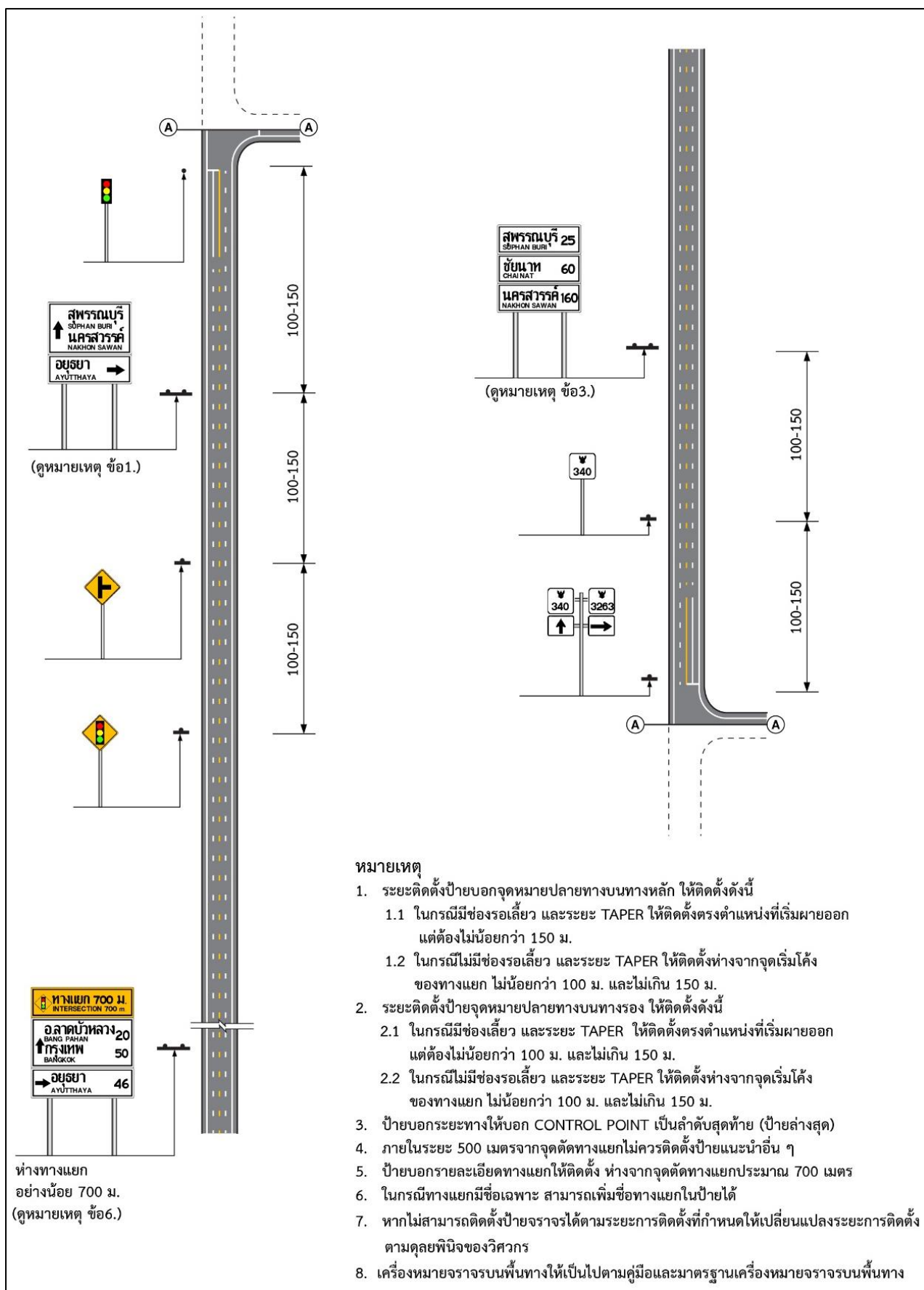
ภาคผนวก ก-12 การติดตั้งป้ายชุดบริเวณสามแยก กรณีทางหลวงขนาด 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)

: รูปแบบที่ 4 แนวเข้าทางแยก

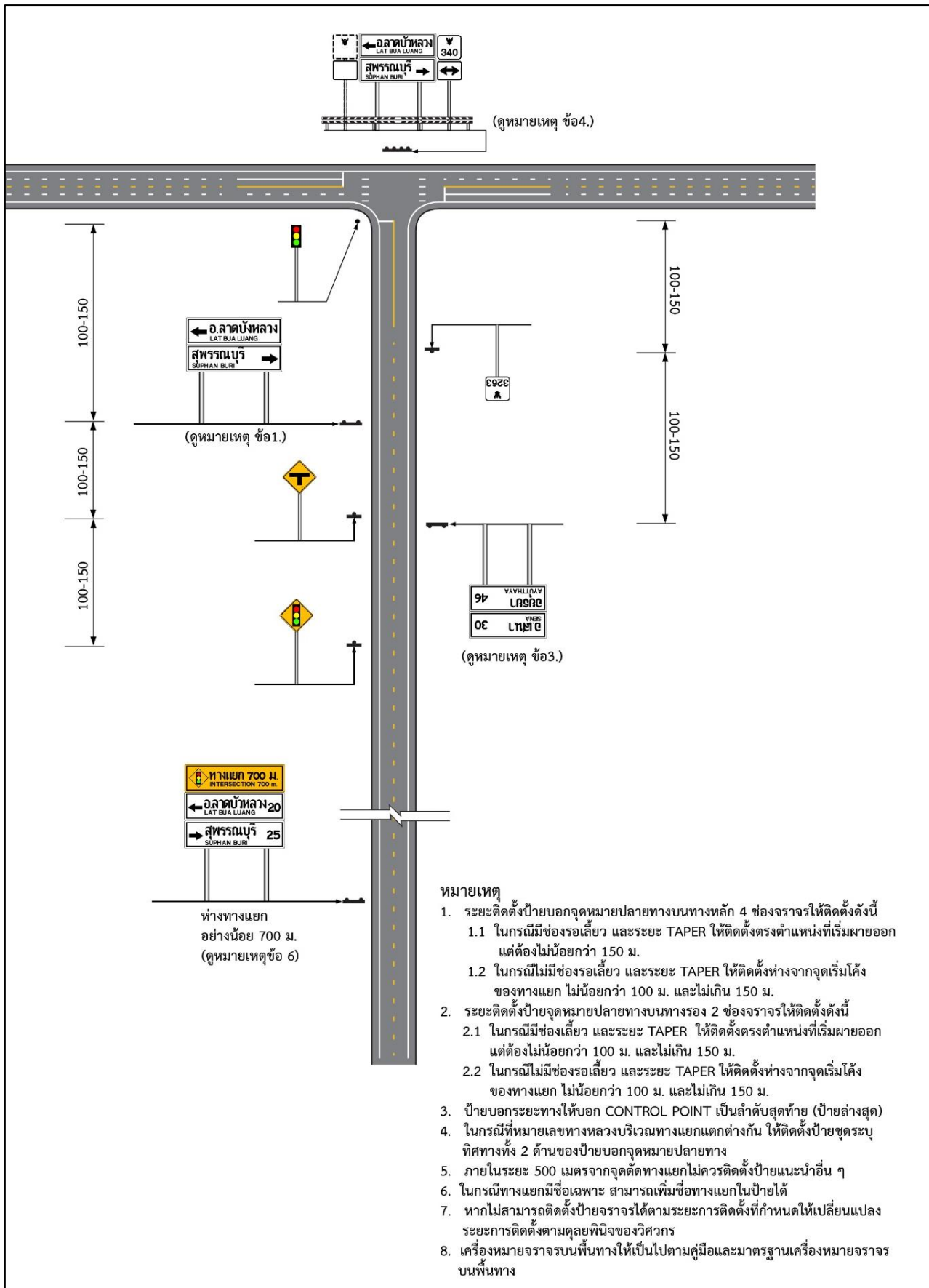
ภาคผนวก ก-13 การติดตั้งป้ายจุดบริเวณสามแยก กรณีทางหลวงขนาดมากกว่า 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)

: รูปแบบที่ 1 แนวผ่านทางแยก (แยกซ้าย) และใช้ป้ายข้างทาง

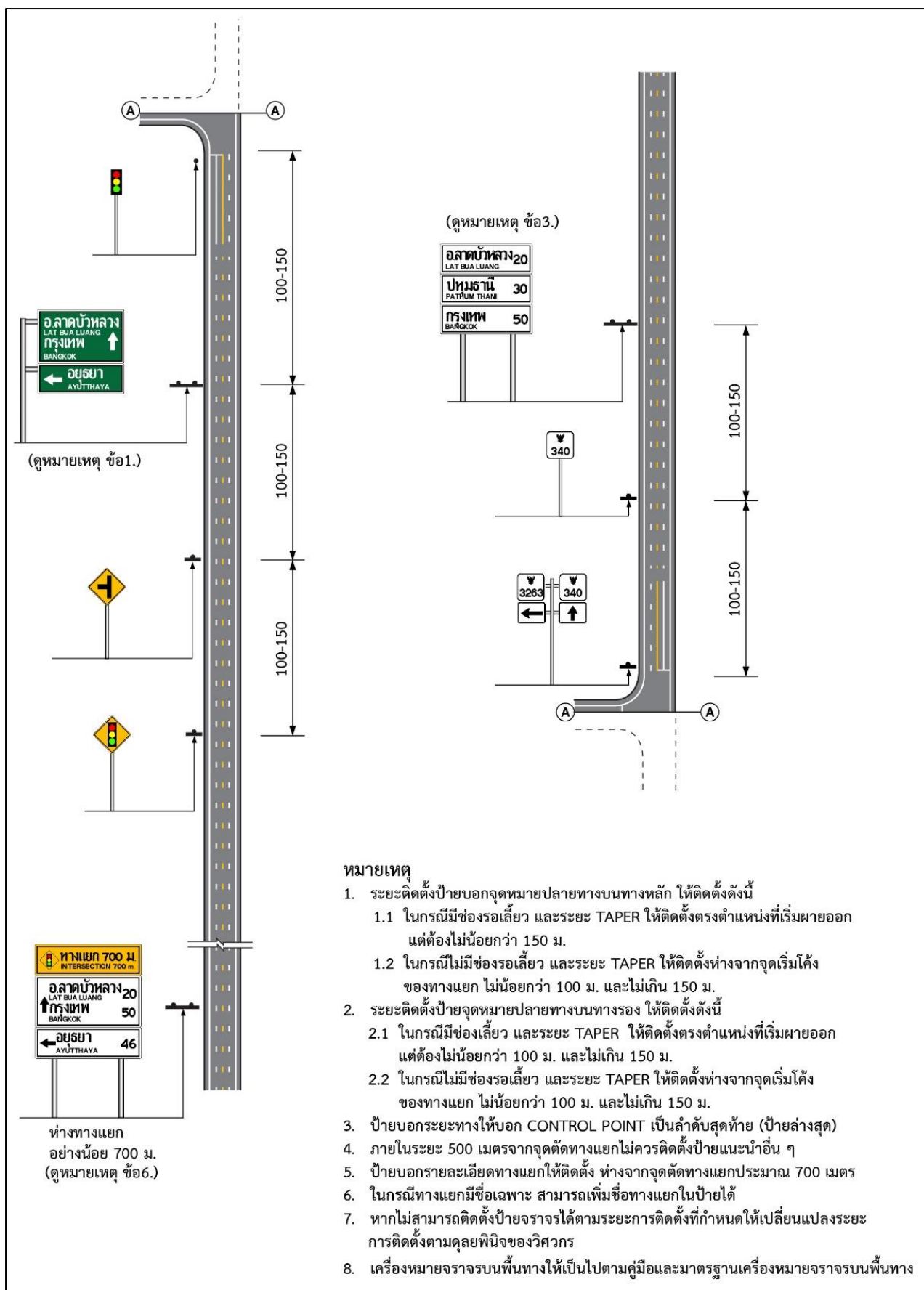
ภาคผนวก ก-14 การติดตั้งป้ายจุดบริเวณสามแยก กรณีทางหลวงขนาดมากกว่า 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)

: รูปแบบที่ 1 แนวผ่านทางแยก (แยกขวา) และใช้ป้ายข้างทาง

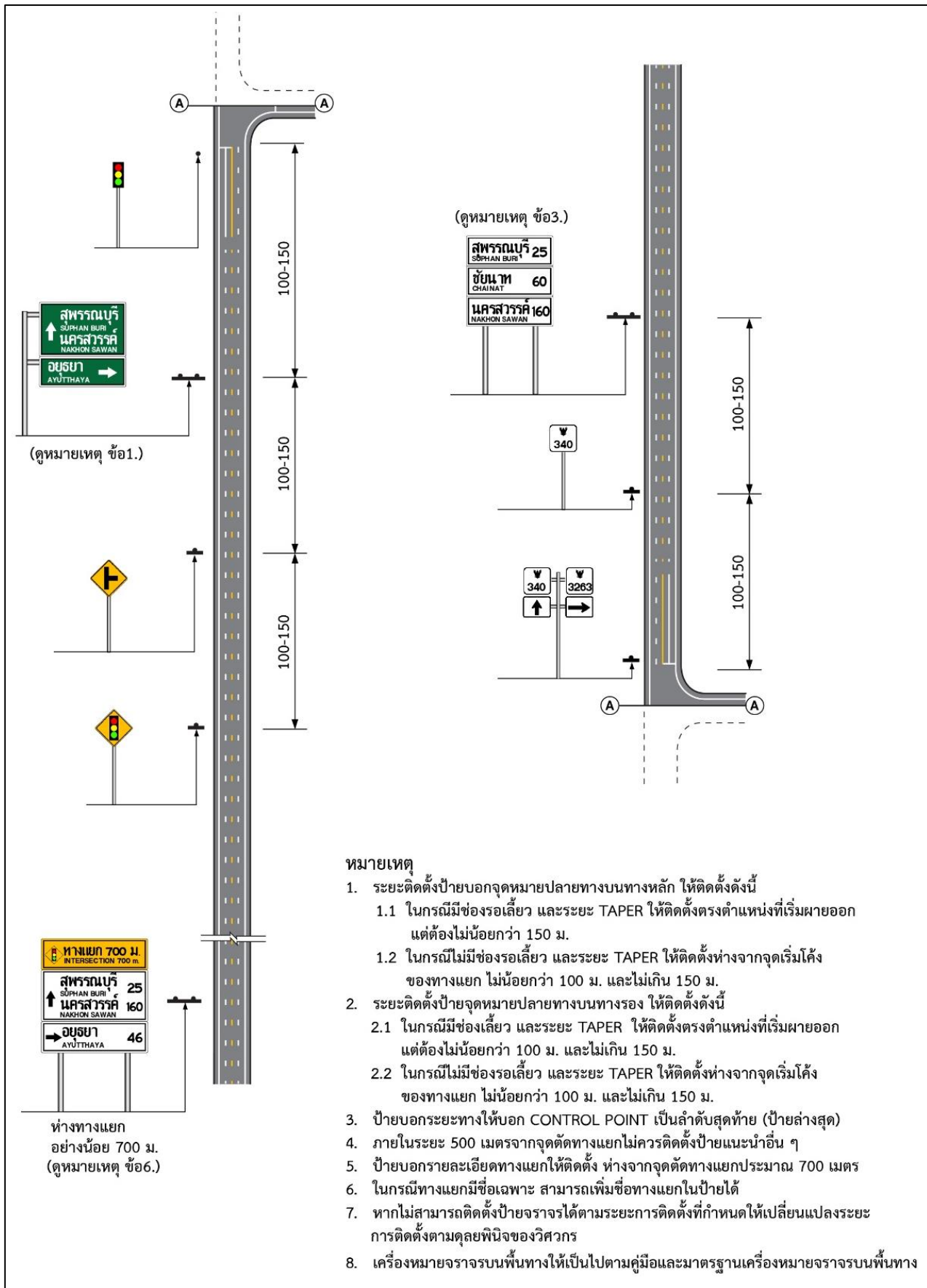
ภาคผนวก ก-15 การติดตั้งป้ายชุดบริเวณสามแยก กรณีทางหลวงขนาดมากกว่า 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)

: รูปแบบที่ 1 แนวเข้าทางแยก และใช้ป้ายข้างทาง

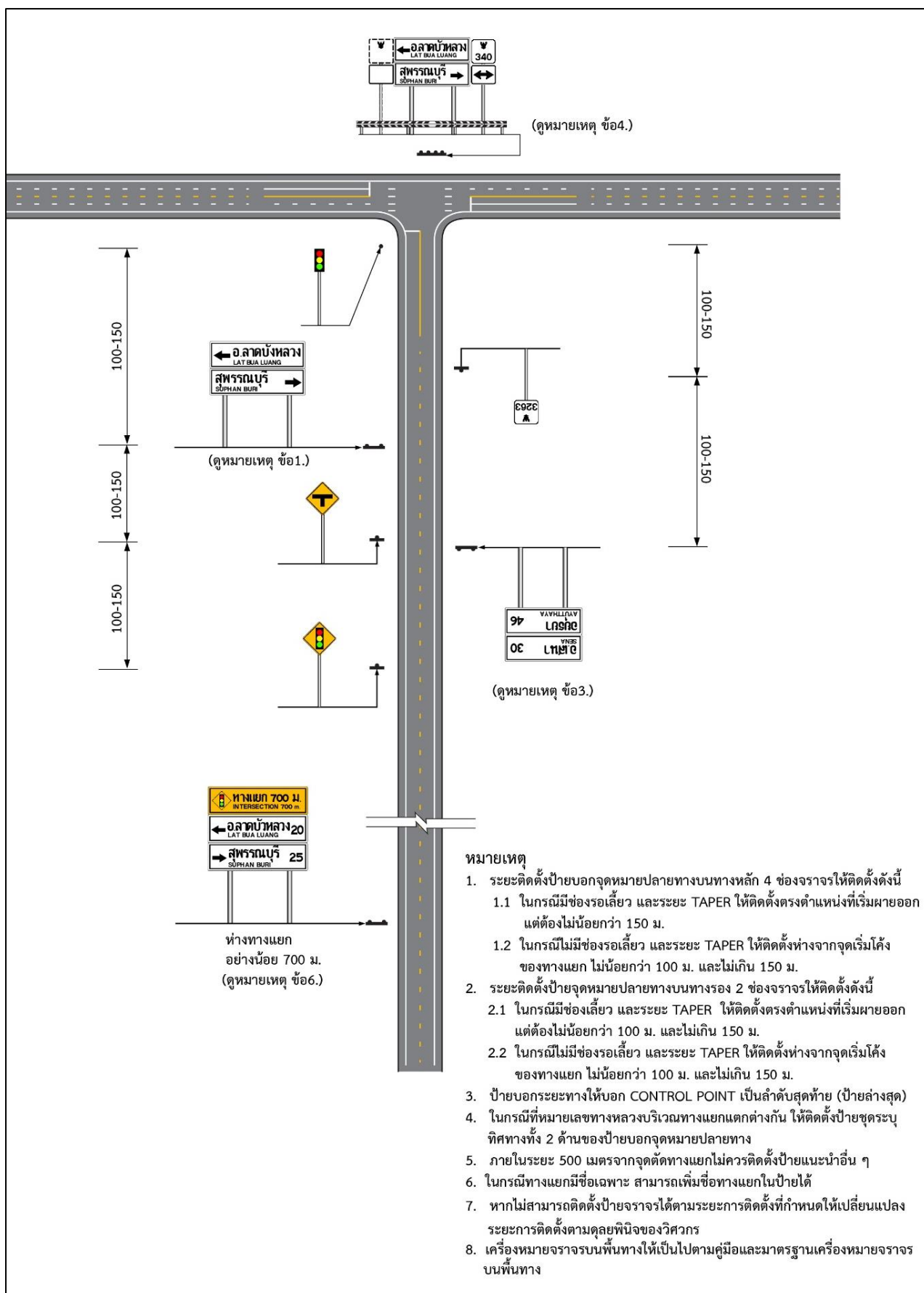
ภาคผนวก ก-16 การติดตั้งป้ายจุดบริเวณสามแยก กรณีทางหลวงขนาดมากกว่า 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)

: รูปแบบที่ 2 แนวผ่านทางแยก (แยกซ้าย) และใช้ป้ายแขวนสูงแบบแขนยื่น

ภาคผนวก ก-17 การติดตั้งป้ายจุดบริเวณสามแยก กรณีทางหลวงขนาดมากกว่า 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)

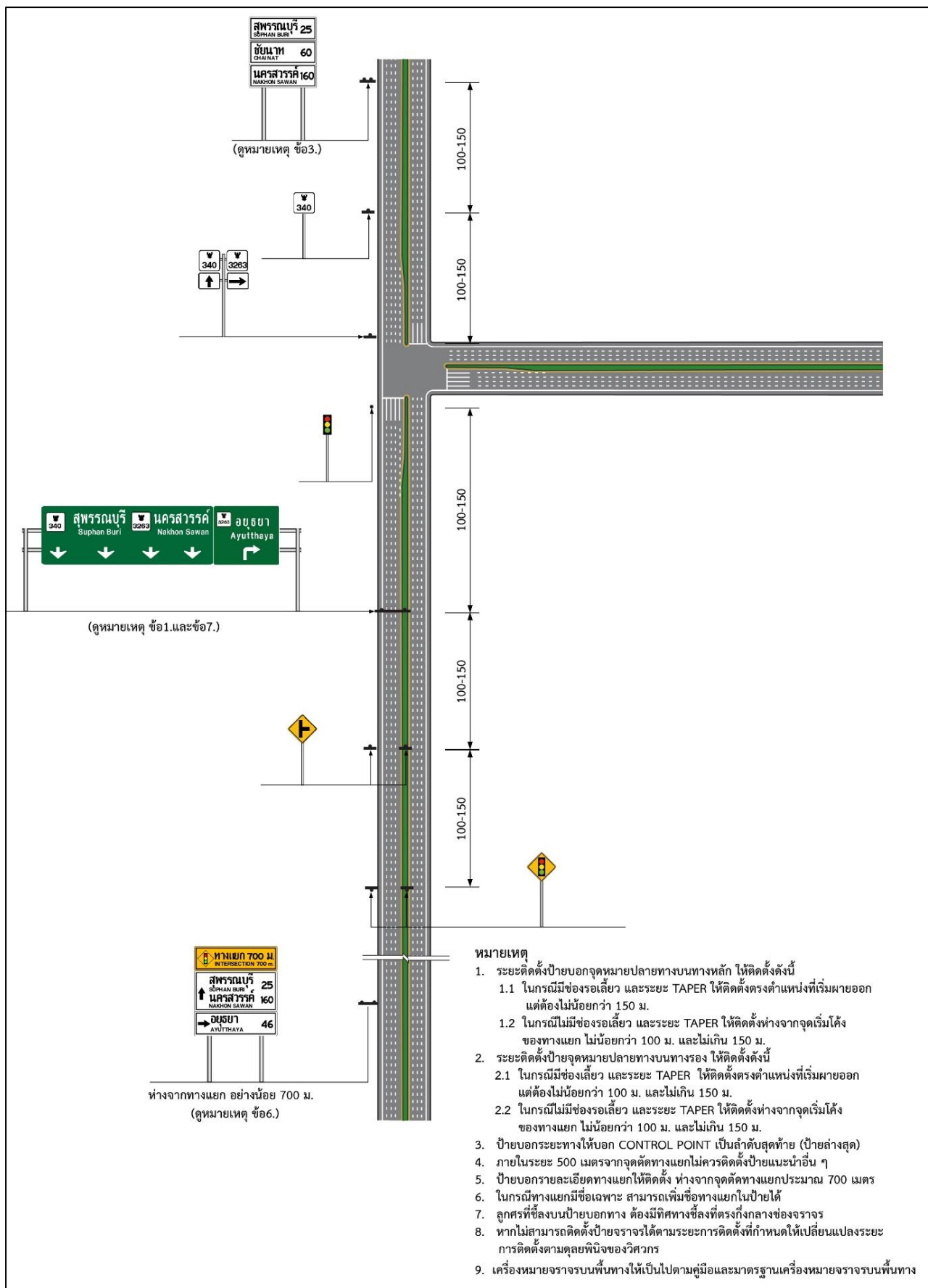
: รูปแบบที่ 2 แนวผ่านทางแยก (แยกขวา) และใช้ป้ายแขวนสูงแบบแขนยื่น

ภาคผนวก ก-18 การติดตั้งป้ายชุดบริเวณสามแยก กรณีทางหลวงขนาดมากกว่า 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)

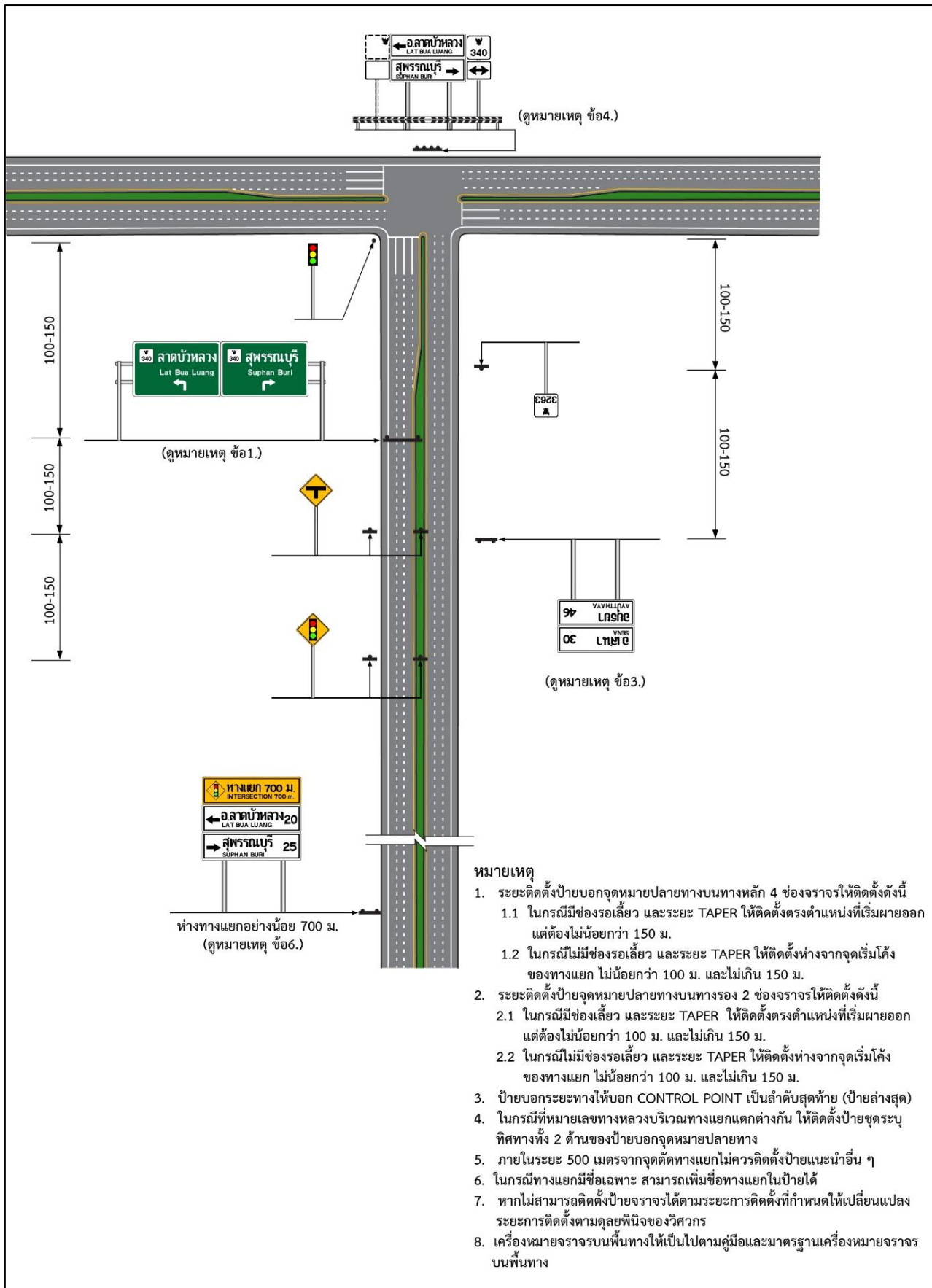
: รูปแบบที่ 2 แนวเข้าทางแยก และใช้ป้ายแขวนสูงแบบแขนยื่น

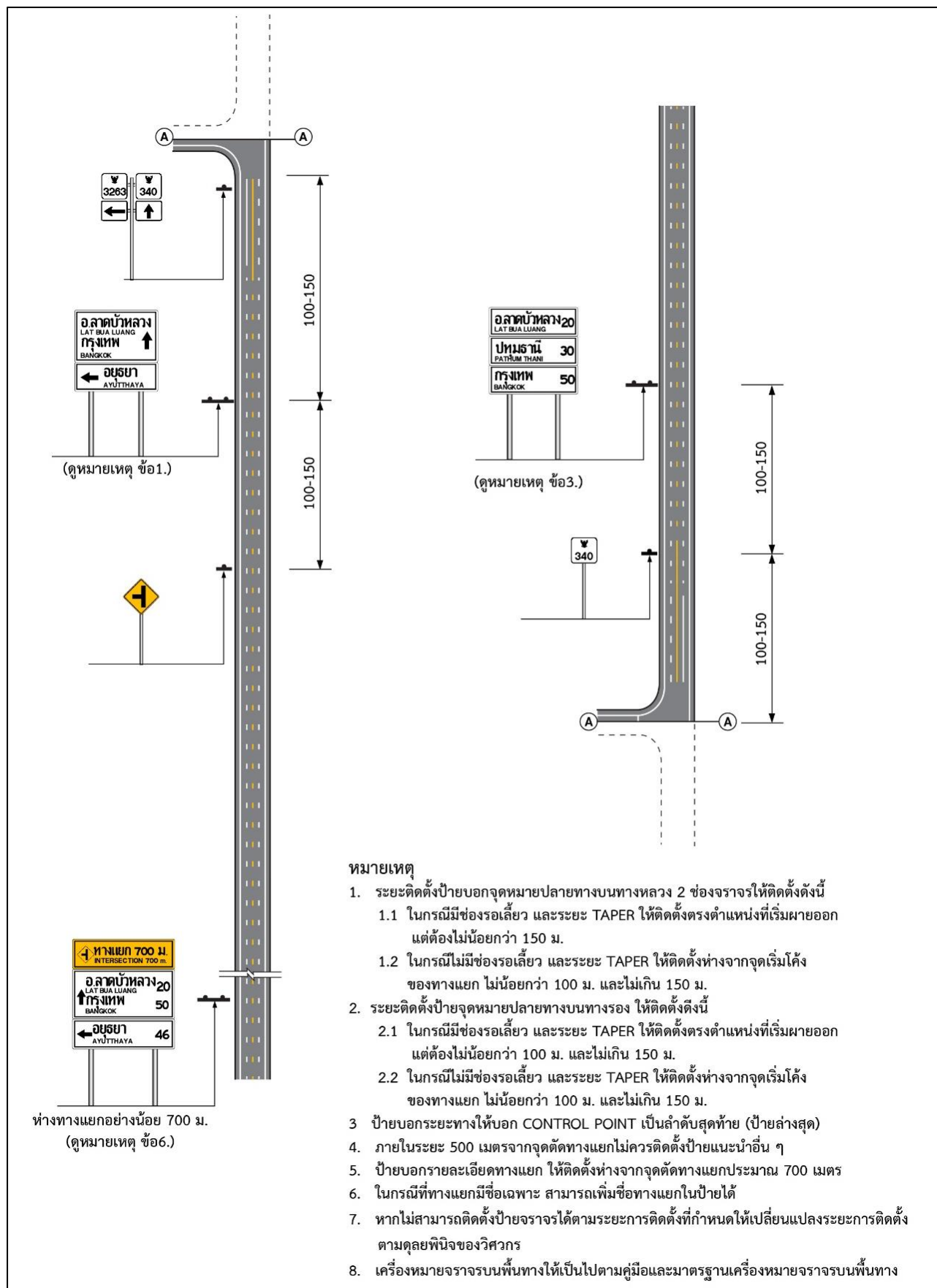
ภาคผนวก ก-20 การติดตั้งป้ายจุดบริเวณสามแยก กรณีทางหลวงขนาดมากกว่า 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)

: รูปแบบที่ 3 แนวผ่านทางแยก (แยกขวา) และใช้ป้ายแขวนสูงแบบคร่อมผิวจราจร

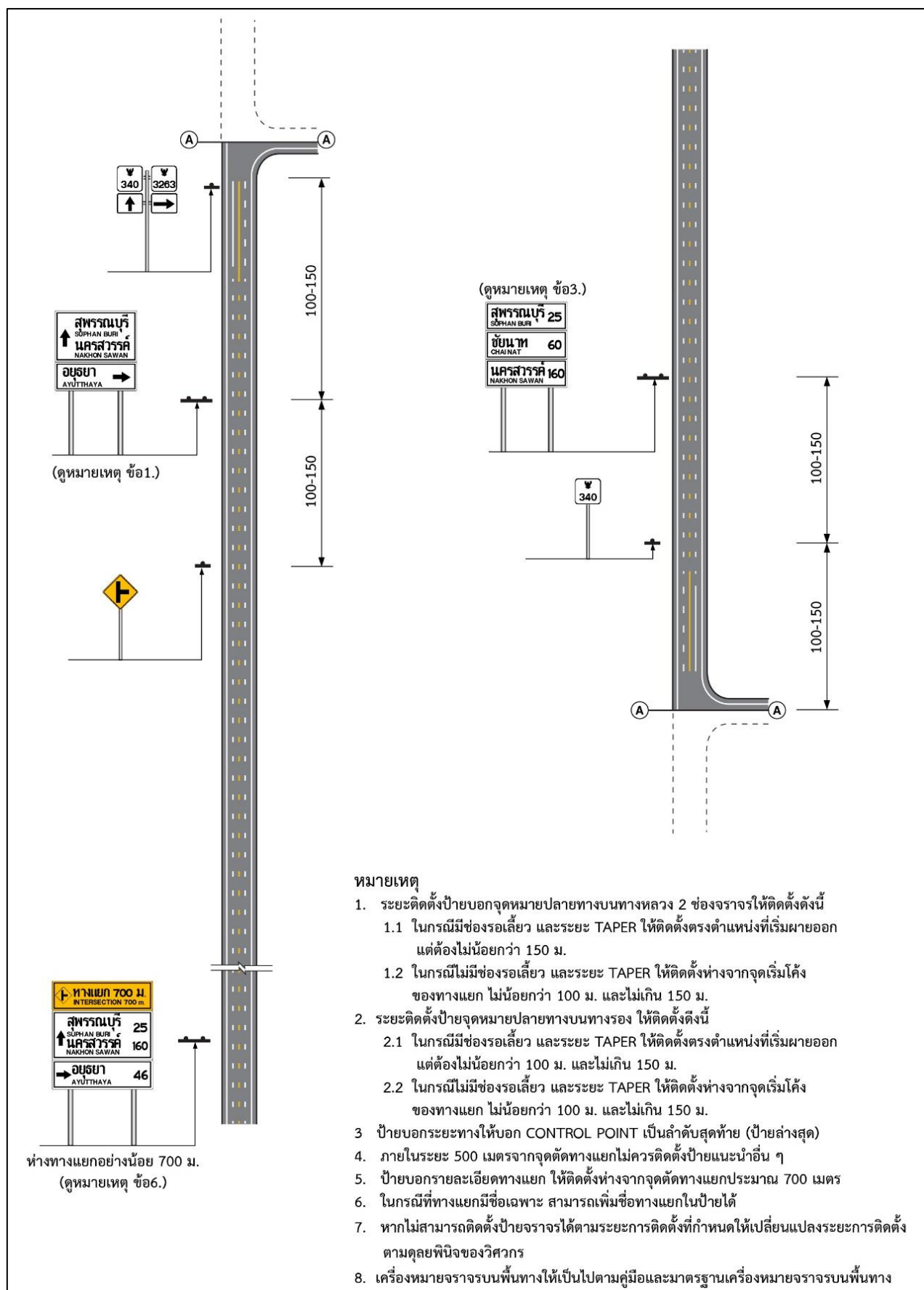
ภาคผนวก ก-21 การติดตั้งป้ายชุดบริเวณสามแยก กรณีทางหลวงขนาดมากกว่า 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)

: รูปแบบที่ 3 แนวเข้าทางแยก และใช้ป้ายแขวนสูงแบบคร่อมผิวจราจร

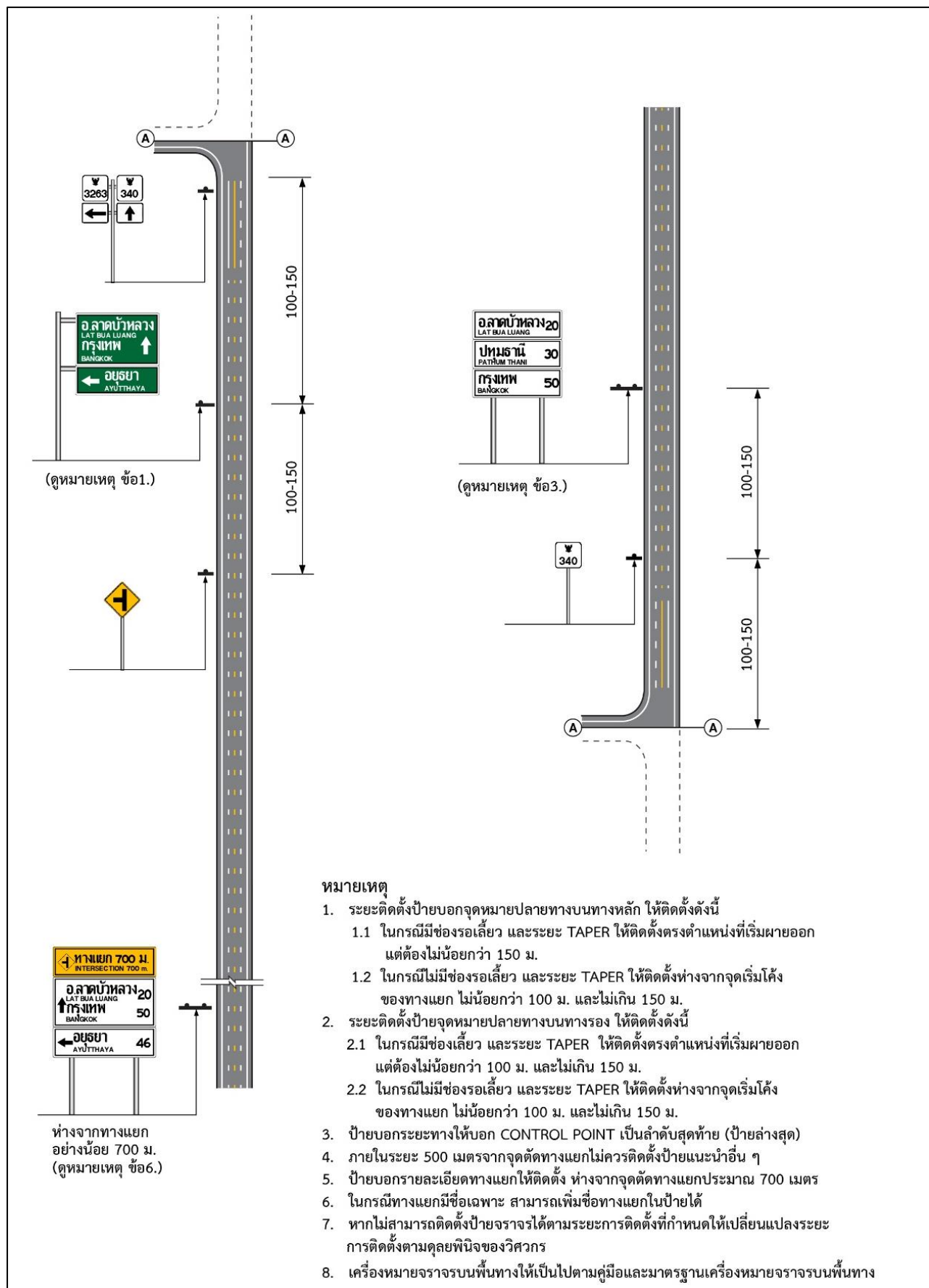
ภาคผนวก ก-22 การติดตั้งป้ายชุดบริเวณสามแยก กรณีทางหลวงขนาดมากกว่า 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)

: รูปแบบที่ 4 แนวผ่านทางแยก (แยกซ้าย)

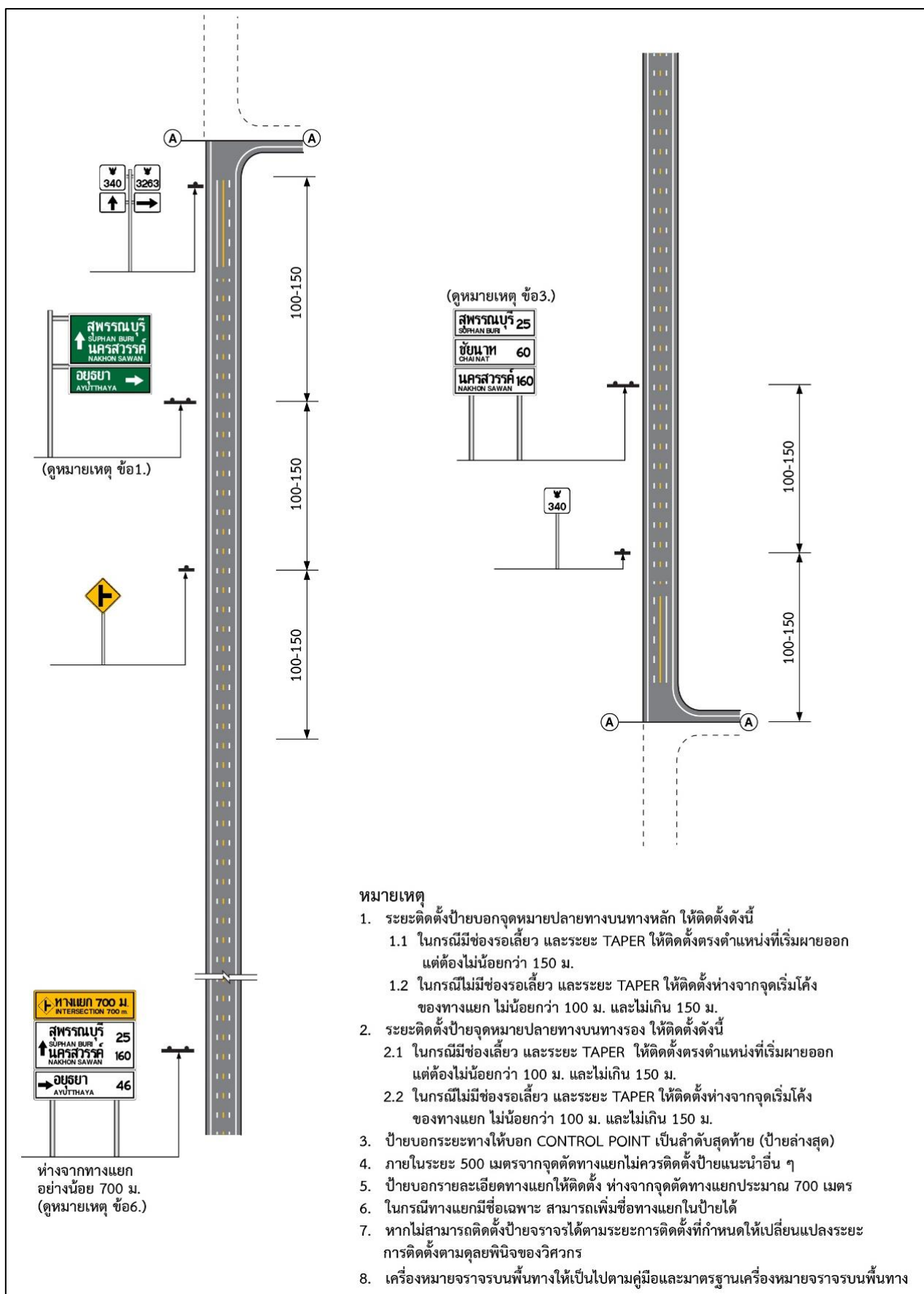
ภาคผนวก ก-23 การติดตั้งป้ายจุดบริเวณสามแยก กรณีทางหลวงขนาดมากกว่า 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)

: รูปแบบที่ 4 แนวผ่านทางแยก (แยกขวา)

ภาคผนวก ก-24 การติดตั้งป้ายชุดบริเวณสามแยก กรณีทางหลวงขนาดมากกว่า 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)

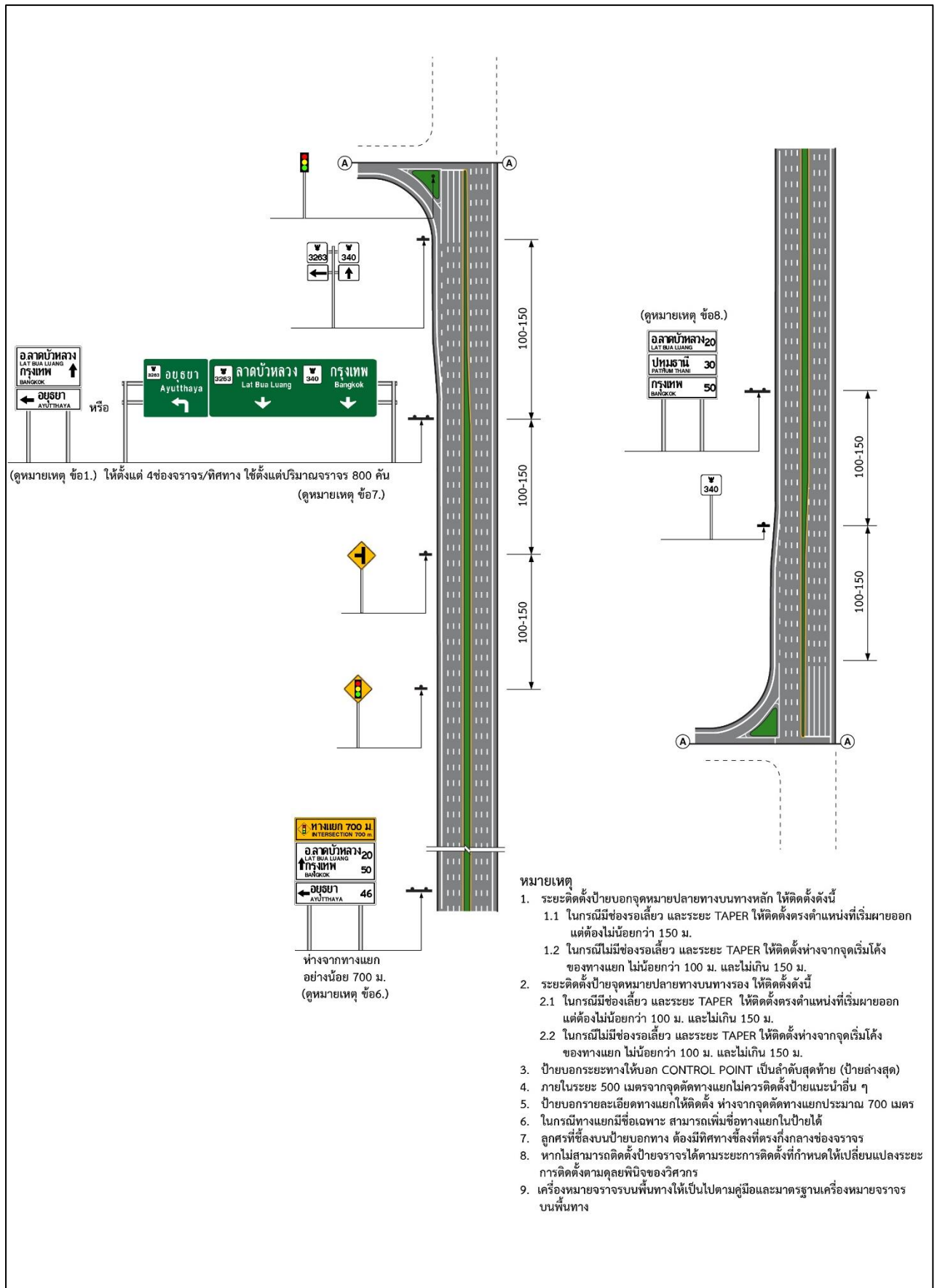
: รูปแบบที่ 5 แนวผ่านทางแยก (แยกซ้าย)

ภาคผนวก ก-25 การติดตั้งป้ายจุดบริเวณสามแยก กรณีทางหลวงขนาดมากกว่า 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)

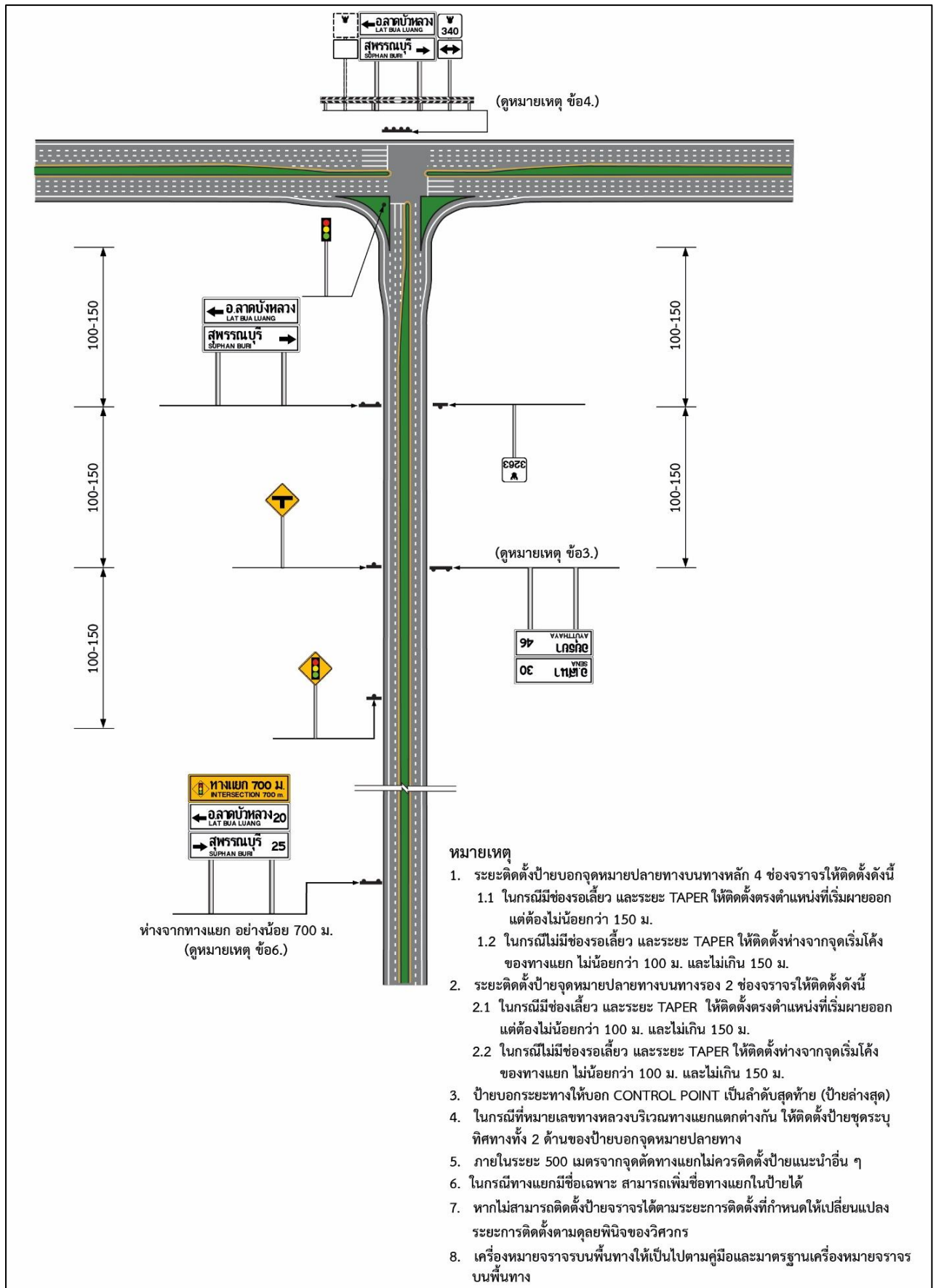
: รูปแบบที่ 5 แนวผ่านทางแยก (แยกขวา)

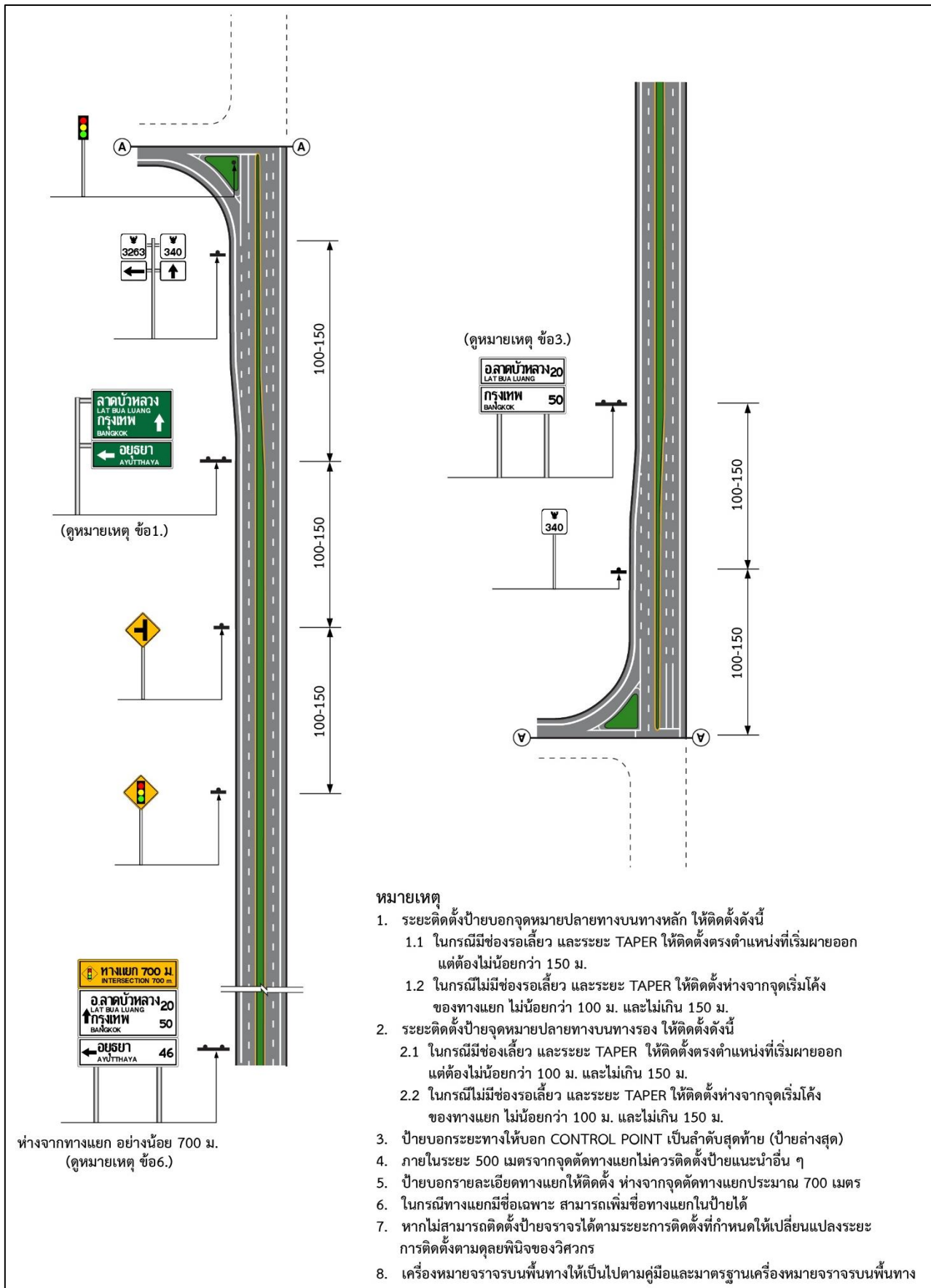
ภาคผนวก ก-28 การติดตั้งป้ายจุดบริเวณสามแยก กรณีทางหลวงขนาดมากกว่า 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)

: รูปแบบที่ 7 แนวผ่านทางแยก (แยกซ้าย) และใช้ป้ายข้างทาง

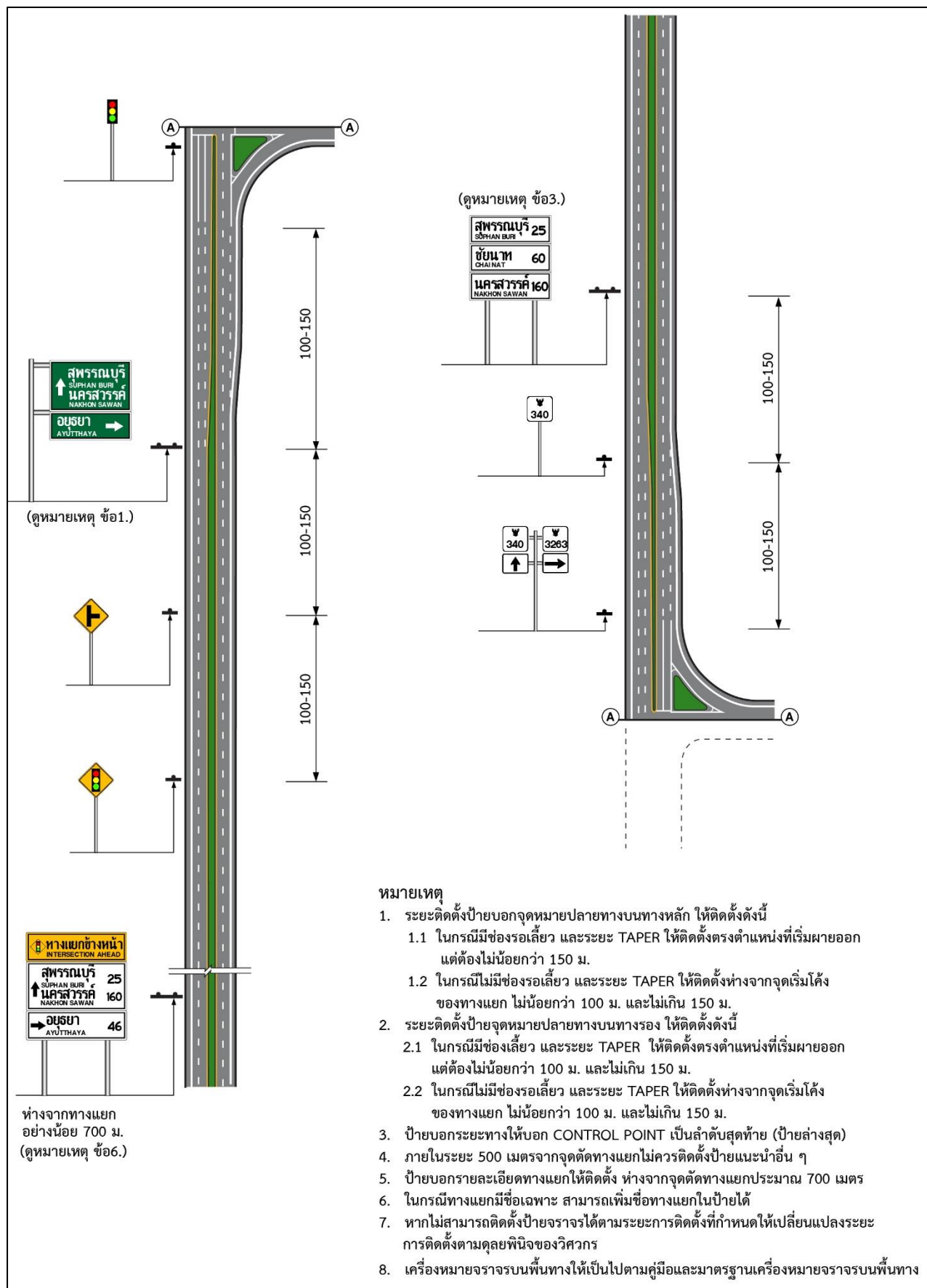
ภาคผนวก ก-30 การติดตั้งป้ายชุดบริเวณสามแยก กรณีทางหลวงขนาดมากกว่า 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)

: รูปแบบที่ 7 แนวเข้าทางแยก และใช้ป้ายข้างทาง

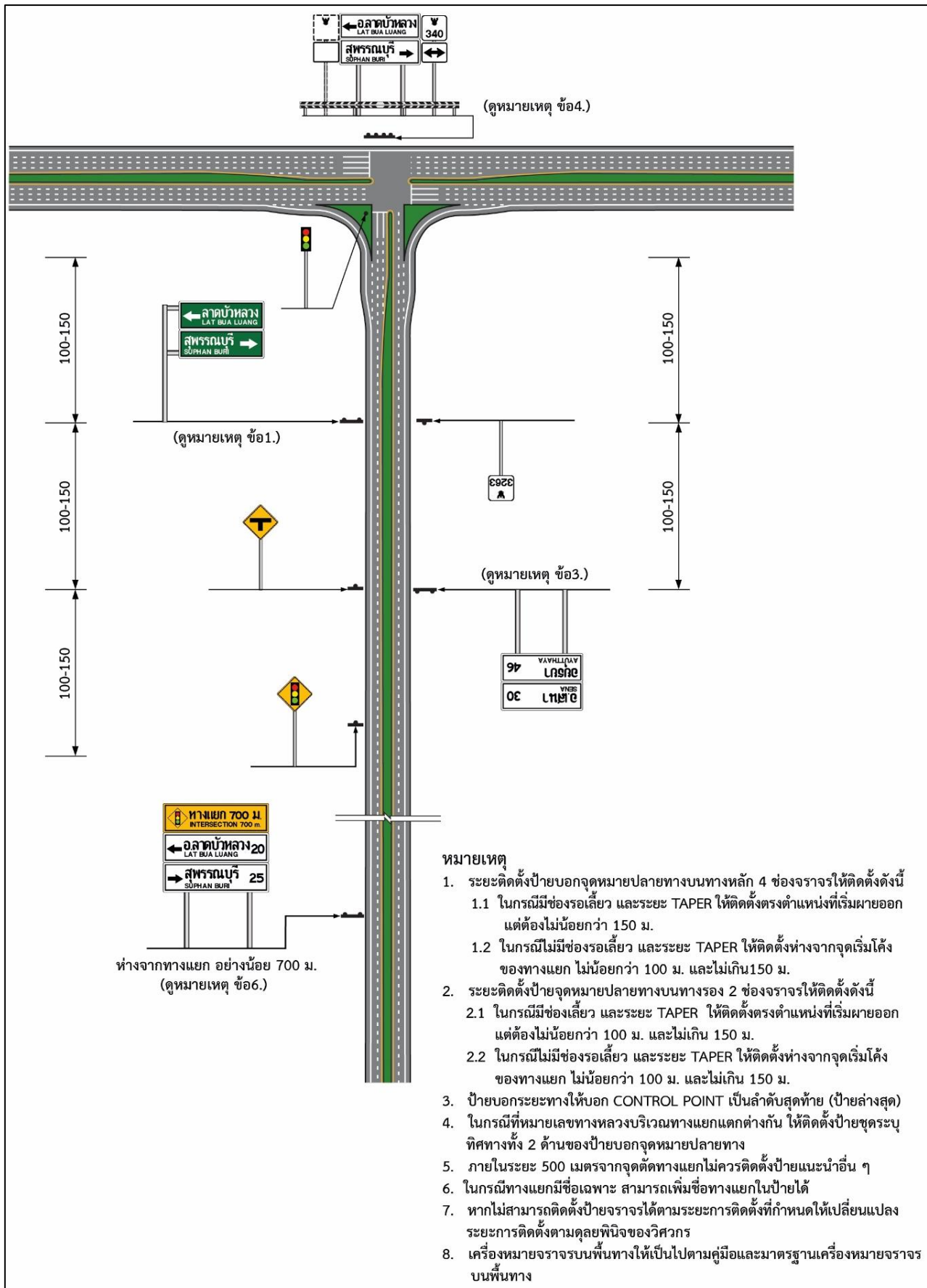
ภาคผนวก ก-31 การติดตั้งป้ายชุดบริเวณสามแยก กรณีทางหลวงขนาดมากกว่า 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)

: รูปแบบที่ 8 แนวผ่านทางแยก (แยกซ้าย) และใช้ป้ายแขวนสูงแบบแขนยื่น

ภาคผนวก ก-32 การติดตั้งป้ายชุดบริเวณสามแยก กรณีทางหลวงขนาดมากกว่า 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)

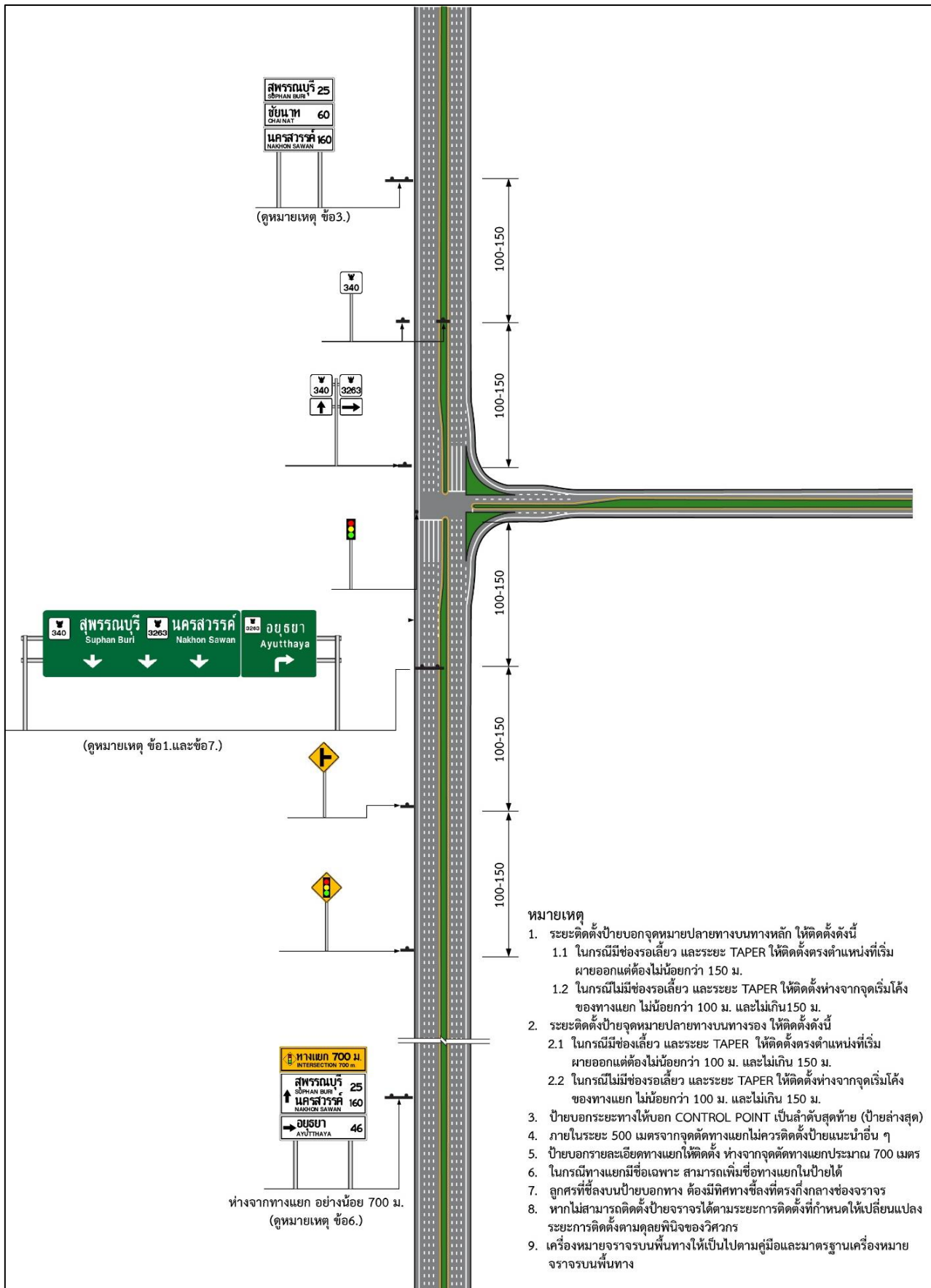
: รูปแบบที่ 8 แนวผ่านทางแยก (แยกขวา) และใช้ป้ายแขวนสูงแบบแขนยื่น

ภาคผนวก ก-33 การติดตั้งป้ายชุดบริเวณสามแยก กรณีทางหลวงขนาดมากกว่า 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)

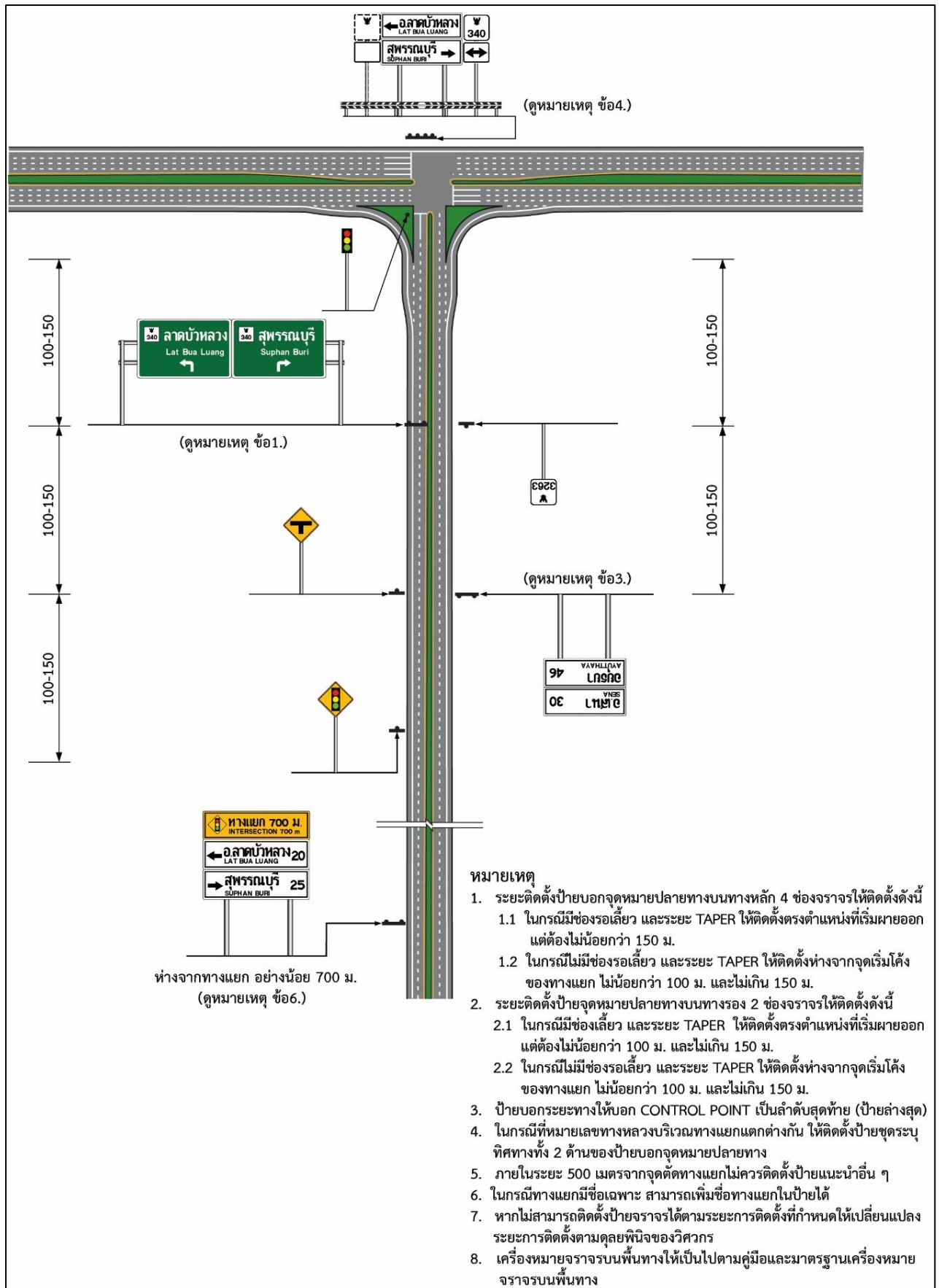
: รูปแบบที่ 8 แนวเข้าทางแยก และใช้ป้ายแขวนสูงแบบแขนยื่น

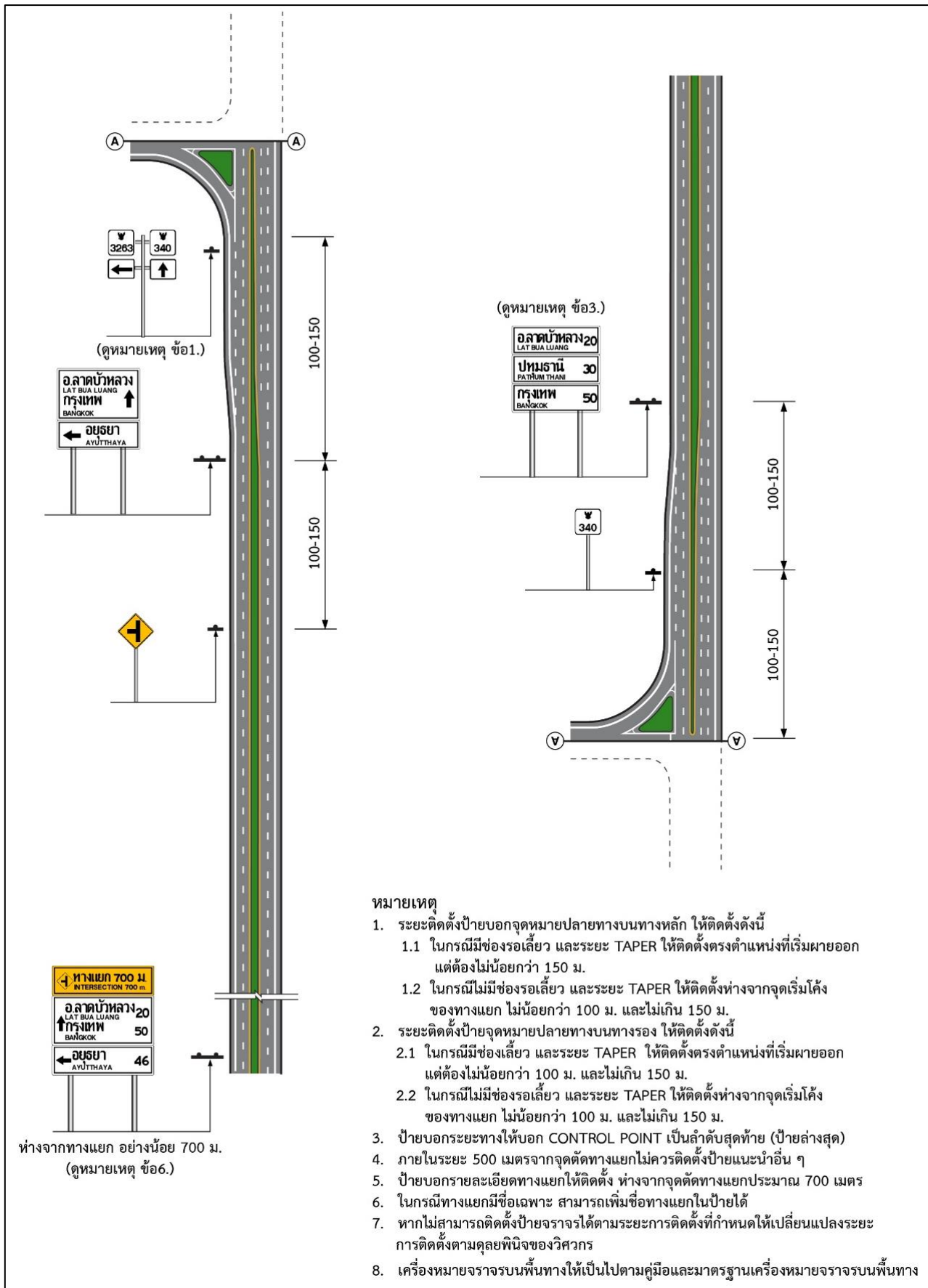
ภาคผนวก ก-35 การติดตั้งป้ายจุดบริเวณสามแยก กรณีทางหลวงขนาดมากกว่า 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)

: รูปแบบที่ 9 แนวผ่านทางแยก (แยกขวา) และใช้ป้ายแขวนสูงแบบคร่อมผิวจราจร

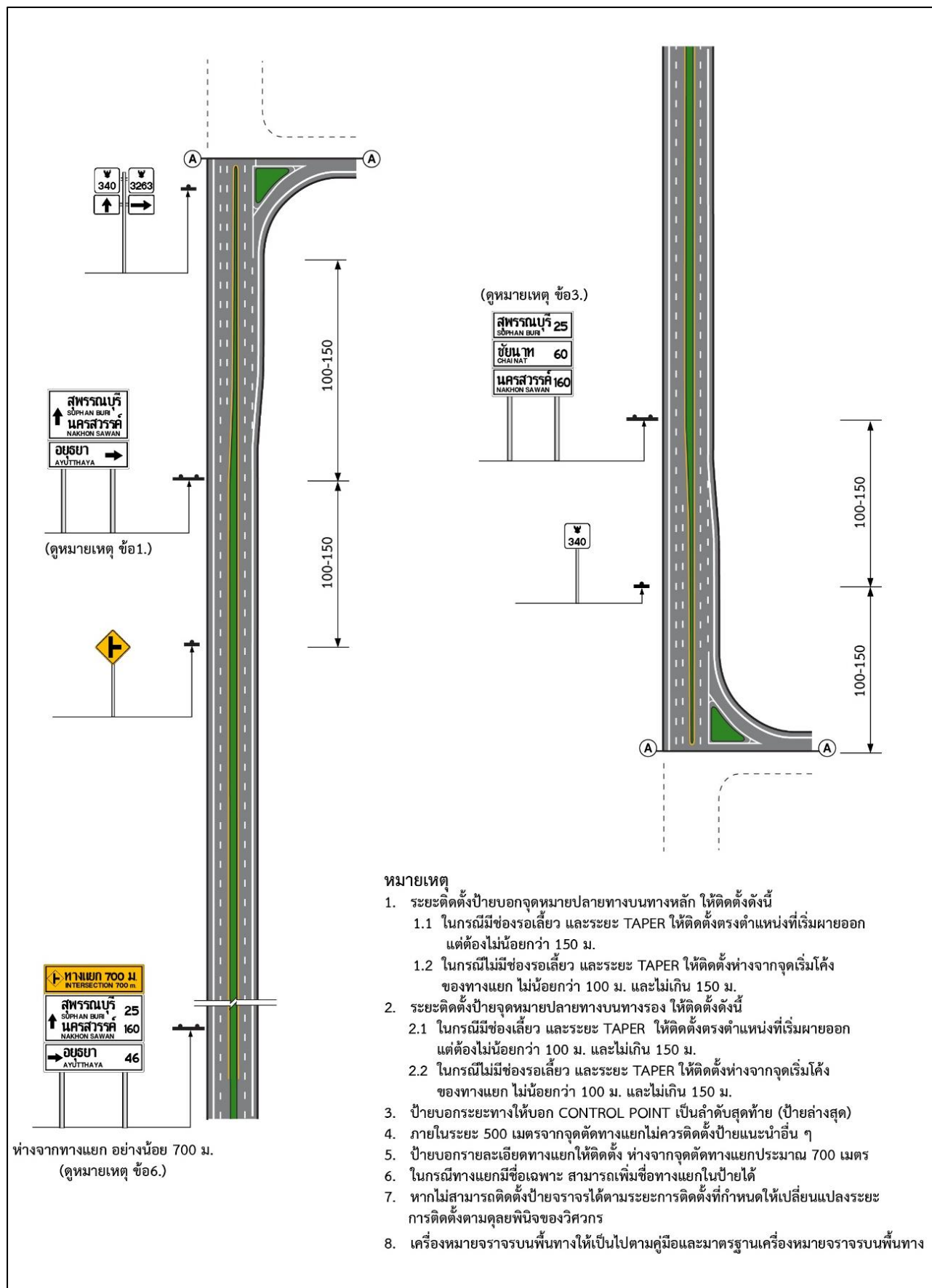
ภาคผนวก ก-36 การติดตั้งป้ายชุดบริเวณสามแยก กรณีทางหลวงขนาดมากกว่า 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)

: รูปแบบที่ 9 แนวเข้าทางแยก และใช้ป้ายแขวนสูงแบบคร่อมผิวจราจร

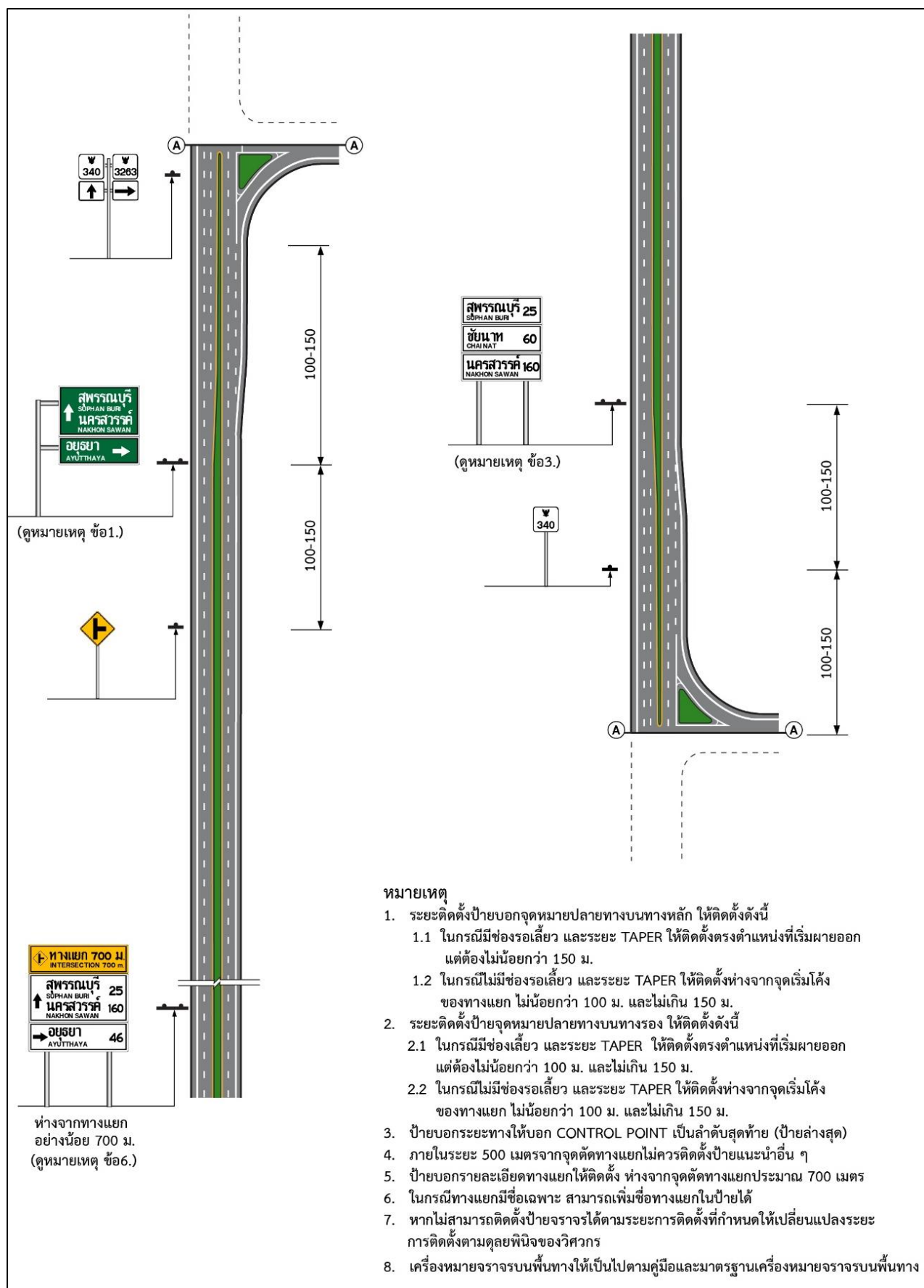
ภาคผนวก ก-37 การติดตั้งป้ายชุดบริเวณสามแยก กรณีทางหลวงขนาดมากกว่า 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)

: รูปแบบที่ 10 แนวผ่านทางแยก (แยกซ้าย)

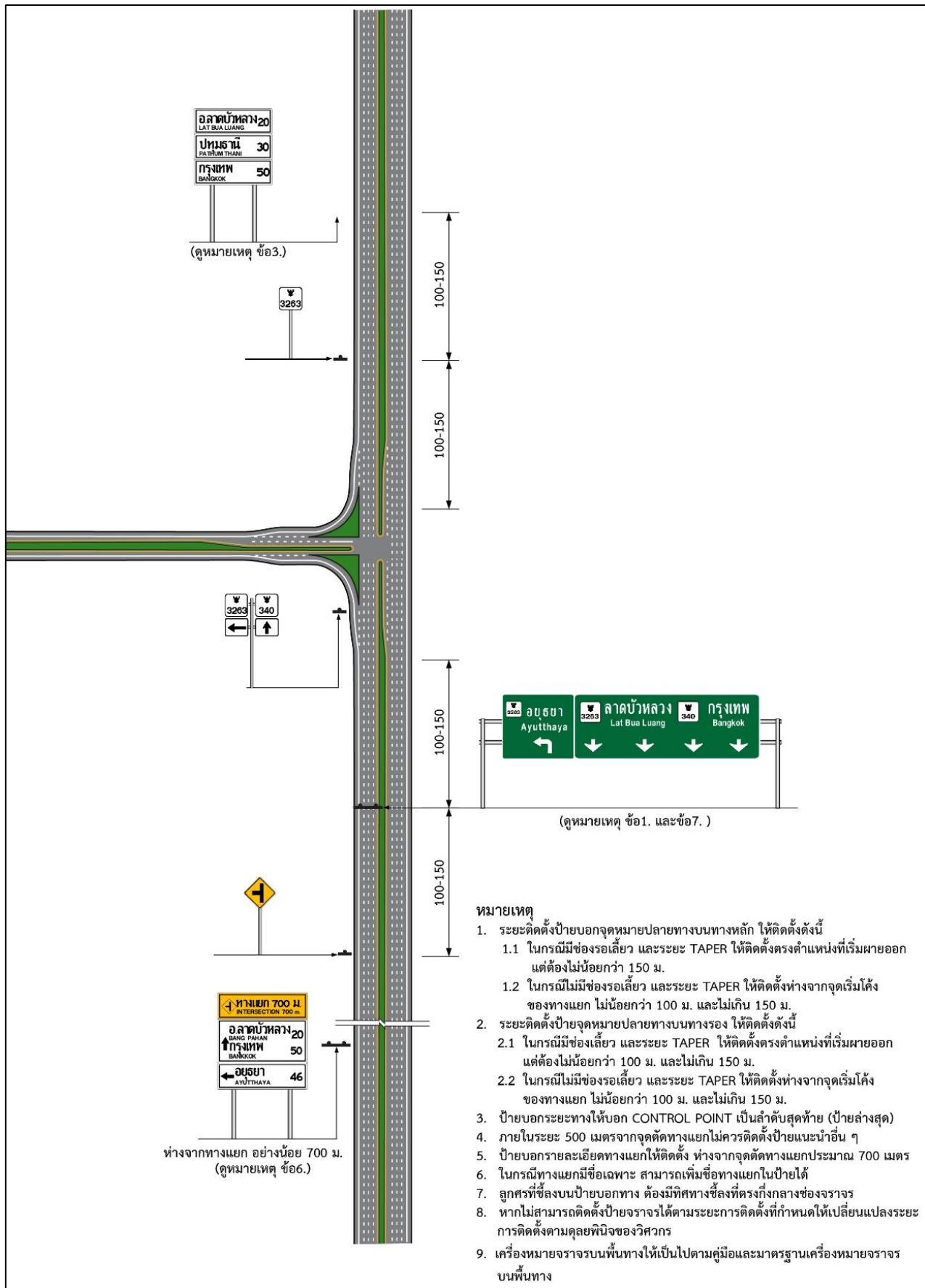
ภาคผนวก ก-38 การติดตั้งป้ายจุดบริเวณสามแยก กรณีทางหลวงขนาดมากกว่า 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)

: รูปแบบที่ 10 แนวผ่านทางแยก (แยกขวา)

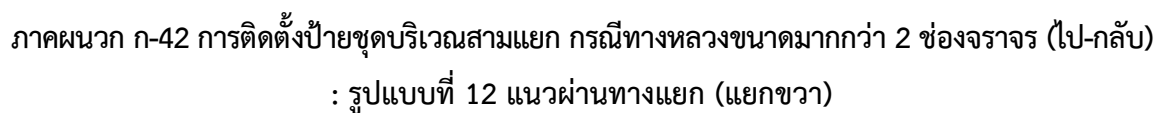
ภาคผนวก ก-40 การติดตั้งป้ายจุดบริเวณสามแยก กรณีทางหลวงขนาดมากกว่า 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)

: รูปแบบที่ 11 แนวผ่านทางแยก (แยกขวา)

ภาคผนวก ก-41 การติดตั้งป้ายจุดบริเวณสามแยก กรณีทางหลวงขนาดมากกว่า 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)

: รูปแบบที่ 12 แนวผ่านทางแยก (แยกซ้าย)

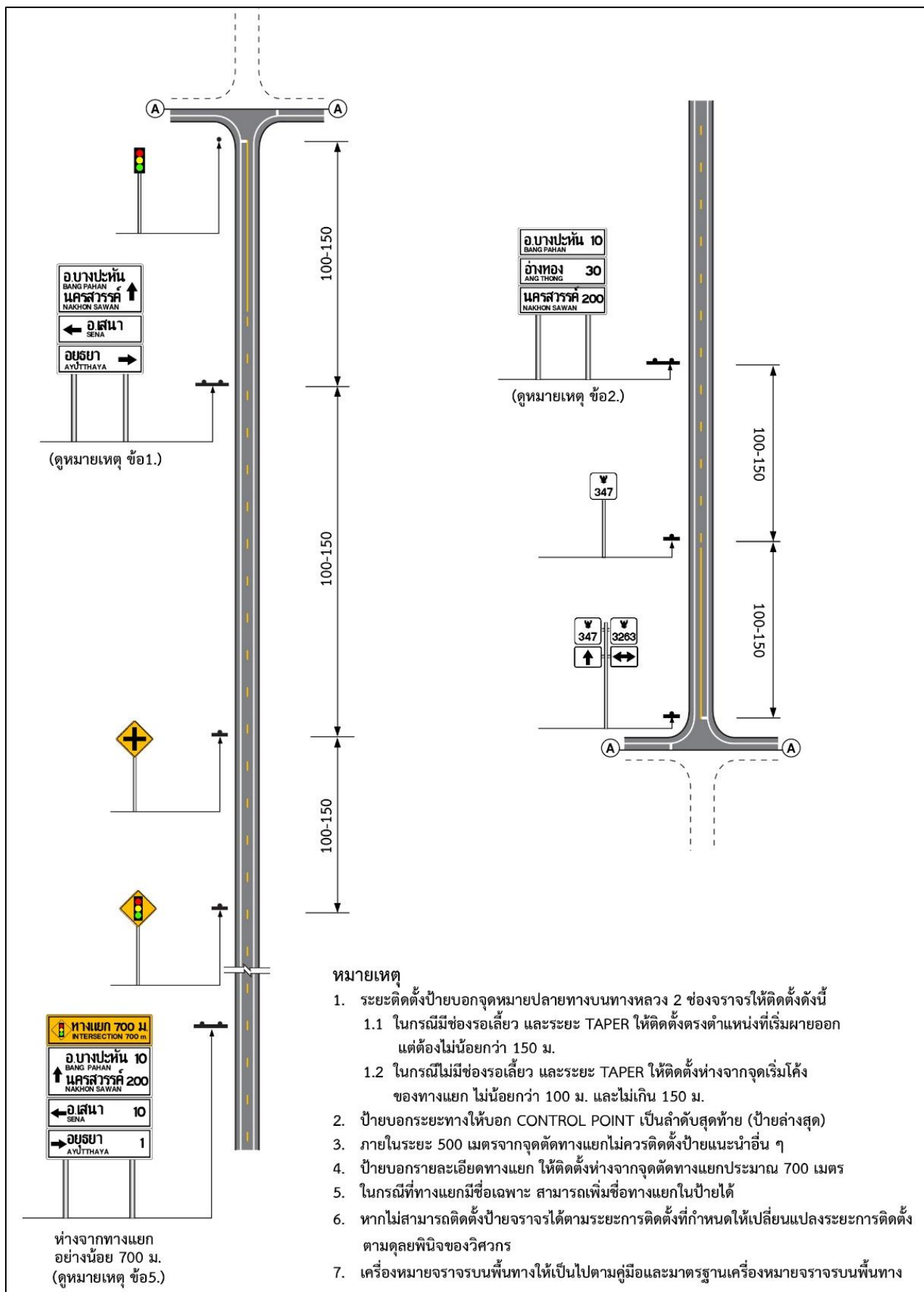

ภาคผนวก ข

รูปแบบการติดตั้งป้ายจราจรบริเวณสี่แยก

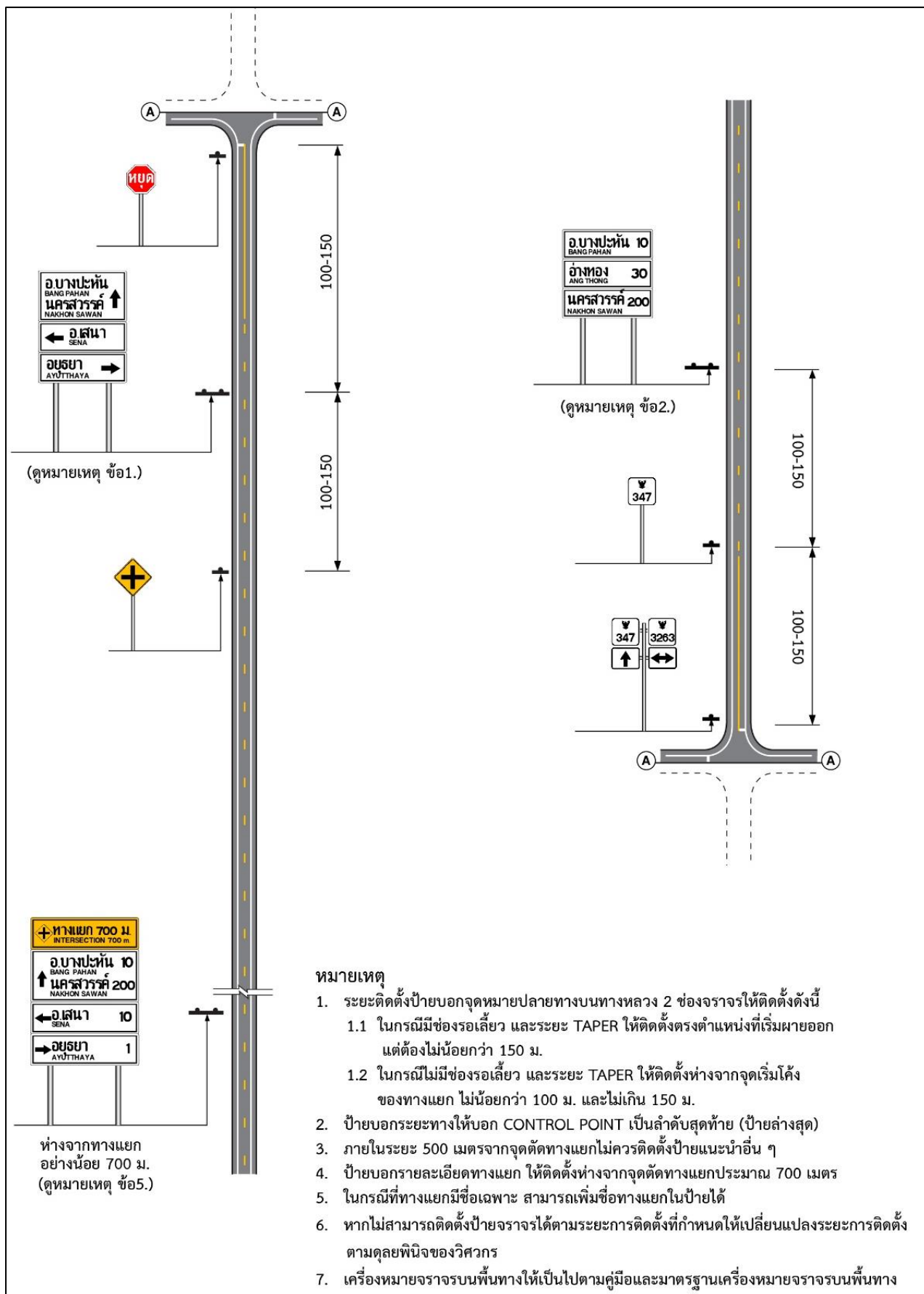
ตารางสรุปรูปแบบการติดตั้งป้ายจราจรบริเวณสี่แยก

เลขที่รูป		ชื่อรูปแบบ	
การติดตั้งป้ายจราจรบนทางหลวงขนาด 2 ช่องจราจร (ไป-กลับ)	มีสัญญาณไฟ	ป้ายข้ามทาง	ทางหลวง 2 ช่องจราจร (มีสัญญาณไฟจราจร)
	ไม่มีสัญญาณไฟ	มีป้ายหยุด	ทางหลวง 2 ช่องจราจร (มีป้ายหยุด)
	มีสัญญาณไฟ	ป้ายข้ามทาง	ทางหลวง 2 ช่องจราจร (มีเกาะเลี้ยวและสัญญาณไฟจราจร)
	ไม่มีสัญญาณไฟ	มีป้ายหยุด	ทางหลวง 2 ช่องจราจร (มีเกาะเลี้ยวและป้ายหยุด)
	มีสัญญาณไฟ	ป้ายข้ามทาง	ทางหลวงมากกว่า 2 ช่องจราจร (มีสัญญาณไฟจราจร) และใช้ป้ายข้ามทาง
การติดตั้งป้ายจราจรบนทางหลวงขนาดมากกว่า 2 ช่องจราจร	ไม่มีป้ายหยุด	ป้ายแฉวงสูงแบบยื่น	ทางหลวงมากกว่า 2 ช่องจราจร (มีสัญญาณไฟจราจร) และใช้ป้ายแฉวงสูงแบบยื่น
		ป้ายแฉวงสูงแบบคร่อม	ทางหลวงมากกว่า 2 ช่องจราจร (มีสัญญาณไฟจราจร) และใช้ป้ายแฉวงสูงแบบคร่อมผิวจราจร
		ป้ายข้ามทาง	ทางหลวงมากกว่า 2 ช่องจราจร (ไม่มีสัญญาณไฟจราจร) และใช้ป้ายข้ามทาง
		ป้ายแฉวงสูงแบบยื่น	ทางหลวงมากกว่า 2 ช่องจราจร (ไม่มีสัญญาณไฟจราจร) และใช้ป้ายแฉวงสูงแบบยื่น
		ป้ายแฉวงสูงแบบคร่อม	ทางหลวงมากกว่า 2 ช่องจราจร (ไม่มีสัญญาณไฟจราจร) และใช้ป้ายแฉวงสูงแบบคร่อมผิวจราจร
	มีสัญญาณไฟ	ป้ายข้ามทาง	ทางหลวงมากกว่า 2 ช่องจราจร (มีสัญญาณไฟจราจร) มีเกาะเลี้ยว และใช้ป้ายข้ามทาง
		ป้ายแฉวงสูงแบบยื่น	ทางหลวงมากกว่า 2 ช่องจราจร (มีสัญญาณไฟจราจร) มีเกาะเลี้ยว และใช้ป้ายแฉวงสูงแบบยื่น
		ป้ายแฉวงสูงแบบคร่อม	ทางหลวงมากกว่า 2 ช่องจราจร (มีสัญญาณไฟจราจร) มีเกาะเลี้ยว และใช้ป้ายแฉวงสูงแบบคร่อมผิวจราจร
		ป้ายข้ามทาง	ทางหลวงมากกว่า 2 ช่องจราจร (มีสัญญาณไฟจราจร) มีเกาะเลี้ยว และใช้ป้ายข้ามทาง
		ป้ายแฉวงสูงแบบยื่น	ทางหลวงมากกว่า 2 ช่องจราจร (มีสัญญาณไฟจราจร) มีเกาะเลี้ยว และใช้ป้ายแฉวงสูงแบบยื่น

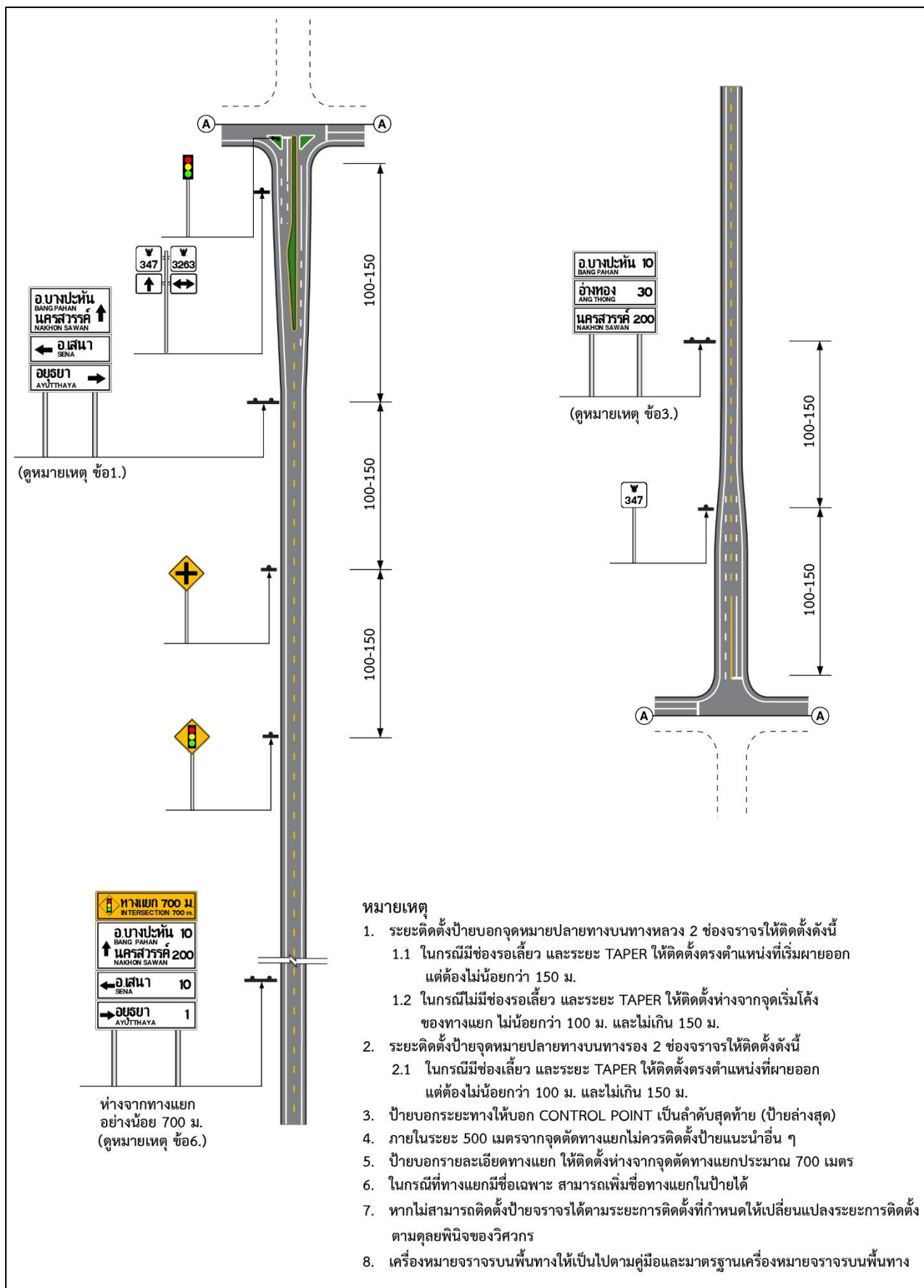
ภาคผนวก ข-1 การติดตั้งป้ายจราจรบริเวณทางแยก ชนิดสี่แยก

กรณีทางหลวง 2 ช่องจราจร (มีสัญญาณไฟจราจร)

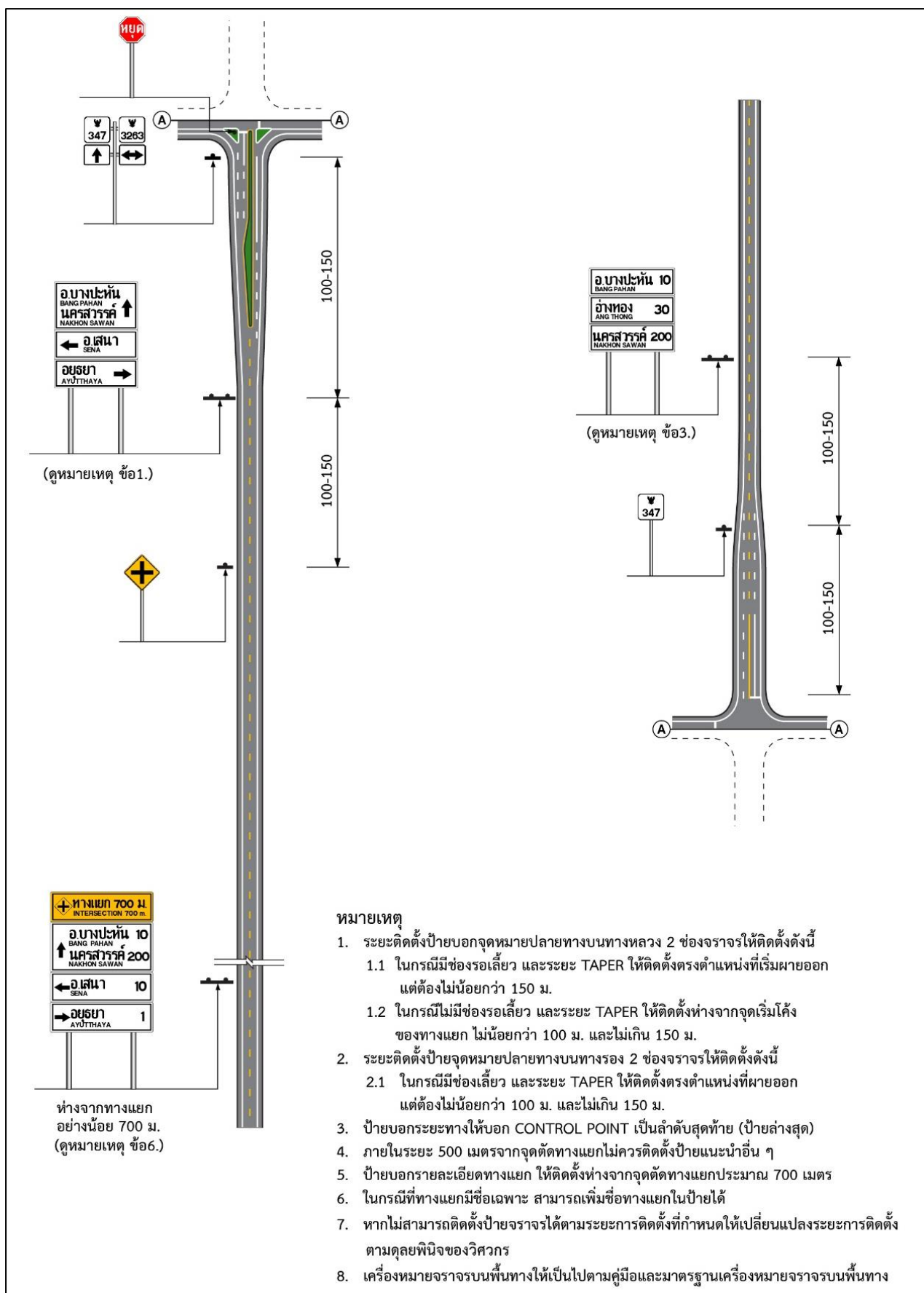

ภาคผนวก ข-2 การติดตั้งป้ายจราจรบริเวณทางแยก ชนิดสี่แยก

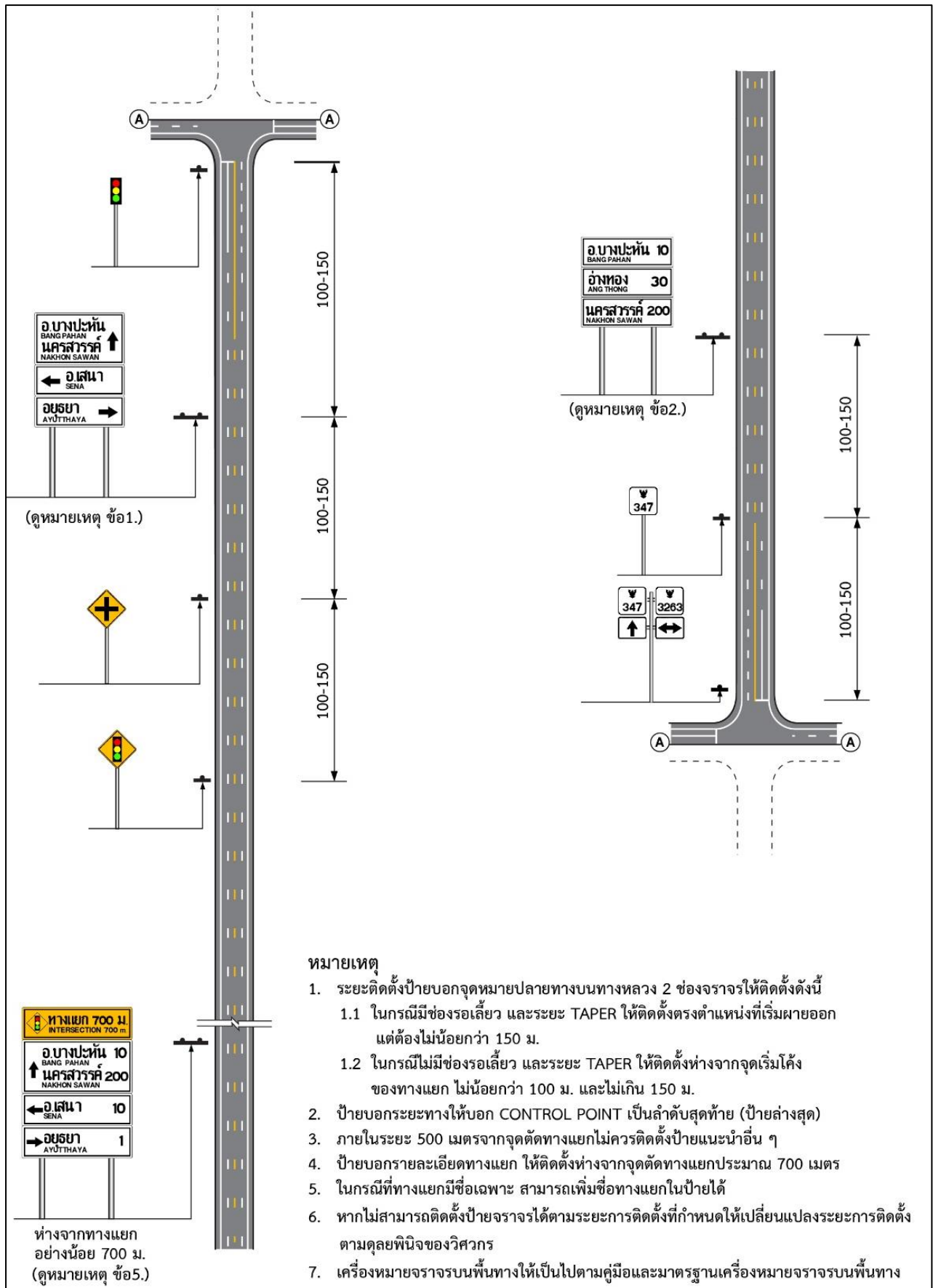
กรณีทางหลวง 2 ช่องจราจร (มีป้ายหยุด)

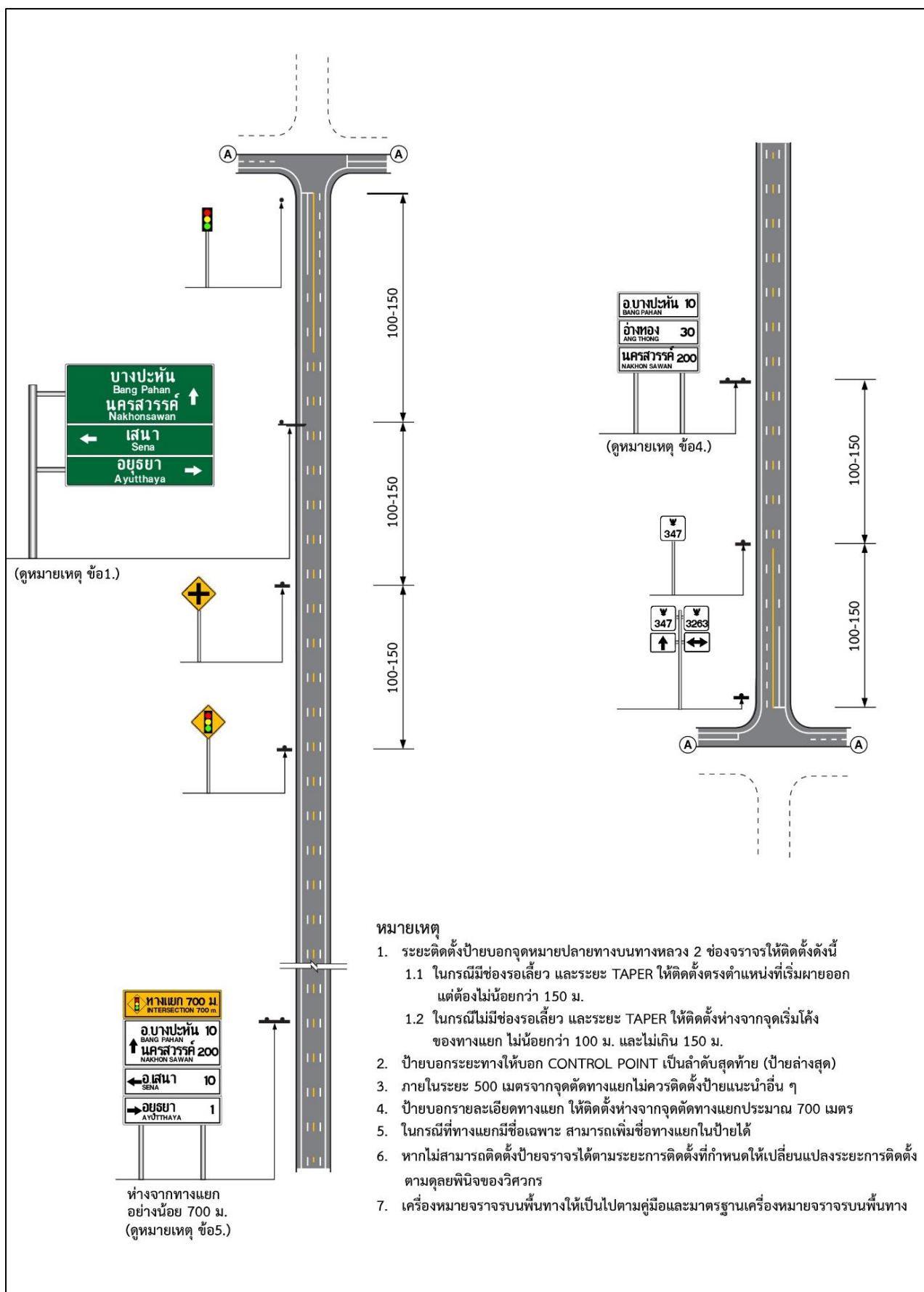
ภาคผนวก ข-3 การติดตั้งป้ายจราจรบริเวณทางแยก ชนิดสี่แยก กรณีทางหลวง 2 ช่องจราจร มีเกาะกลาง TAPER และช่องรถเลี้ยว (มีสัญญาณไฟจราจร)

ภาคผนวก ข-4 การติดตั้งป้ายจราจรบริเวณทางแยก ชนิดสี่แยก กรณีทางหลวง 2 ช่องจราจร
มีเกาะกลาง TAPER และช่องรถเลี้ยว (มีป้ายหยุด)

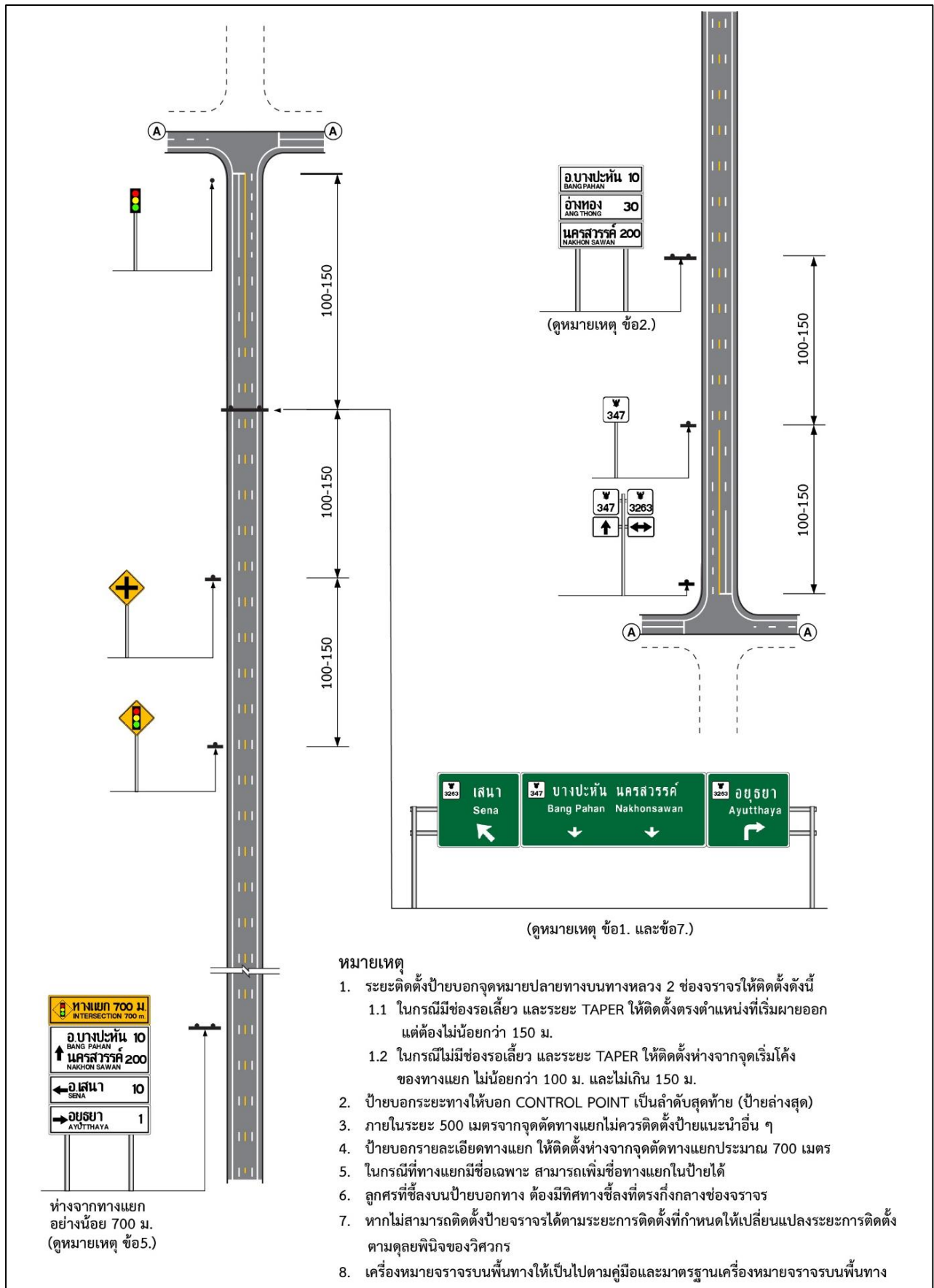

ภาคผนวก ข-5 การติดตั้งป้ายจราจร (ป้ายข้างทาง) บริเวณทางแยก ชนิดสี่แยก
กรณีทางหลวง 4 ช่องจราจร ไม่มี TAPER และช่องรอลีี้ยว (มีสัญญาณไฟจราจร)

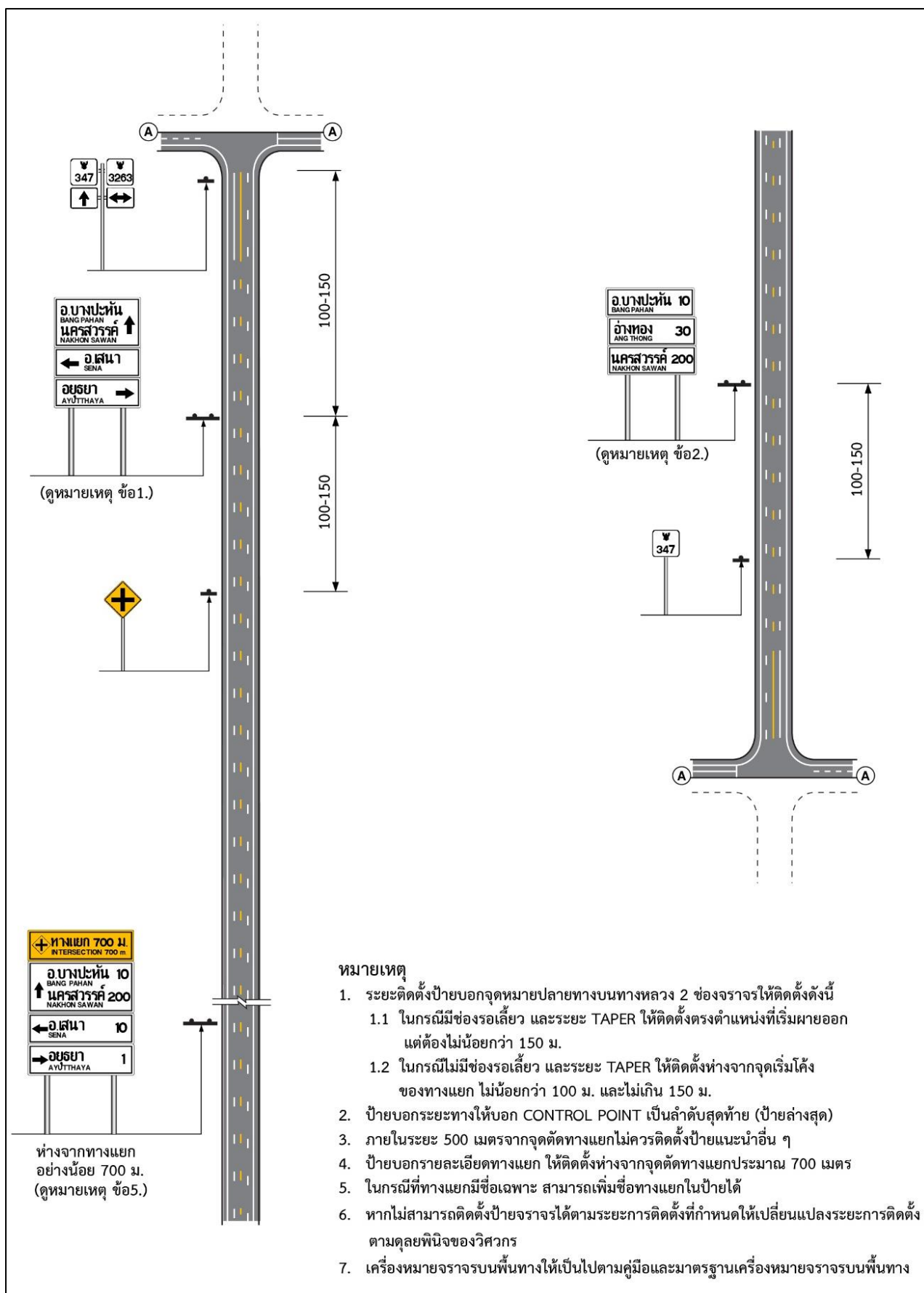

ภาคผนวก ข-6 การติดตั้งป้ายจราจร (ป้ายแขวนสูงแบบแขนยื่น) บริเวณทางแยก ชนิดสี่แยก

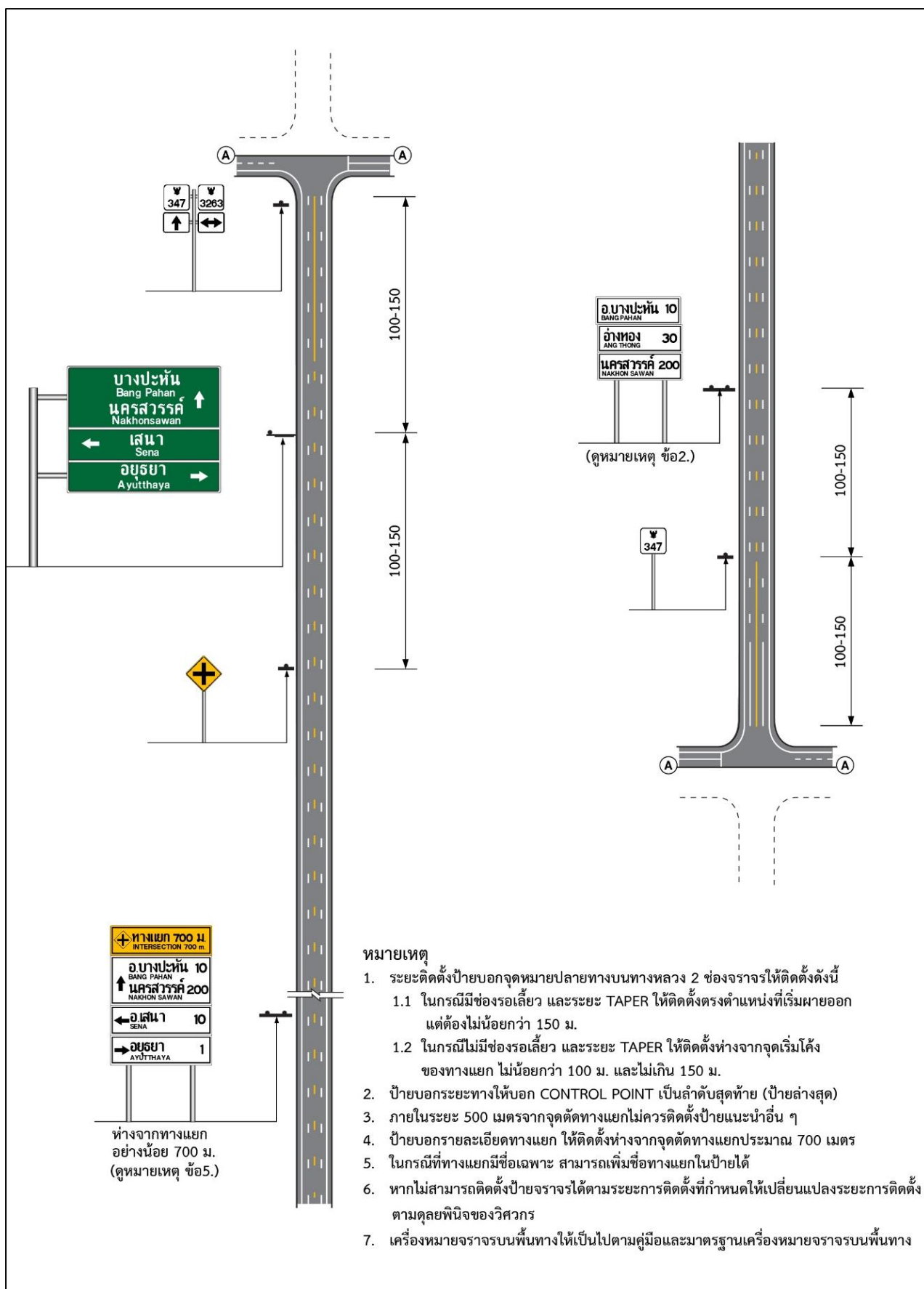
กรณีทางหลวง 4 ช่องจราจร ไม่มี TAPER และช่องรถเลี้ยว (มีสัญญาณไฟจราจร)

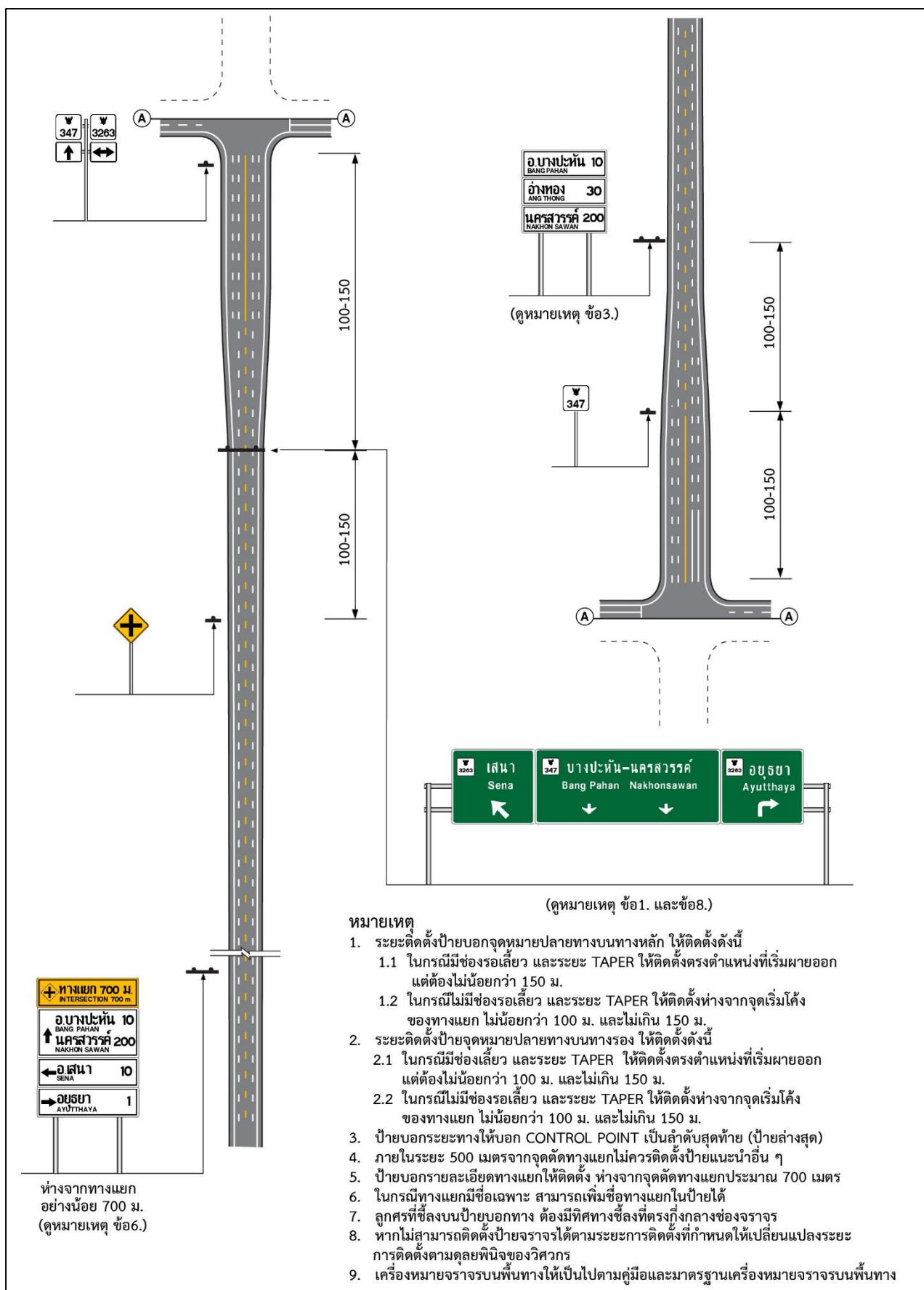
ภาคผนวก ข-7 การติดตั้งป้ายจราจร (ป้ายแขวนสูงแบบคร่อมผิวจราจร) บริเวณทางแยก ชนิดสี่แยก
กรณีทางหลวง 4 ช่องจราจร ไม่มี TAPER และช่องรถเลี้ยว (มีสัญญาณไฟจราจร)

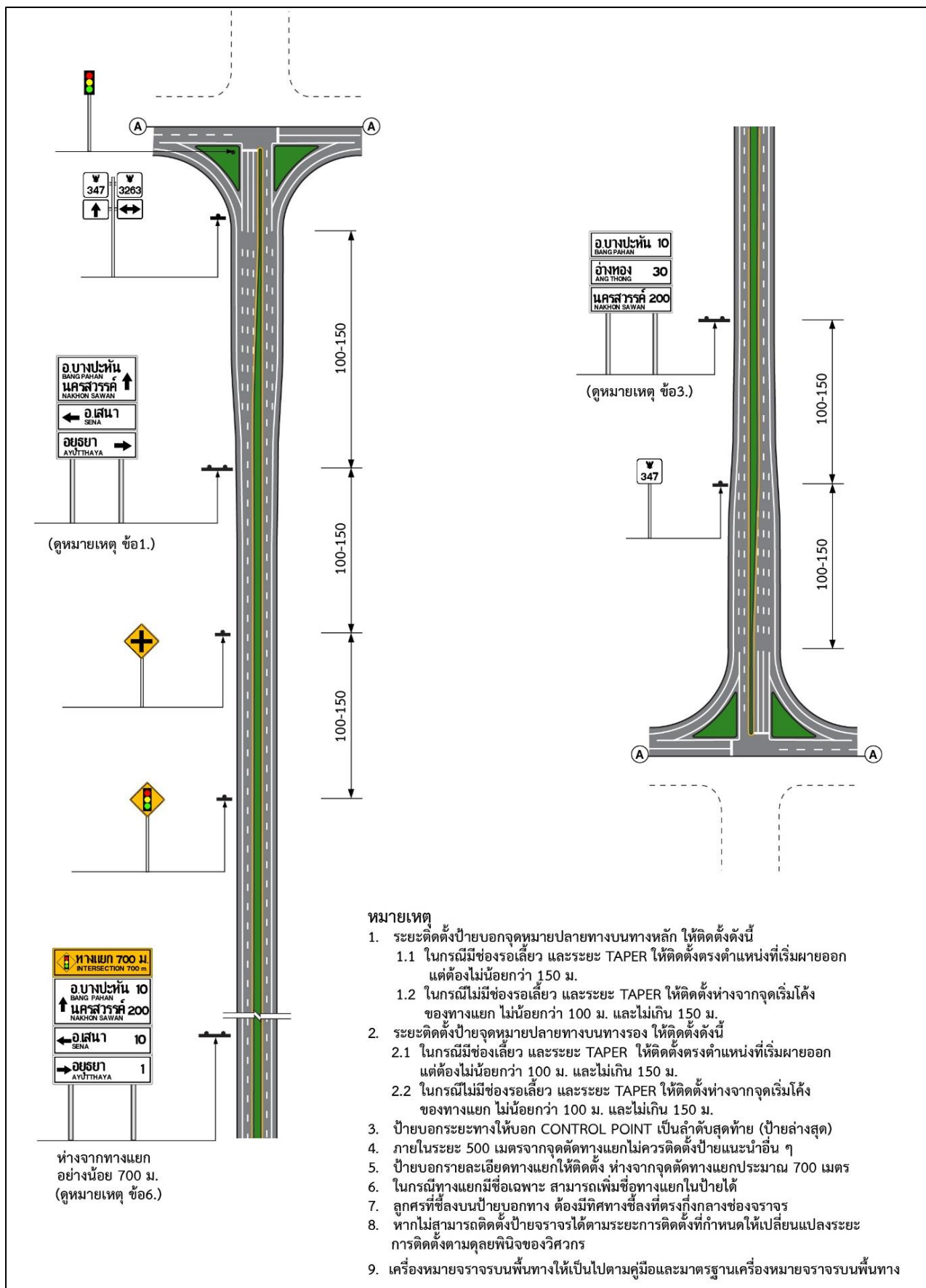
ภาคผนวก ข-8 การติดตั้งป้ายจราจร (ป้ายข้างทาง) บริเวณทางแยก ชนิดสี่แยก กรณีทางหลวง 2 ช่องจราจร

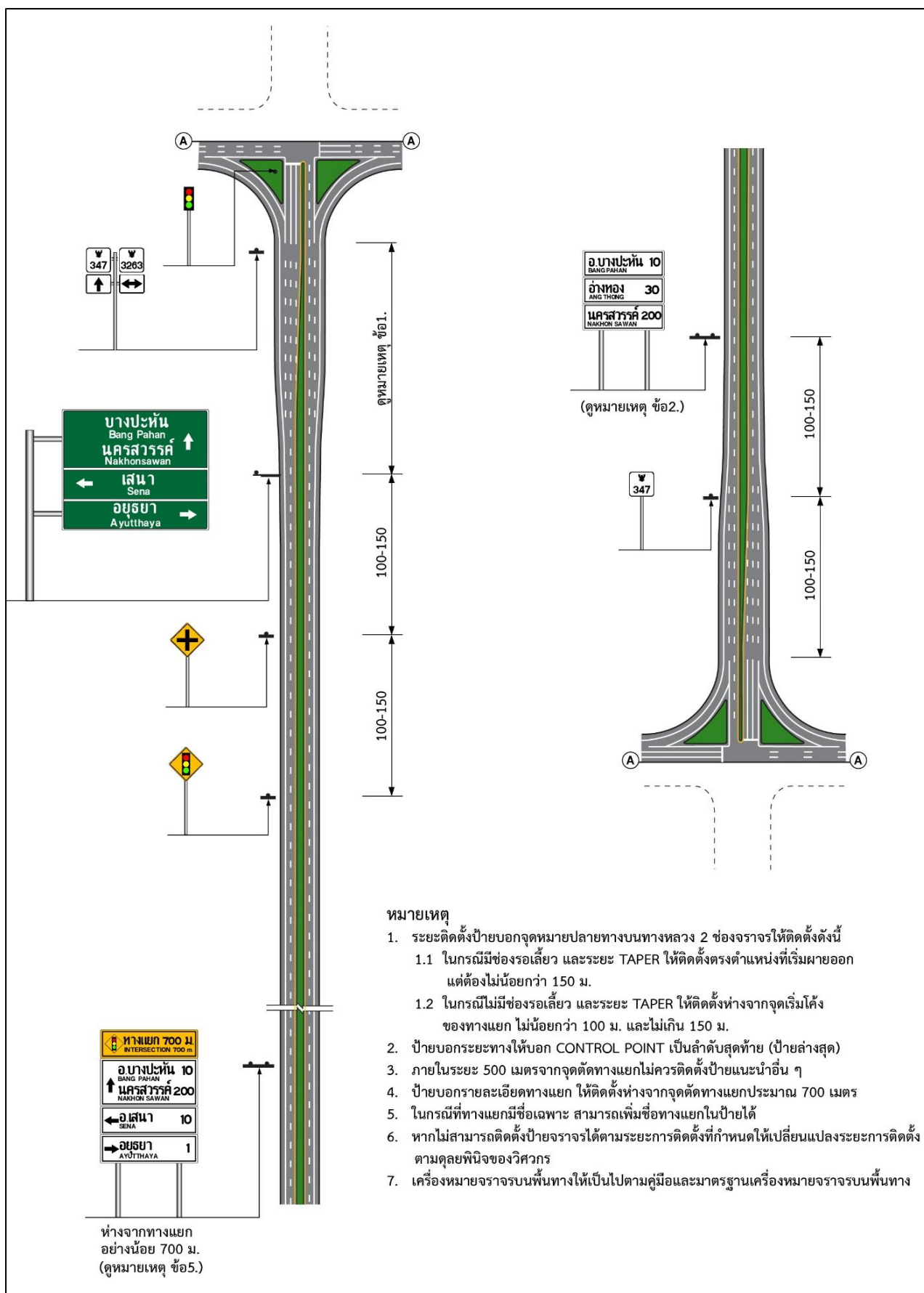
ภาคผนวก ข-9 การติดตั้งป้ายจราจร (ป้ายแขวนสูงแบบแขนยื่น) บริเวณทางแยก ชนิดสี่แยก
กรณีทางหลวง 4 ช่องจราจร ไม่มี TAPER และช่องรถเลี้ยว (ไม่มีป้ายหยุด)

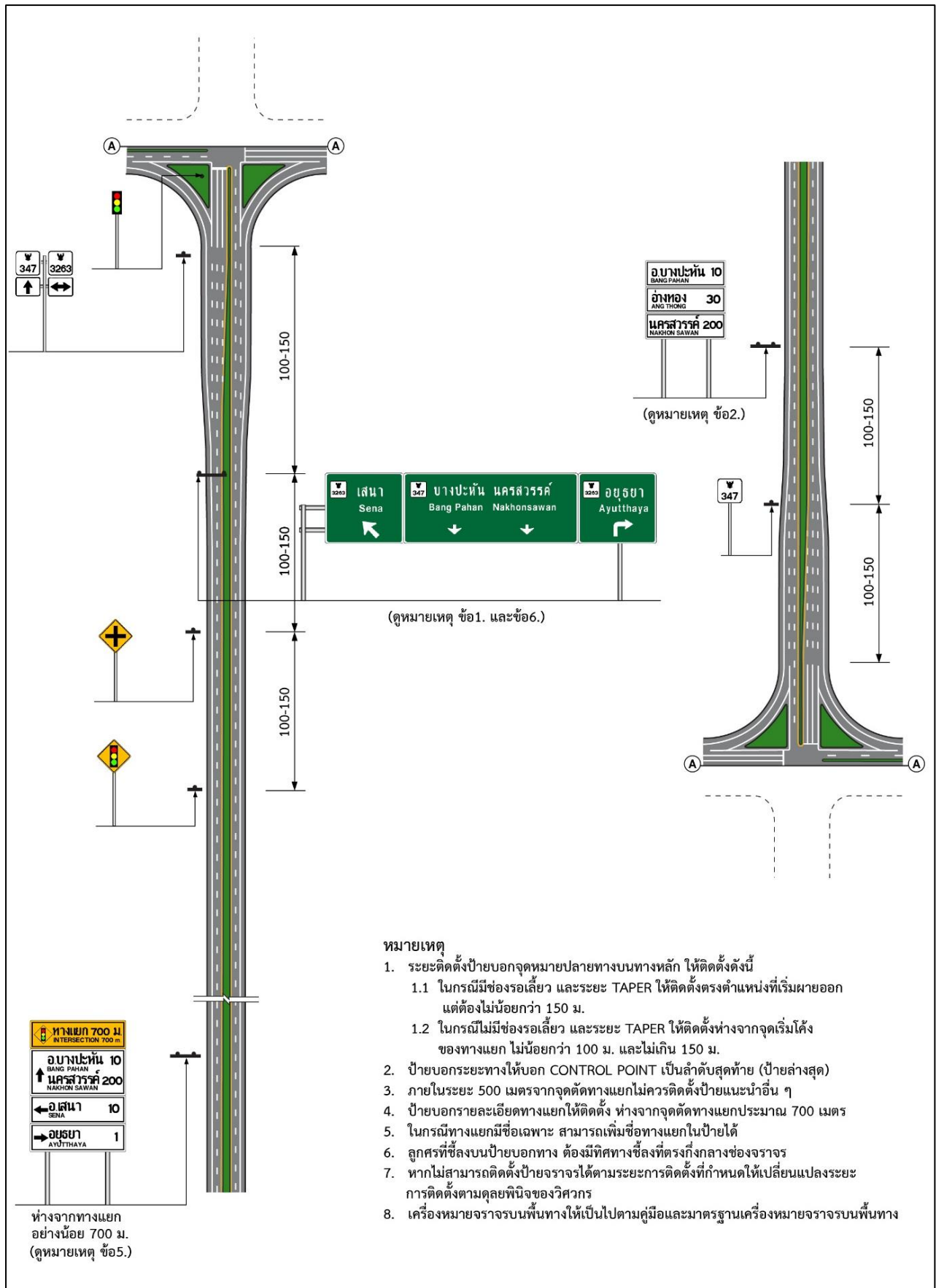
ภาคผนวก ข-10 การติดตั้งป้ายจราจร (ป้ายแขวนสูงแบบคร่อมผิวจราจร) บริเวณทางแยก ชนิดสี่แยก
กรณีทางหลวง 4 ช่องจราจร ไม่มี TAPER และช่องจราจรเดียว (ไม่มีป้ายหยุด)

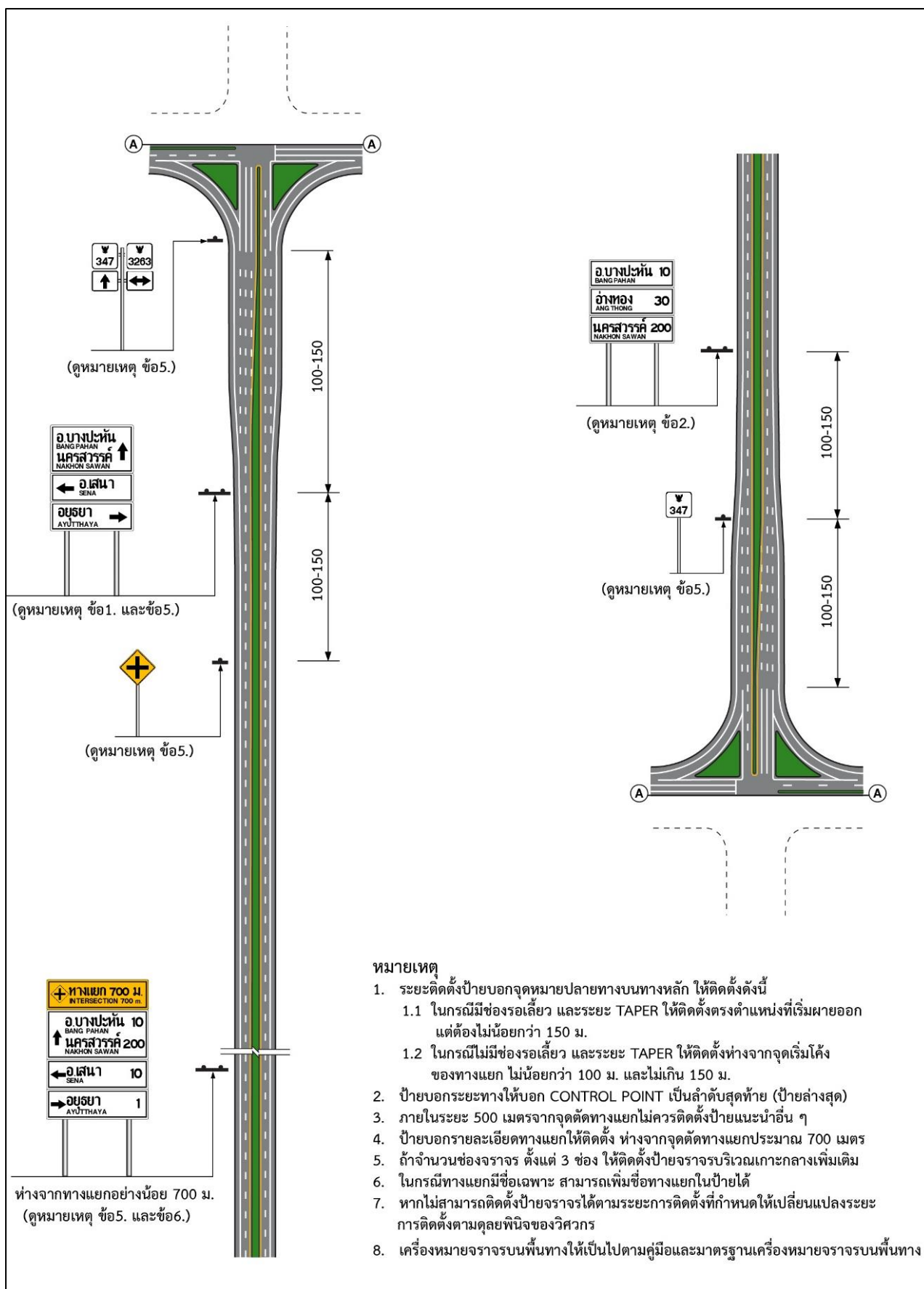
ภาคผนวก ข-11 การติดตั้งป้ายจราจร (ป้ายข้างทาง) บริเวณทางแยก ชนิดสี่แยก
กรณีทางหลวง 4 ช่องจราจร มีเกาะกลาง TAPER และช่องรอลีวาย (มีสัญญาณไฟจราจร)

ภาคผนวก ข-12 การติดตั้งป้ายจราจร (ป้ายแขวนสูงแบบแขนยื่น) บริเวณทางแยก ชนิดสี่แยก
กรณีทางหลวง 4 ช่องจราจร มีเกาะกลาง TAPER และช่องรอเลี้ยว (มีสัญญาณไฟจราจร)

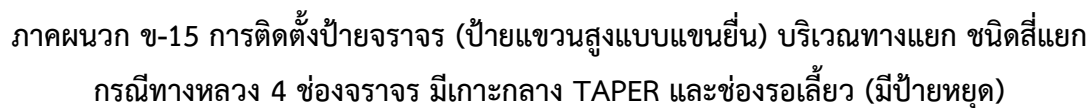

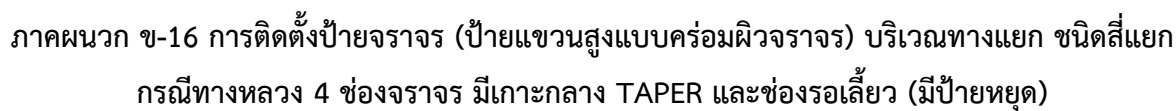
ภาคผนวก ข-13 การติดตั้งป้ายจราจร (ป้ายแขวนสูงแบบคร่อมผิวจราจร) บริเวณทางแยก ชนิดสี่แยก
กรณีทางหลวง 4 ช่องจราจร มีเกาะกลาง TAPER และช่องรถเลี้ยว (มีสัญญาณไฟจราจร)

ภาคผนวก ข-14 การติดตั้งป้ายจราจร (ป้ายข้างทาง) บริเวณทางแยก ชนิดสี่แยก

กรณีทางหลวง 4 ช่องจราจร มีเกาะกลาง TAPER และช่องจราจรเดียว

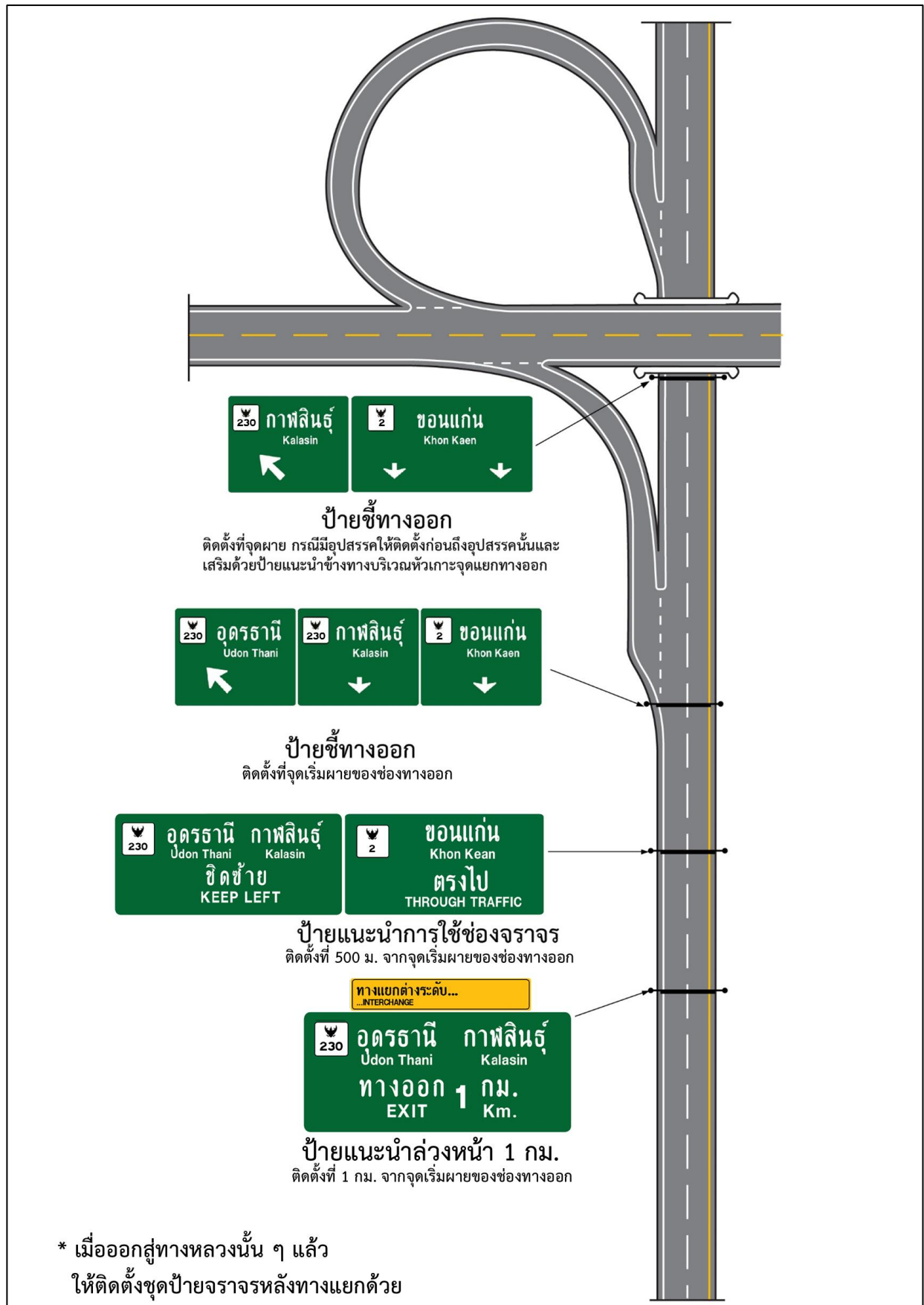

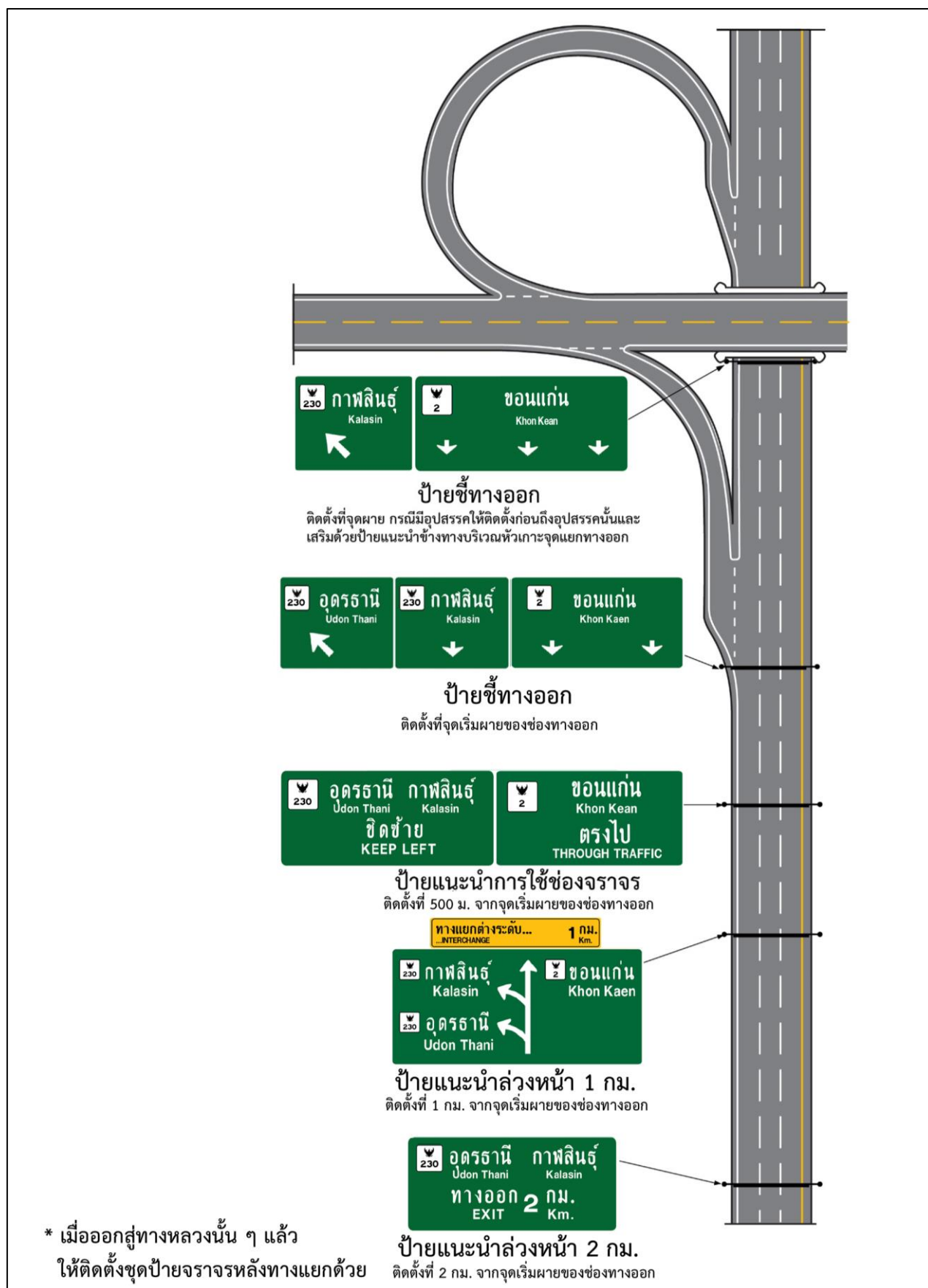
ภาคผนวก ค

รูปแบบการติดตั้งป้ายชุดบริเวณทางแยกต่างระดับ

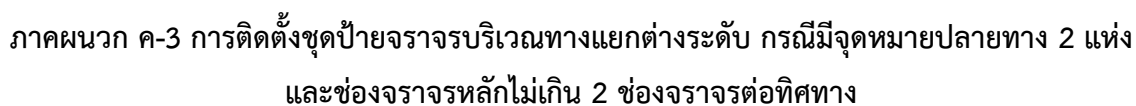
ภาคผนวก ก รูปแบบการติดตั้งป้ายชุดบริเวณทางแยกต่างระดับ

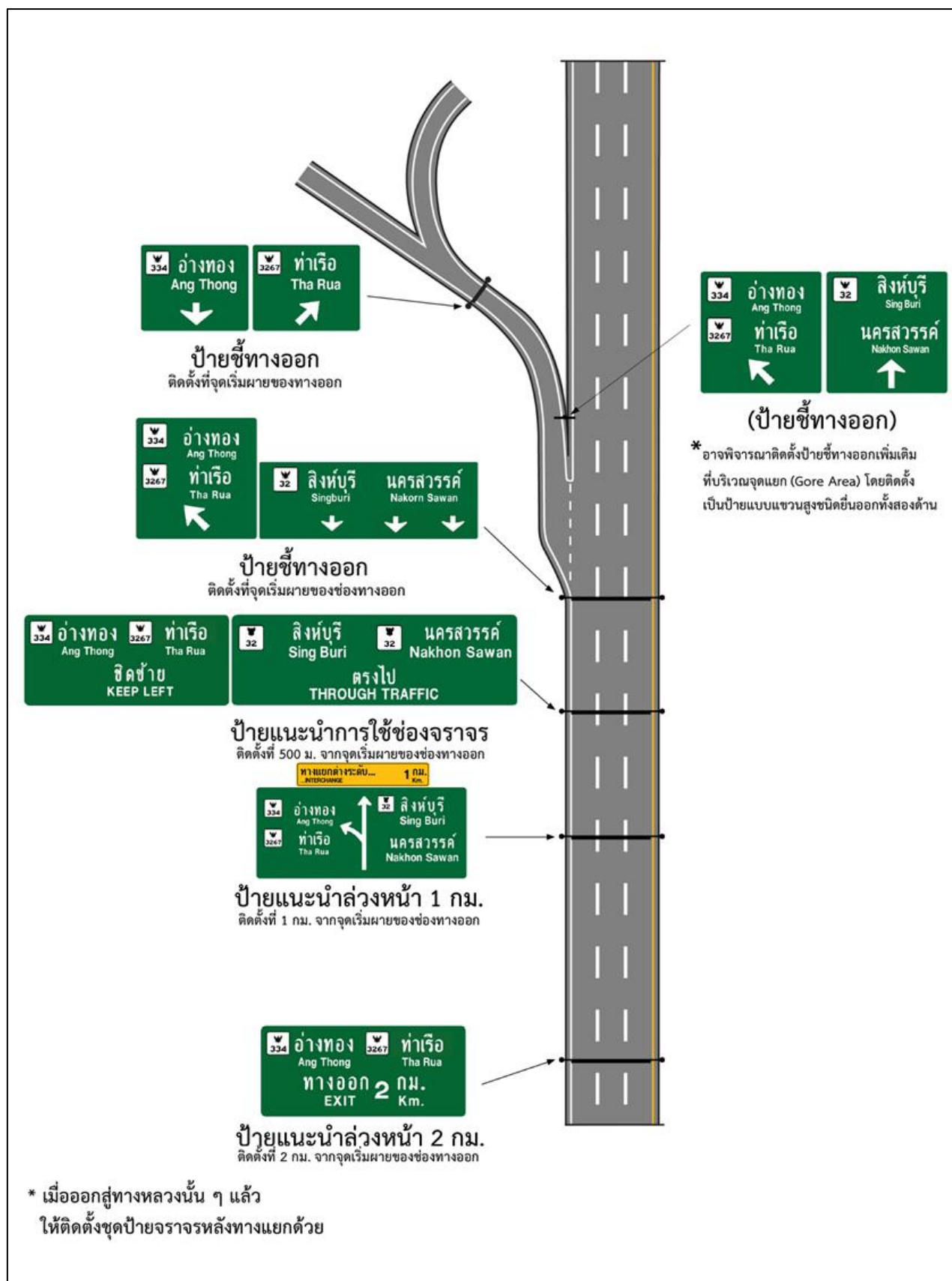

ภาคผนวก ก-1 การติดตั้งชุดป้ายจราจรบริเวณทางแยกต่างระดับ กรณีมีจุดหมายปลายทางเดียว
และช่องจราจรหลักไม่เกิน 2 ช่องจราจรต่อทิศทาง

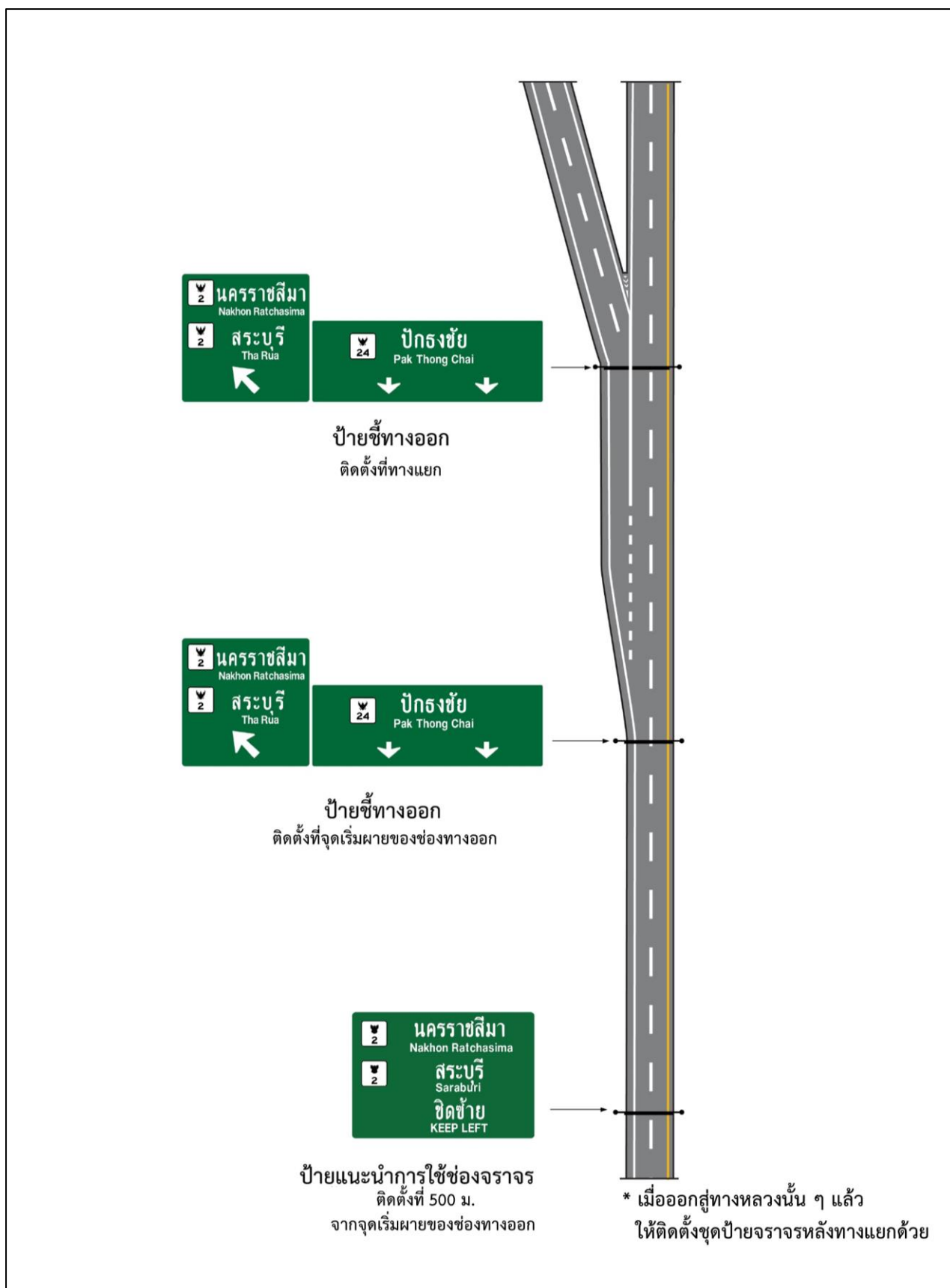

ภาคผนวก ก-2 การติดตั้งชุดป้ายจราจรบริเวณทางแยกต่างระดับ กรณีมีจุดหมายปลายทางเดียว
และช่องจราจรหลัก 3 ช่องจราจรต่อทิศทางขึ้นไป

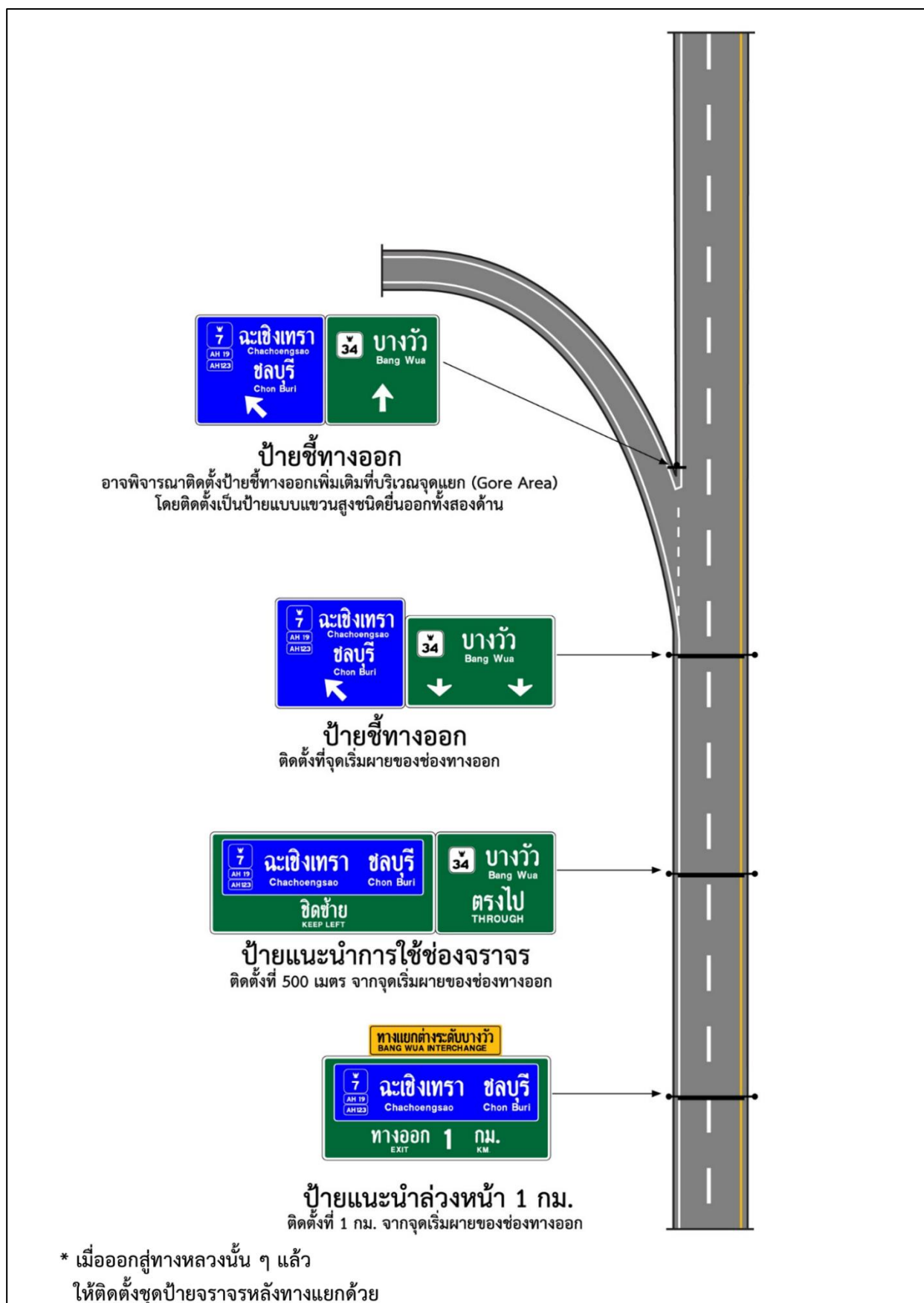

ภาคผนวก ก-4 การติดตั้งชุดป้ายจราจรบริเวณทางแยกต่างระดับ กรณีมีจุดหมายปลายทาง 2 แห่ง
และช่องจราจรหลัก 3 ช่องจราจรต่อทิศทางขึ้นไป

ภาคผนวก ก-5 การติดตั้งชุดป้ายจราจรบริเวณทางแยกต่างระดับ กรณีเป็นช่องทางออก 2 ช่องจราจร

ภาคผนวก ก-6 การติดตั้งชุดป้ายจราจรบริเวณทางแยกต่างระดับ กรณีทางหลวงแผ่นดินเข้าสู่ทางหลวงพิเศษ
ประเภทเก็บค่าผ่านทาง